Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Β' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 22 Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ⋇ Δ. ΔΗΜΕΡ, ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1906

ΟΙ ΕΚΔΙΚΗΤΑΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ

Ἔπεσε κατὰ τὴν μάχην τοῦ Σκορνιτσόβου τῇ 25 Ἰουνίου 1906, ὡς ἀληθὴς ἥρως.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

Ἂν γράψω ὅτι ὁ μὴν ποῦ ἐτελείωσεν ἦτο ὁ μὴν τῆς ἐκκρεμότητος, ὀλίγας γραμμὰς τῶν ἐντυπώσεών μου θὰ τονίσω πέραν ἀπὸ τὸ μοτίβο αὐτό.

Παρέλαβεν ἀπὸ τὸν προκάτοχόν του ὁ Αὔγουστος ζητήματα ἄλυτα καὶ τὰ ἄφηκεν ἄλυτα· ἐδημιουργήθησαν κατὰ τὴν τριακονθήμερον θητείαν του νέα καὶ μένουν ἄλυτα καὶ αὐτά.

Ἕνας μὴν ποῦ ἔπαθεν ἀπὸ τὴν νόσον τὴν ὀνομαζομένην ἀβουλίαν.

⁂

Γνωστοποιοῦνται αἱ λεπτομέρειαι τῶν Ἀγχιαλιτικῶν αἱ ὁποῖαι δὲν μειοῦν—ὅπως συμβαίνει μετὰ κάθε ἐξαιρίβωσιν τῶν μεγάλων φημῶν—τὴν ὀδυνηρὰν ἐντύπωσιν, ἀλλὰ τὴν ἐξαίρουν.

Ὁ λαὸς ταράσσεται, συγκεντροῦται νύκτα, διαμαρτύρεται εἰς συλλαλητήρια, πενθεῖ εἰς μνημόσυνα, δεικνύει ἀπειλητικὸν χρόνθον πρὸς τοὺς ἄρχοντάς του, εὐγενής, μὴ βιαιοπραγῶν, μὴ ὑβρίζων, ἐξαιρόμενος εἰς τὴν συμφορὰν του ἕως τοῦ σημείου νὰ ὁμολογήσῃ πανδήμως ἑαυτὸν καὶ τὴν ῥαθυμίαν του ἔνοχον τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα περιφρονήσεων.

Ἀλλ' ἔπειτα ἡσυχάζει, λησμονεῖ τὰς ἀπειλάς, λησμονεῖ τὰς ὑποσχέσεις.

Καὶ αὐταὶ ἐκκρεμεῖς.

Ἔπειτα ἐκεῖ ἑπάνω. Ὁ Ἐπίσκοπος φυλακισμένος, τὰ σχολεῖα ἀποδιδόμενα καὶ μὴ ἀποδιδόμενα, αἱ σχέσεις μας μὲ τὴν Βουλγαρίαν διακεκομμεναι καὶ μὴ διακεκομμέναι, ἡ λύσις τοῦ ζητήματος ἀμφίβολος.

Ἐκκρεμῆ καὶ αὐτά.

⁂

Θέλετε ἀκόμη ὀλίγα βήματα ἀκροβατικὰ ἐπὶ τοῦ ταλαντευομένου σχοινίου τῆς ἐκκρεμότητος ἐφ' οὗ προχωροῦν τὰ ζητήματα τοῦ Αὐγούστου; Ἡ Τουρκία παρασκευάζεται κατὰ τῆς Βουλγαρίας καὶ τάναπαλιν, συμπλοκαὶ γίνονται καὶ ἐξηγήσεις δίδονται ὅτι αἱ παρασκευαὶ δὲν ἔχουν ἐχθρικὸν σκοπόν.

Διὰ νὰ ἔλθω εἰς τὰ ἀμεσώτερα ζητήματά μας, τὸ Κρητικὸν ζήτημα λύεται, λύεται διαρκῶς. Καὶ φεύγει ὁ Αὔγουστος καὶ τὸ ἀφίνει ἄλυτον καὶ αὐτό.

⁂

Ἂς μὴ φύγω ἀπὸ τὰ ἔξω ζητήματα ἀκόμη. Οἱ Ρουμᾶνοι βιαιοπραγοῦν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ Γαλάζιον διὰ νὰ δείξουν τὴν ἐκκρεμότητα καὶ ἐκείνου τοῦ ζητήματος.

Ὁ κ. Ἰωνέσκου ἐκδίδει βιβλίον ἐν τῷ ὁποίῳ ἐπαναλαμβάνει τὰς πικρὰς διὰ τοὺς Ρουμάνους ἰδέας τοῦ Χάρετ καὶ τοῦ Λεκάντα: Ὅτι μετὰ τεσσαράκοντα ἔτων θυσίας χρηματικὰς ἐν Μακεδονίᾳ ἀπὸ τὰς 250 χιλιάδας τῶν ἐκεῖ Κουτσοβλάχων ὀλίγιστοι προσεχώρησαν εἰς τὸν Ρουμανισμόν.

Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι οἱ Ρουμᾶνοι συνῆλθον εἰς ἑαυτούς.

Καὶ αὐτό, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο μία ἀπαλλαγὴ ἀπὸ ἐκκρεμότητος, χίμαιρα. Οἱ Ρουμᾶνοι διοργανοῦν νέαν ἀποστολὴν διδασκάλων καὶ ἱερέων εἰς τὴν Μακεδονίαν.

⁂

Ἂς ἔλθωμεν εἰς τὰ οἰκογενειακά μας.

Ὁ μὴν ἀρχίζει μὲ ἓν ἔγκλημα. Εἰς παντοπώλης εὑρίσκεται στραγγαλισμένος. Ἐξαφανίζεται ἡ περιουσία του, τὸ ὡρολόγιόν του καὶ ὁ μικρὸς ὑπηρέτης του.

Τάραχος, φρίκη, ἔρευναι διὰ νὰ ἀνακαλυφθοῦν οἱ ἔνοχοι.

Οἱ ἔνοχοι δὲν ἀνακαλύπτονται.

Γνωρίζεται ἕως ποῦ ἔφθασεν ἡ ἐπιρροὴ τοῦ πνεύματος τῆς Αὐγουστιανῆς ἐκκρεμότητος;

Μέχρι τοῦ σημείου νὰ γίνῃ μία ἰατροδικαστικὴ ἔκθεσις ἀπὸ καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ νὰ θέσῃ ἐν ἀμφιβόλῳ καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα ἂν ὁ παντοπώλης εἶνε θῦμα ἐγκληματιῶν ἢ ὑποκτόνος.

Πῶς τώρα, ἡ βαρυνθεῖσα τὸν κόσμον αὐτὸν ψυχή του, ἐνέπνευσε τὰς αὐτὰς ἀπαισιοδόξους ἰδέας της καὶ εἰς τὸ ὡρολόγιον τοῦ παντοπώλου καὶ εἰς τὰ χρήματά του καὶ εἰς τὸν ὑπηρέτην του, εἶνε μυστήριον, τὸ ὁποῖον εὔχομαι νὰ μὴ γίνῃ ἀπόπειρα νὰ λυθῇ δι' ἰατροδικαστικῆς ἐκθέσεως.

⁂

Δὲν λησμονεῖτε βέβαια καὶ τὸν δολοφόνον τοῦ Μενιδίου.

Ἂν δὲν συνέβαινεν ὅ,τι συνέβαινε καθ' ὅλον τὸν μῆνα τὸ ζήτημά του θὰ εἶχε λυθῇ.

Θὰ εἴχομεν πάρῃ τὴν ἀπόφασιν ὅτι ὁ Μίχας διέφυγε.

Ἀλλ' ἡ ἐκκρεμότης θαυματουργεῖ.

Κατεδιώκετο ὁ Μίχας εἰς ὑπονόμους, εἰς καφφωδεῖα, εἰς κεντρικὰς συνοικίας.

Καταδιώκεται ἀκόμη. «Αἱ ἀρχαὶ εὑρίσκονται ἐπὶ τὰ ἴχνη του».

⁂

Ἀπὸ τὰ ζητήματά μας ὑπῆρξε καὶ μία στάσις εἰς τὸ Αἴγιον.

Βαγόνια μὲ σταφίδα ἐκάησαν, ἀποθῆκαι διερρήχθησαν καὶ ἠκούσθη ἡ κραυγή:

— Πεῖνα! Πεῖνα!

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ζητήματα ἐργατικὰ καὶ ζητήματα πείνης δὲν εἴχομεν καὶ ἔχομεν τώρα.

Ἀλλ' εἶνε πρόσκαιρα, ἀμφιβόλου διαρκείας, ἀφίνοντα τὴν ἀπορίαν μὲ τὴν λῆξιν τὴν ὁποίαν λαμβάνουν καὶ ἡ ὁποία δὲν εἶνε ἡ ἰκανοποίησις τῶν ἐξεγειρομένων, ἂν οἱ στασιάζοντες ἔχουν μέσα των τὸ δαιμόνιον τοῦ ἐπαναστάτου καὶ ἄν, ἔπειτα ἀπὸ τὴν λῆξιν τῆς στάσεως, κατενίκησε καὶ ὑπερίσχυσε τὸ φιλήσυχον πνεῦμα.

Εἰς τὸ Αἴγιον ἔγινε καὶ χρῆσις δυναμίτιδος.

Κάτι τὸ ἀναρχικόν, τὸ ῥωσσικόν, τὸ ἄγριον προβάλλει.

Ποῦ εὑρέθη δυναμῖτις, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἐπανάστασις μὲ πρόγραμμα αἱματηρὸν καὶ ἀπαίσιον;

Καὶ ἡ ἀπάντησις ἔρχεται ἀβίαστος, ἀποδεικνύουσα ὅτι ὁ Αὔγουστος ἐννοεῖ ν' ἀφίσῃ ἀμφιβολίας καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἐρώτημα.

Ἡ δυναμῖτις χρειάζεται διὰ τὴν ἀπηγορευμένην ἁλιείαν.

Ὥστε οὔτε ἐπανάστασις ὑπάρχει, οὔτε ὅμως ἡσυχία, διότι δὲν ὁπλίζεται κανεὶς καὶ δὲν πυροπολεῖ χωρὶς δόσιν ἀπελπισίας καὶ χωρὶς φόβους διὰ τὸ μέλλον.

⁂

Ἀλλ', ὦ τοῦ Αὐγουστιανοῦ ἀμφιβόλου!

Ὑπάρχουν ἢ δὲν ὑπάρχουν ἐπαναστάται εἰς τὰς Ἀθήνας;

Μία «τελευταία ὥρα» ἀπεκάλυψε τὴν ὕπαρξίν των.

Κανεὶς δὲν τοὺς ἐγνώριζε καὶ κανεὶς δὲν ἐγνώρισεν ἑαυτὸν ἐπαναστάτην.

Αἱ ἄλλαι «τελευταῖαι ὧραι» ἐπλειοδότησαν μετὰ τὴν πρώτην. Ἀνέγραψαν καὶ ὡρισμένον σχέδιον τῶν ἐπαναστατῶν.

Νὰ ζητωκραυγάσουν!

Καὶ ἐδημιουργήθησαν ἐπαναστάται πρωτοφανοῦς ἐπαναστατικοῦ προγράμματος

Ἔπειτα συνῆλθον ἄκακοι τινὲς γέροντες καὶ φιλόδοξοι νεανίαι διὰ νὰ σεφθοῦν πῶς θὰ σωθῇ ἡ Πατρίς.

—Ἰδοὺ οἱ ἐπαναστάται! ἐκραύγασαν ὅλοι.

Οἱ σωτῆρες, οἱ ὁποῖοι ἐλησμόνησαν τώρα βεβαίως τὰς σκέψεις των, διεμαρτυρήθησαν:

— Δὲν εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἐπαναστάται.

Ἄρα ὑπάρχουν ἐπαναστάται.

—Ἀφοῦ ὑπάρχουν πρέπει νὰ γίνω καὶ ἐγὼ· ἐσκέφθη κάποιος καὶ ἐτοιχοκόλλησε ἐπίκλησιν, ὄχι ἐπαναστατικὴν πάλιν. Ὑπὲρ τῆς Πατρίδος.

Καὶ ὑπάρχουν ἐπαναστάται τοῦ «ζήτω» καὶ τῶν τοιχοκολλήσεων καὶ δὲν ὑπάρχουν πάλιν, ἐξαφανισθέντες τὴν στιγμὴν τῆς δράσεώς των.

Ἀνωτέρω ἔγραψα διὰ φόβον περὶ τοῦ μελλοντος.

Ἐδῶ δὲν ἐπαναλαμβάνω αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

⁂

Ἀσθενικός, μὴ γνωρίζων τί θέλει, μὴ λύων κανὲν ζήτημα, μεμψίμοιρος, ἐφάνη τοιοῦτος καὶ εἰς τὸν καιρὸν ὁ Αὔγουστος.

Θερμὰς ἡμέρας καυμάτων διεδέχοντο ἡμέραι χειμῶνος καὶ καταιγίδων.

Ἐσκόρπισε καὶ ἔξω τὸ ἀμφίβολον.

Διαστυροῦνται παλτὰ μὲ θερινὰ κοστούμια, ψάθινοι πῖλοι μὲ βαρεῖς, τρανσπαρὰν μὲ ταγέρ.

Ὡρισμένος ὁ Αὔγουστος αὐτὸς μὲ τὴν ἀβουλίαν του πρέπει νὰ σταλῇ εἰς ψυχίατρον.

⁂

Ἐκεῖ ποῦ ἐνικήθη ἡ ἀμφιβολία καὶ ἡ ἀβουλία εἶνε ὁ Μακεδονικὸς ἀγών.

Ἠρίθμησε τέσσαρα ἀκόμη θύματα ἐκλεκτά: Τὸν Νικολούδην, τὸν Κυριακάκην, τὸν Γαρέφην καὶ τὸν Ἀροούδαν.

Νέον αἷμα, ποῦ θὰ γεννήσῃ, ὅπως καὶ τῶν προηγουμένων ἡρώων νέους τοιούτους.

Νέος κλονισμὸς καὶ νέαι στιγμαὶ ἐξάρσεως ἐπάνω ἀπὸ τὸ τέλμα μας.

Νέα διδάγματα δι' ὅλους ἡμᾶς τοὺς ἀβούλους, τοὺς συλλαλητηριαζομένους, τοὺς ποθοῦντας καὶ μόνον ποθοῦντας.

Νέα ἐπιβολὴ τῶν πραγμάτων εἰς τοὺς λόγους· ἐπιβολὴ ἡ ὁποία σιγὰ σιγά, θὰ κυριαρχήσῃ ἐπὶ τέλους.

ΔΗΜ. ΔΗΜ.

ΕΛΑ!...

Ἔλα, κορίτσι, νὰ φιλήσω
τὸ κοραλλένιο σου τὸ στόμα,
κι' ἀπ' τὴν πνοή σου νὰ μεθύσω,
ποῦνε γλυκύτερο ἀκόμα
κι' ἀπ' τὸν γλυκύτερον ἀνθό.

Ἔλα, κορίτσι, νὰ σὲ σφίξω
μεσ' τὴν ἀγκάλη μου, ποῦ καίει,
καὶ σ' ἅγια μέθη νὰ σὲ ῥίξω,
ποῦ ἄγνωστη λύρα θὰ σοῦ λέῃ,
κρυφὰ σ' αὐτί σου «σ' ἀγαπῶ».

Ἔλα, κορίτσι, νὰ φιλήσω
τὸ μέτωπο τὸ μαρμαρένιο,
κι' ἀπὸ τὴν ἔκστασι νὰ σβύσω,
ὀὰν ἕνα πλάσμα λουλουδένιο
σ' ἑνὸς ἀνέμου στεναγμό.

Τὸ φῶς τραβιέται, κι' ὅλῳ σβύνει
στῶν ἴσκιων τὸν πυκνὸ μανδύα,
μὰ ὅμως λάμψις ἔχει μείνει
γιὰ νὰ φωτίζῃ μὲ μαγεία
τὴ λουλουδένια μας φωλιά.

Ἔλα, κορίτσι, νὰ φιλήσω
τὸ μαῦρο μάτι σου τὸ λαῦρο,
καὶ στὸ φιλὶ νὰ ξεψυχήσω,
καὶ στὸ φιλὶ ἐκεῖνο ναύρω
κάθε φωτιᾶς τὸ γιατρικό.

Κ' εἶνε αὐτὴ ἡ θεία λάμψις
ἡ φλόγα, ποὔχω στὴν ψυχή μου,
π' ὄνειρο πειὰ δὲν ἔχω ἄλλο
παρὰ ἐσὲ νὰ εἰπῶ δική μου,
καὶ μέρα-νύχτα ἐσὲ νὰ ψάλλω.

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

ΥΠΟ Κ. ΣΑΡΑΦΗ ΥΠΟΠΛΟΙΑΡΧΟΥ ΤΟΥ Β. ΝΑΥΤΙΚΟΥ

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος].

Ἐν ᾧ, πάλιν, καὶ ἡ μερικὴ ἐξέτασις τοῦ ὅτι αἱ ἐν κινδύνῳ ἀποικίαι ἐξεκάλουν τὴν μέριμναν τῆς Βασιλευούσης, ὁπόταν αὕτη καὶ τὴν ἀστυνομίαν ἔτι τῶν παραλίων ἐτύγχανεν ἀνεπαρκὴς ν' ἀσκήσῃ ἐκ τῶν οἰκείων, ἀνέθετε δὲ καὶ δι' Αὐτοκρ. ***Σιγγιλίων*** ἐπεβοήθει εἰς ἀρχηγοὺς μισθοφόρους, ὁμοίους κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν πρὸς τὸν οὐ πολὺ ἔκτοτε χρονογραφούμενον Γενουΐτην Γουλιέλμον Κακαλλάρον, τεκμαίρει τὴν ἀπ' ἄλλοτε διατηρηθεῖσαν, ἐλλόγως δὲ διὰ τῶν παραδόσεων ἐρριζωμένην μέχρι τέλους ἐπίγνωσιν ἀκλόνητον περὶ ἀηττήτου τοῦ Βασιλικοῦ Πλοΐμου. Καὶ ἐνέχει οὕτω μεγαλεῖον, ἀνάλογον τῷ ἀπαντῶντι ὁπουδήποτε τοῦ προηγηθέντος τῆς ἐξαντλήσεως ἡμῶν καθεστῶτος καὶ αὐτόχρημα ἀνυπέρβλητον· ὅπερ ἦν ἀδύνατον ν' ἀναπαραστήσωμεν ὁλόκληρον, ὅπως ἐκοτίσθη ἀπὸ τοῦ ἱκανοῦ διαρρεύσαντος χρόνου καὶ ἀμυδρῶς διαφαίνεται μόλις ἐν ταῖς διασωθείσαις ἀτελεστάταις μέχρι τοῦδε ἱστορήσεσι καὶ ἐν ταῖς φήμαις.

Ὅταν ἐντοσούτῳ ὁ ἡμέτερος Αὐτοκράτωρ ἐκεῖνος, ὅστις ἦν ἀρηΐφιλος μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νὰ λεχθῇ ὅτι θὰ εἶχεν ἐπινοήσει τὸν πόλεμον ἂν δὲν ὑπῆρχεν, ἐξήρθη διὰ τῶν οὓς θριαμβευτικῶς διεξήγαγε πολλῶν ἀγώνων εἰς περίβλεπτον βλάστημα τῆς ἀπὸ Παφλαγονίας ὁρμηθείσης δυναστείας ἠβουλήθη δ' ὑπὲρ πάντα ν' ἀνακτήσηται στερρῶς καὶ τοῦ Δυσμικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους τὸ Στέμμα, ἡ κατάστασις ἦν ἄρδην μεταβεβλημένη. Καὶ οἱ Ἀγκωνῖται δέ, οἱ ὁποῖοι οὐδ' ἡμιόλιον ἔτι αἰῶνος πρὸ τούτων τῶν χρόνων διέθετον στόλον πολυάριθμον, ἐξ εὐμόρφων καὶ ἀλκίμων σκαφῶν — ὧν τινος τύπος ἐμμάχου ***Γαλέας,*** μετὰ ἐρετικοῦ κατὰ τὴν διάταξιν τῶν ποτὲ Ἐρυθραίων, ὑπάρχει εἰς αὐτότυπον ἐξωγραφισμένος ἐπὶ σανίδος φυλασσομένης ἐν τῷ Μουσείῳ Κλυνὶ τῶν Παρισίων —εἶχον τελείως ἀποβάλλῃ τώρα τὴν περὶ τὰ ὑγρὰ κέλευθα ἰκανότητα καὶ τὸ ἐπιχειρηματικὸν τῆς κατὰ θάλασσαν ὁπλιτείας· ἁπλῆ δ' ἀνάμνησις διετηρεῖτο ὅτι, συμμαχήσαντες τῷ 1137 μετὰ Λοθαρίου τοῦ Β΄ ἐναντίον τοῦ Βασιλέως τῆς Τριακρίας, ἐδυνήθησαν νὰ εἰσφέρωσι μετ' ἀνέσεως ἑκατοντάδα ὅλην πλοίων πανόπλων καὶ ἔδρασαν εὐκλεῶς ἐν τῇ τῶν ἐπακολουθησασῶν ἐχθροπραξιῶν διαπορεύσει.

Γνωστὴ δὲ τυγχάνει ἡ πολιτική, ἣν μετήλθομεν κατὰ τὰς ἐπὶ βασιλείας Μανουὴλ τοῦ Α΄ Γερμανολατινικὰς ῥαδιουργίας καὶ ῥήξεις. Ὡς ἐπίσης ἠξεύρομεν ἐν λεπτομερείᾳ ὅτι ὁ ἀφοσιωμένος τῷ Βυζαντίῳ Ἀγκὼν ἐπολιορκήθη στενῶς, τῷ ἔτει 1174, ἀπὸ τοὺς ὑπὸ τὴν στρατηγίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μαγουντίας Ἀλαμανοὺς καὶ ἀπὸ ἰσχυρὸν Ἐνετικὸν στόλον μὲ ναύαρχον τὸν Πέτρον Ζάνον, ἐπιβαίνοντα τοῦ μεγαλοπρεποῦς Γαλεώνου «Totus Mundus». Ἅμα ὅθεν ἡ τῶν περιστάσεων φορὰ ἤγαγε πρὸ τῶν τειχῶν τῆς ἀποίκου τῶν Συρακουσῶν πολιτείας τὰς συμπραξάσας δυνάμεις Φρειδερίκου τοῦ Βαρβαρόσσα καὶ τοῦ Δόγη Δανδόλου, ἀπὸ στερεᾶς μὲν τὰ πάντα ἔβησαν καλῶς· αἱ τῶν ἐπιτεθέντων σύνθετοι καὶ ὁρμητικαὶ ἐργασίαι, αἵτινες διήρκεσαν πλέον τοῦ ἑξαμήνου καὶ διεξήχθησαν μετὰ πείσματος περισσοῦ, δὲν ἠδδοκίμησαν κατ' ἐλάχιστον, παρ' ὅλην τὴν γενομένην χρῆσιν πολεμικῶν ὀργάνων καὶ ἐκπορθητικῶν μηχανῶν καινοφανοῦς, ὅσῳ καὶ δραστικωτάτου εἴδους. Ἡ τῶν ἀμυνομένων καρτερία καὶ τέχνη τοῦ ἐπιτυχῶς ἀντεπεξέρχεσθαι, παρέλυσαν τὰς προσπαθείας τῶν ἀγωνιαθέντων ἐξωθεν περὶ ὑποστολῆς τῆς ἀετοκοσμήτου ***Βανιέρας*** καὶ καταλύσεως τῆς αὐτονομίας τοῦ ὁμοεθνοῦς ἡμῖν φρουρίου. Ἀλλὰ κατὰ πόντον τὸ πεδίον ἦτο ὁλοτελῶς ἀφισμένον εἰς τὴν ἐχθρικὴν διάθεσιν καὶ μόνον διὰ παθητικῶν τῆς ἀντιστάσεως μέτρων, οἷα τὸ τοῦ Χίου ἱερέως Ἰωάννου καὶ τὰ ὅμοια, προὐβάλλοντο κωλύματα πρόσκαιρα τῷ δεσπόζοντι τοῦ λιμένος καὶ τῶν γύρω ὑφόρμων καὶ προσιτῶν κυμασίων στολάρχῳ. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ καὶ ἡ καταπεπτωκυῖα κατὰ τὰ καράβια Κωνσταντινούπολις, παρηκολούθησεν ἐν ἀναγκαστικῇ ἀπραξίᾳ τὰ ἐπὶ βάρει τοῦ γοήτρου τῆς Ἑλληνικῆς κυριαρχίας ἐκτυλιχθέντα· καὶ ἠρκέσθη ν' ἀμοίῳ μετὰ τὸ τῶν πολεμοπραξιῶν πέρας τὸ φρόνημα καὶ τὴν εὐστάθειαν τῶν Ἀγκωνιτῶν, νὰ τιμήσῃ δαψιλῶς δὲ καὶ μυριοτρόπως καὶ νὰ καταφορτώσῃ διὰ τιμαλφῶν δωρημάτων τὸν ἀρωγήσαντα τὴν δοκιμασθεῖσαν κτῆσιν Γουλιέλμον τῶν Ἀδελάρδων, ὅταν κατόπιν μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν τῆς ἡμετέρας Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς.

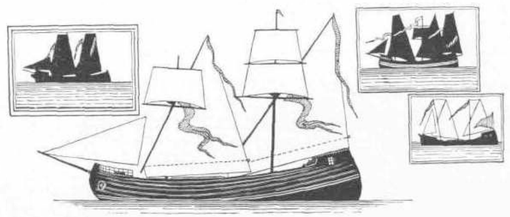

Τῶν ἠπειρωτικῶν παραλίων καὶ νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους.

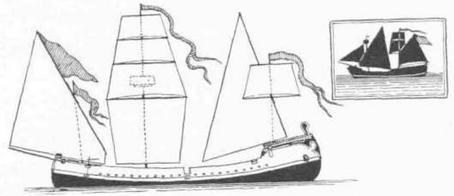

Τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου καὶ Μυρτῴου πελάγους.

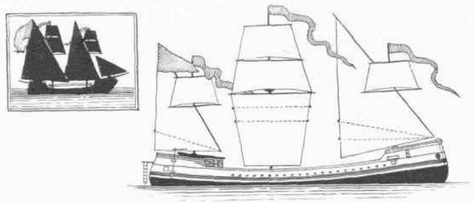

Κατὰ τὰς Ἰονίους νήσους, τὴν Ν. Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν.

Ἡ ἐν κεφαλαίῳ ὀφις μαχίμων τινῶν εὐσώμων παρ' Ἕλλησι τύπων, κατὰ τοὺς Ππον — Ντον αἰῶνας.

⁂

Ἐν γένει εἰπεῖν, γεννῶσι βαθυτάτην τῇ ἀληθείᾳ κατάπληξιν τὰ παρατηρούμενα ὅταν ὁ Δόγης Μικιέλης κατίσχυε βίᾳ τοῦ πολιτειακοῦ ἡμῶν κύρους, περὶ Σηστὸν δὲ τοῦ Ἑλλησπόντου κατεδηλοῦτο ἤδη ἡ ἀθλιότης τοῦ Βασιλικοῦ Πλοΐμου εἰς τὸ ἔσχατον καὶ ἐδοκιμάζετο παρὰ τὸν Ἀδριατικὸν οἰκτρῶς ἡ κυριαρχία τῶν Βυζαντινῶν προγόνων, ἐν ἀντιθέσει λυπηρᾷ πρὸς τὰ πρότερον καὶ προσφάτως ἀκόμη ἀπαντώμενα. Εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ ἀποστάτου Βιταλιανοῦ καὶ πέραν ἐμφυλίους ῥήξεις, ἕως ὅτου ἡ ἐθνικὴ τῶν καθόλου ναυτικῶν πραγμάτων ὁμογένεια ἐξέλιπεν, ἀντεφέροντο ἄρτιοι ἑκάστοτε καὶ κραταιοὶ στόλοι. Ὑπὸ τοὺς Νικήταν Ὠορύφαν, ἐπὶ τοῦ ἀτυχοῦς αὐτοκράτορος Μιχαὴλ Β΄ καὶ πατρίκιον Ἰμέριον, τῷ 902, θαυμάζομεν πάλιν τεταγμένας πολυμονάδας καὶ ἐπιβαλλούσας κατὰ θάλασσαν δυνάμεις. Ἐν ᾧ δ' ὑπὸ μυρίας μορφὰς καὶ ἐκδηλώσεις παντοίας, ἀπαντῶμεν ἐν καιρῷ τῆς ἐξ οἰκείων εὐεξίας, πλείστας κινητοποιήσεις ὑπὸ κλίμακα μονονοῦ ὑπεράνθρωπον καὶ στρατείας συνθέτους, διεξαγομένας ὡσεὶ ἀπὸ μηχανικῆς καὶ ἄριστα ἐρρυθμισμένης προορρανώσεως, εἶτα βλέπομεν προβληματικὸν τὸν ἐξοπλισμόν, οὐχὶ πλέον ***Ἀρματωλίου*** — ναυτικῆς δυνάμεως δηλαδή, ἧς συνθέσεως περίπου καὶ σήμερον: ἐκ τῆς μεσοπορείας καὶ τῶν ***Διατακτῶν*** καλουμένων ἐλαφρῶν συλλήβδην πλοίων, τῆς τε κατασκοπίας καὶ τῆς ἰδίᾳ ἀγγελιαγωγῆς — ἔστω καὶ συνήθους τὴν ἐπιβολήν, ἀλλὰ καὶ μετριωτάτων ἔτι Μοιρῶν· εἰ δέ που κατορθοῦτό τι τὸ συμπτωματικῶς ἀξιόλογον, τοῦτο ὠφείλετο εἰς ὑπερέντασιν προσπαθειῶν καὶ δὲν ἐπέζη τῆς βραχυχρονίας πάντως τῶν δημιουργησασῶν περιστάσεων διαρκείας.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ

Ο ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ὁ Θεόδωρος Σιγάγεφ, ἀφοῦ συνέλαβε τὴν γυναῖκά του ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐστέκετο εἰς τὸ ὁπλοπωλεῖον Σμοὺξ καὶ Σια καὶ ἐδιάλεγε κατάλληλον ρεβόλβερ. Τὸ πρόσωπόν του ἐξέφραζε ὀργήν, θλίψιν καὶ ἀμετάρρεπτον ἀπόφασιν.

«Ξέρω τί θὰ κάμω...—ἐσκέπτετο.—Αἱ οἰκογενειακαὶ βάσεις περιυβρίσθησαν, ἡ τιμὴ κατεπατήθη εἰς τὴν λάσπην, ἡ κακία θριαμβεύει, διὰ τοῦτο ἐγώ, σὰν πολίτης καὶ τίμιος ἄνθρωπος πρέπει νὰ γίνω ἐκδικητής. Πρῶτα πρῶτα θὰ σκοτώσω αὐτὴν καὶ τὸν ἐραστήν, κ' ἔπειτα θ' αὐτοκτονήσω κ' ἐγώ...».

Δὲν εἶχε ἐκλέξει ἀκόμη ρεβόλβερ καὶ κανένα δὲν εἶχε σκοτώσει ἀκόμη, ἡ φαντασία του ὅμως τοῦ ἔζωγράφιζε τρία αἱμόφυρτα πτώματα, σπασμένα κρανία, χυμένα μυαλά, ἀνακατωσοῦρα, τὸ πλῆθος τῶν ζαζῶν, νεκροψίας... Μὲ χαιρεκακίαν ὑβρισθέντος ἀνθρώπου ἐφαντάζετο τὴν φρίκην τῶν συγγενῶν καὶ τοῦ κοινοῦ, τὴν ἀγωνίαν τῆς προδότιδος καὶ νοερῶς ἐδιάβαζε πλέον τὰ κύρια ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων, τὰ πραγματευόμενα περὶ καταρρεύσεως τῶν οἰκογενειακῶν βάσεων.

Ὁ ὑπάλληλος τοῦ καταστήματος — εὐκίνητος, γαλλίζουσα μορφὴ μὲ κοιλίτσαν καὶ μὲ λευκὸν γιλέκον—ἐξέθετε ἐμπρός του τὰ περίστροφα καὶ χαμογελῶν εὐσεβάστως καὶ σύρων τοὺς πόδας του τοῦ ἔλεγε:

— Ἐγὼ θὰ σᾶς ἐσυμβούλευα, μσιέ, νὰ πάρετε αὐτὸ ἐδῶ τὸ ρεβόλβερ, συστήματος Σμὶθ καὶ Βέσσον. Ἡ τελευταία λέξις τῆς πυροβολικῆς ἐπιστήμης. Τρίχρονον μὲ ἐκβολέα, κτυπᾶ ἑξακόσα βήματα, σαντράλ. Ἐφιστῶ, μσιέ, τὴν προσοχήν σας εἰς τὴν καθαριότητα τῆς κατεργασίας. Τὸ πλέον μοδέρνο σύστημα, μσιέ... Καθημερινῶς πωλοῦμεν ἀπὸ δέκα γιὰ τοὺς κακούργους, τοὺς λύκους καὶ τοὺς ἐραστάς. Ἀκριβεστάτη καὶ πολὺ δυνατὴ βολή, κτυπᾶ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν καὶ σκοτώνει πέρα πέρα τὴν σύζυγον καὶ τὸν ἐραστήν. Ὅσον δὲ γιὰ τοὺς αὐτοκτόνους, σύστημα ἄλλο καλήτερον, μσιέ, δὲν εἰξεύρω...

— Καὶ ποία εἶνε ἡ τιμή του; ἠρώτησν ὁ Σιγάγεφ.

— Σαραντα πέντε ρούβλια, μσιέ.

— Χμ! ... εἶνε ἀκριβὸ γιὰ μένα!

— Τότε, μσιέ, νὰ σᾶς δείξω ἄλλο σύστημα φθηνότερο. Ὁρίστε, παρατηρήσατε. Ἔχομεν μεγάλην συλλογήν, μὲ διαφόρους τιμάς... Αὐτὸ τὸ ρεβόλβερ, λόγου χάριν, συστήματος Λεφοσσὲ ἀξίζει μόνον δεκαοκτὼ ρούβλια, ἀλλά... — ὁ ὑπάλληλος ἐμόρφασε περιφρονητικῶς — ... ἀλλά, μσιέ, τὸ σύστημα αὐτὸ ἐπάλησε πιά. Δὲν τ' ἀγοράζουν παρὰ οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι καὶ οἱ ψυχοπαθεῖς. Νὰ αὐτοκτονήσῃ κανεὶς ἢ νὰ σκοτώσῃ τὴν γυναῖκά του μὲ Λεφοσσέ, θεωρεῖται τώρα σημεῖον κακῆς συμπεριφορᾶς. Οἱ καλῆς συμπεριφορᾶς ἄνθρωποι ἀναγνωρίζουν μόνον τοῦ Σμὶθ καὶ Βέσσον.

— Ἐγὼ οὔτε ν' αὐτοκτονήσω οὔτε νὰ σκοτώσω κανένα εἶνε ἀνάγκη, μὲ δυστροπίαν ἐψεύσθη ὁ Σιγάγεφ. Ἐγὼ θέλω νὰ τὸ πάρω ἁπλούστατα διὰ τὴν ἐξοχήν... γιὰ νὰ ἐκφοβίζω τοὺς κλέπτας...

— Ἐμᾶς δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει γιατὶ τὸ πέρνετε,—ἐχαμογέλασε ὁ ὑπάλληλος, μὲ συστολὴν χαμηλώνων τὰ μάτια. —Ἂν εἰς κάθε περίστασιν ἐξετάζαμεν τὰς ἀφορμάς, μσιέ, θ' ἀναγκαζόμεθα νὰ κλείσωμε τὸ κατάστημα. Πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν κλεπτῶν τὸ Λεφοσσὲ δὲν ἀξίζει, μσιέ, γιατὶ ὁ κρότος ποῦ κάμνει εἶνε ἀδύνατος, κουφός· ἐγὼ θὰ σᾶς ἐπρότεινα τότε νὰ πάρετε ἀπὸ τὰ συνηθισμένα μὲ καψούλι πιστόλια Μόριμερ, τῆς μονομαχίας ποῦ τὰ λέγουν...

«Νὰ τὸν καλέσω τάχα εἰς μονομαχίαν; ἐπέρασε ἀστραπηδὸν ἡ σκέψις ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ Σιγάγεφ.—Δὲ βαρυέσαι—μεγάλη τιμὴ τοῦ γίνεται... Τέτοια κτήνη τὰ σκοτώνουν, σὰν τὰ σκυλιά...»

Ὁ ὑπάλληλος, γυρίζων καὶ συστρέφων τὰ ποδαράκια του, δὲν ἔπανε νὰ χαμογελᾷ καὶ νὰ φλυαρῇ θέτων ἔμπροσθέν του ὁλόκληρον σωρὸν περιστρόφων. Ὀρεκτικώτερα καὶ προκλητικώτερα ἦσαν τὰ Σμὶθ καὶ Βέσσον. Ὁ Σιγάγεφ ἐπῆρε εἰς τὰ χέρια ἕνα τοῦ συστήματος τούτου, προσήλωσε ἐπάνω του βλακῶδες βλέμμα καὶ ἐβυθίσθη εἰς συλλογισμούς. Ἡ φαντασία του τοῦ ἀπεικόνιζε πῶς θὰ ἔσπαζε κρανία, πῶς τὸ αἷμα θὰ ἔτρεχε ποταμηδὸν ἐπάνω εἰς τὸ χαλί καὶ εἰς τὸ παρκέτον, πῶς θὰ ἐτίναζε τὸ πόδι της ἡ ἀποθνήσκουσα σύζυγός του. Διὰ τὴν δυσφορροῦσαν ψυχήν του αὐτὸ ἦτον ὀλίγον. Αἱ αἱματηραὶ εἰκόνες, αἱ οἰμωγαὶ καὶ ἡ φρίκη δὲν τὸν ἱκανοποιοῦσαν... Ἔπρεπε νὰ ἐπινοήσῃ κᾶτι τι πλέον φοβερόν.

«Νὰ τί θὰ κάμω, θὰ τὸν σκοτώσω καὶ θὰ αὐτοκνονήσω,—ἐσκέφθη.—κ' ἐκείνην θὰ τὴν ἀφήσω νὰ ζήσῃ. Ἂς τήκεται ἐκ τύψεως τοῦ συνειδότος καὶ ἀπὸ τὴν περιφρόνησιν τῶν περιστοιχούντων αὐτήν. Αὐτὸ διὰ μίαν νευρικὴν φύσιν ὅπως αὐτὴ εἶναι τυραννικώτερον καὶ ἀπὸ τὸν θάνατον...»

Καὶ ἐφαντάσθη ὅτι τὸν κηδεύουν. Περιϋβρισμένος, κοίτεται μέσα εἰς τὸ φέρετρον μὲ πρᾶον μειδίαμα στὰ χείλη, ἐκείνη δέ, ὀχρὰ βασανισμένη ἀπὸ τὴν τύψιν τοῦ συνειδότος, ἀκολουθεῖ τὸ φέρετρον σὰν Νιόβη, καὶ δὲν ξεύρει πῶς νὰ κάμῃ ἀπὸ τὰ ἐκμηδενιστικά, περιφρονητικὰ βλέμματα, ποῦ τῆς ρίπτει τὸ ἐξωργισμένον κατ' αὐτῆς πλῆθος...

— Παρατηρῶ, μσιέ, ὅτι σᾶς ἀρέσει τοῦ Σμὶθ καὶ Βέσσον,—διέκοψεν ὁ ὑπάλληλος τὰς σκέψεις του.—Ἂν σᾶς φαίνεται ἀκριβόν, ὁρίστε, σᾶς ἀφίνω πέντε ρούβλια... Ἄλλως τε ἔχομεν καὶ ἄλλα συστήματα φθηνότερα.

Ἡ γαλλοειδὴς μορφὴ ἐστράφη μετὰ χάριτος καὶ ἐπῆρε ἀπὸ τὸ ράφι μίαν ἀκόμη δωδεκάδα περιστρόφων.

—Ἰδού, μσιέ, τιμὴ τριάντα ρούβλια. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀκριβόν, τοσοῦτο μᾶλλον, ποῦ τὸ συνάλλαγμα σήμερα ἔχει ἐκπέσῃ φοβερὰ καὶ ὁ δασμός, μσιέ, κάθε ὥραν καὶ αὐξάνει, μσιέ, σᾶς κάνω ὅρκον, εἶμαι συνηθιτικός, ἀλλὰ ἀρχίζω πιὰ νὰ γογγύζω! Τί νομίζετε, τὸ συνάλλαγμα καὶ τὸ δασμολόγιον ἔκαμαν ὥστε τὰ ὅπλα νὰ εἶναι μόνον γιὰ τοὺς πλουσίους! Γιὰ τοὺς πτωχοὺς δὲν ἔμειναν παρὰ τὰ ὅπλα τῆς Τούλας καὶ τὰ σπίρτα μὲ φώσφορον. Ὅσο γιὰ τὰ ὅπλα τῆς Τούλας εἶναι ἕνα δυστύχημα. Πυροβολεῖς μὲ περίστροφον τῆς Τούλας τὴν γυναῖκά σου καὶ ἡ σφαῖρα πάει καὶ σοῦ κτυπᾷ τὸ πόδι σου...

Ὁ Σιγάγεφ ἔξαφνα, τοῦ ἐφάνη, ὅτι προσεβλήθη καὶ ἐλυπήθη, ποῦ αὐτὸς θὰ εἶναι νεκρὸς καὶ δὲν θὰ ἰδῇ τὰς βασάνους τῆς προδότιδος. Ἡ ἐκδίκησις τότε μόνον εἶναι γλυκεῖα, ὅταν εἰμπορεῖς νὰ ἰδῇς καὶ νὰ ψαύσῃς τοὺς καρπούς της, τί θὰ ἔβγῃ ὅμως ὅταν αὐτὸς κοίτεται εἰς τὸ φέρετρον καὶ δὲν θὰ αἰσθάνεται τίποτε.

«Νὰ κάμω τάχα ἔτσι;—ἐσκέφθη,—νὰ τὸν σκοτώσω ἐκεῖνον, ἔπειτα νὰ πάω εἰς τὴν κηδείαν του νὰ κυττάζω, καὶ μετὰ τὴν κηδείαν πλέον αὐτοκτονῶ... Ἀλλὰ τί κάθουμαι καὶ λέγω; Πρὸ τῆς κηδείας θὰ μὲ συλλάβουν καὶ θὰ μὲ ἀφοπλίσουν... Καὶ λοιπὸν τὸν σκοτώνω. Ἐκείνη θὰ μέγῃ ζωντανή, ἐγώ... ἐγὼ πρὸς τὸ παρὸν δὲν αὐτοκτονῶ ἀλλὰ πηγαίνω φυλακή. Ὅσο γιὰ νὰ αὐτοκτονήσω πάντα προφθαίνω. Ἡ κράτησις ἔχει αὐτὸ τὸ καλόν, ποῦ εἰς τὴν προανάκρισιν θὰ ἠμπορέσω νὰ ἀποκαλύψω ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν καὶ τῆς κοινωνίας ὅλην τὴν χαμέρπειαν τῆς διαγωγῆς της. Ἂν αὐτοκτονήσω, δὲν εἶναι παράδοξον, αὐτὴ μὲ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὴν ψευτιὰ καὶ ἀναίδειαν νὰ μὲ κατηγορήσῃ, καὶ ἡ κοινωνία νὰ δικαιολογήσῃ τὴν πρᾶξίν της καὶ ἴσως μάλιστα νὰ μὲ μνκτηρίσῃ· ἂν δὲ πάλιν ἐγὼ μείνω ζωντανός, τότε . . . »

Μετὰ ἓν λεπτὸν ἐσκέπτετο.

«Ναί, ἂν αὐτοκτονήσω, ἐμένα ἴσως θὰ κατηγορήσουν καὶ θὰ μοῦ ἀποδώσουν ταπεινὸν αἴσθημα... Κ' ἔπειτα γιατί πάλι νὰ αὐτοκτονήσω; Πρῶτον. Δεύτερον, αὐτοκτονία θὰ πῇ δειλία. Λοιπὸν σκοτώνω αὐτὸν κ' ἐκείνην τὴν ἀφίνω ζωντανὴν κ' ἐγὼ στὸ δικαστήριον. Ἐμένα θὰ μὲ δικάζουν κ' αὐτὴ θὰ φιγουράρῃ ὡς μάρτυς... Φαντάζομαι τὴν ταραχή της, τὴν ἀτίμωσίν της, ὅταν θὰ τὴν ἐξετάζῃ ὁ συνήγορός μου! Αἱ συμπάθειαι τοῦ δικα-

στηρίου, τοῦ κοινοῦ καὶ τοῦ τύπου, βέβαια θὰ εἶναι ὑπὲρ ἐμοῦ. Αὐτὸς ἐσκέπτετο καὶ ὁ ὑπάλληλος ἁπλωνεν ἐμπρός του τὸ ἐμπόρευμα καὶ ἔκρινε καθῆκόν του νὰ ἀπασχολήσῃ τὸν ἀγορασήν.

—Ἰδοὺ ἀγγλικὰ νέου συστήματος, δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς ποῦ τὰ ἐλάβαμε,—ἐφλυάρει.—Σᾶς προειδοποιῶ ὅμως, μσιέ, πῶς ὅλα αὐτὰ τὰ συστήματα ὠχροιοῦν πρὸ τοῦ Σμὶθ καὶ Βέσσον. Κατ' αὐτάς, θὰ ἔχετε, πιθανόν, διαβάσει — ἕνας ἀξιωματικὸς ἀγόρασε ἀπὸ μᾶς περίστροφον συστήματος Σμὶθ καὶ Βέσσον. Ἐπυροβόλησε τὸν ἐραστὴν καὶ—τί νομίζετε;—ἡ σφαῖρα τὸν ἐπέρασε πέρα καὶ πέρα, διεπέρασε ἔπειτα μιὰ δρειχάλκινη λάμπα, ἔπειτα τὸ πιάνο καὶ ἀπὸ τὸ πιάνο ἀναπηδᾶ σκοτώνει ἕνα σκυλάκι καὶ μολοπίζει τὴν γυναῖκά του. Ἀποτέλεσμα λαμπρόν, ποῦ κάμνει τιμὴν εἰς τὸ κατάστημά μας. Ὁ ἀξιωματικὸς τώρα συνελήφθη... θὰ καταδικασθῇ βέβαια καὶ θὰ ἐξορισθῇ εἰς τὸ κάτεργο! Πρῶτον ἡ νομοθεσία μας ἐπάλησε πάρα πολύ δεύτερον, μσιέ, τὸ δικαστήριον πάντοτε εἶνε μὲ τὸ μέρος τῶν ἐραστῶν. Γιατί; Ἀπλούστατον, μσιέ! Καὶ οἱ δικασταὶ καὶ οἱ ἔνορκοι, καὶ ὁ εἰσαγγελλεύς, καὶ ὁ συνήγορος ζοῦν οἱ ἴδιοι μὲ ξένες γυναῖκες, καὶ ἔχουν ἡσυχώτερο τὸ κεφάλι τους ἂν στὴ Ρωσσία εἶνε ἕνας σύζυγος ὀλιγώτερος. Ἡ κοινωνία δὲν θὰ ἔμενε δυσηρεστημένη, ἂν ἡ κυβέρνησις ἐξώριζε εἰς τὴν Σαχαλὶν ὅλους τοὺς συζύγους. Ὤ, μσιέ, δὲν ξεύρετε πόσην ἀγανάκτησιν μοῦ προξενεῖ ἡ σημερινὴ ἔκλυσις τῶν ἠθῶν! Εἶνε τόσον συνηθισμένον πρᾶγμα σήμερα ν' ἀγαπᾷ κανεὶς ξένες γυναῖκες, ὅπως νὰ καπνίζῃ ξένα σιγαρέτα καὶ νὰ διαβάζῃ ξένα βιβλία. Ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο τὸ ἐμπόριόν μας ὅλο καὶ χειροτερεύει, αὐτὸ δὲν θὰ πῇ πῶς ὀλιγοστεύουν οἱ ἐρασταί, ἀλλὰ θὰ εἰπῇ πῶς οἱ σύζυγοι κάμνουν τὰ στραβὰ μάτια γιατὶ φοβοῦνται τὰ δικαστήρια καὶ τὸ κάτεργο.

Ὁ ὑπάλληλος ἐκύτταξε γύρω καὶ ἐψιθύρισε:

— Καὶ ποιὸς πιαίει, μσιέ; Ἡ κυβέρνησις!

«Νὰ πάῃ κανεὶς στὴ Σαχαλὶν γιὰ ἕνα χοῖρο ἐκεῖ, δὲν εἶνε πάλι φρόνιμον,—ἐσκέφθη μετανοημένος ὁ Σιγάγεφ—ἂν πάγω ἐγὼ στὸ κάτεργο, αὐτὸ θὰ κάμῃ τὴν γυναῖκά μου νὰ ξυναπανδρευθῇ καὶ νὰ ἀπατήσῃ καὶ τὸν δεύτερόν της ἄνδρα. Θὰ θριαμβεύσῃ. Κ' ἔτσι αὐτὴν τὴν ἀφίνω ζωντανήν, ἐγὼ δὲν αὐτοκτονῶ, κ' ἐκεῖνον... κ' ἐκεῖνον δὲν τὸν σκοτώνω. Πρέπει νὰ ἐπινοήσω κᾶτι τι πιὸ φρόνιμον καὶ ποῦ νὰ τὸ αἰσθανθοῦν περισσότερο. Θὰ τοὺς τιμωρήσω μὲ περιφρόνησιν καὶ θὰ κάμω αἴτησιν σκανδαλώδους διαζυγίου...»

—Ἰδού, μσιέ, ἕνα ἀκόμη νέον σύστημα,—ἔπεν ὁ ὑπάλληλος, λαμβάνων ἀπὸ τὸ ράφι νέαν δωδεκάδα.—Ἐφιστῶ τὴν προσοχήν σας εἰς τὸν πρωτότυπον μηχανισμὸν τοῦ κλείστρου.

Μετὰ τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν ποῦ εἶχε λάβει ὁ Σιγάγεφ, τὸ ρεβόλβερ πλέον δὲν τοῦ ἐχρειάζετο, ἐνῷ ὁ ὑπάλληλος ὁλονέα ἐνθουσιαζόμενος δὲν ἔπαυε νὰ ἐκθέτῃ ἐμπρός του τὸ ἐμπόρευμά του. Ὁ προσβληθεὶς σύζυγος ἤρχισε νὰ ντρέπεται, ποῦ ἐξ αἰτίας του ὁ ὑπάλληλος ἐκοπίασεν ἀδίκως, ἀδίκως ἐνθουσιάσθη, ἐχαμογέλασε, ἔχασε τὸν καιρόν του.

— Καλά, τότε... ἐψιθύρισε, — ἔρχομαι ὕστερα, ἤ... θὰ στείλω κανένα...

Δὲν εἶδε τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου τοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ διὰ νὰ διορθώσῃ τὴν ἀδεξιότητα τῆς θέσεώς του, ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην ν' ἀγοράσῃ κᾶτι. Ἀλλὰ τί ν' ἀγοράσῃ; Ἐκύτταξε τοὺς τοίχους τοῦ καταστήματος, ἀναζητῶν ἕνα φθηνὸ πράγμα καὶ τὸ βλέμμα του ἐστάθη ἐπάνω εἰς ἕνα πράσινο δίκτυ, ποῦ ἐκρέματο πλησίον τῆς θύρας.

— Αὐτό... τί πρᾶγμα εἶναι; — ἠρώτησε.

— Εἶνε δίκτυ, ποῦ πιάνουν τὰ ὀρτύκια.

— Καὶ τί κοστίζει;

—Ὀκτὼ ρούβλια, μσιέ.

— Τύλιξέ μου το...

Ὁ ὑβρισθεὶς σύζυγος ἐπλήρωσε ὀκτὼ ρούβλια, ἐπῆρε τὸ δίκτυ, καὶ αἰσθανόμενος τὸν ἑαυτόν του περισσότερον προσβεβλημένον, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ κατάστημα.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ ρωσσικοῦ.

ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΝΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ-ΡΑΜΠΑΓΑΣ

Οἱ μεγάλοι δημοσιογραφικοὶ χαρακτῆρες τοῦ παρελθόντος λησμονοῦνται, ἐφ' ὅσον προχωρεῖ ὁ χρόνος καὶ οἱ ἄνδρες, οἱ μὲ αὐτοθυσίαν ἀφιερωθέντες εἰς τὴν ὑψηλὴν καὶ ἱερὰν ἀποστολὴν τῆς διὰ τοῦ καλάμου ἐξυπηρετήσεως τῆς Πατρίδος, ἔπεσαν ἀμνημόνευτα θύματα πολλοί.

Εἷς ἐξ αὐτῶν εἶνε ὁ Κλεάνθης Τριανταφύλλου, ὁ «Ραμπαγᾶς» ἀποκληθεὶς ἀπὸ τὸν τίτλον τῆς ἐφημερίδος του.

Ἂς ἐπιτελέσωμεν μνημόσυνον εἰς τὸν μάρτυρα αὐτὸν τῆς γραφίδος. Ἀπὸ μίαν βιογραφίαν του, τὴν ὁποίαν ἔγραψεν ὁ φίλος καὶ συνεργάτης του κ. Δ. Ταγκόπουλος ἂς μάθουν οἱ ἀναγνῶσται μας ὅτι ὁ δριμὺς πολιτικὸς σατυρικὸς ἦτο δημοδιδάσκαλος εἰς τὴν Ἄνδρον καὶ ἀφανὴς ἐκεῖ ἐμελέτα νυχθημερὸν καὶ μετέφραζε γαλλικὰ φιλολογικὰ ἔργα. Ἔπειτα μετέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀνωνύμως ἐξέδοκε συλλογὴν τολμηρῶν ποιηματίων, γνωσθεὶς δὲ ἐκλήθη νὰ δημοσιογραφήσῃ καὶ ἐδημοσιογράφησεν ἐπιτυχῶς καὶ πρωτοτύπως εἰς τὸν «Νεολόγον» τῆς πόλεως ταύτης.

Ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ Τριαντάφυλλος ἔγραφεν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένην ὑπὸ τοῦ φίλου του Πολυζέτη ἐφημερίδα «Φλόγα», ἀποστελλομένην δέ, ἀφοῦ ἐξετυποῦτο ἐπὶ σιγαροχάρτου, εἰς τοὺς ἐκεῖ ὁμογενεῖς ἐντὸς φακέλλων.

Καταζητηθεὶς ὑπὸ τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν ὁ Τριαντάφυλλος, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ μεταμφιεσμένος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἐλθὼν δὲ ἐδῶ συνήντησε τὸν φυγάδα ἐπίσης δι' ἄφθορον κατὰ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ζωηρὰν ἐντύπωσιν ἐμποιήσαν κ. Β. Γαβριηλίδην, τὸ ὁποῖον οὗτος εἶχε δημοσιεύσῃ εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένην ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐφημερίδα «Μεταρρύθμισιν». Ἡ Τουρκία ἠτημένη ἀπὸ τοὺς Ῥώσσους εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ στρατολογήσῃ κατ' αὐτῶν καὶ Ἕλληνας καὶ ὁ κ. Γαβριηλίδης ἔγραψεν τὸ ἄφθορον ἐκεῖνο διαμαρτυρόμενος.

*

Οἱ δύο συναντηθέντες ἐδῶ δημοσιογράφοι ἐξέδοκαν τὴν 14 Αὐγούστου 1878 — τὸν μῆνα αὐτὸν συνεπληρώθησαν εἴκοσιν ὀκτὼ ἔτη — τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ «Ραμπαγᾶ» τολμηρόν, καυστικόν, δροσερόν, μὲ πρωτοτυπίαν ἄγνωστον εἰς τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινόν.

Ἀπηγορεύθη τότε ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Κουμουνδούρου νὰ παιχθῇ ἡ κωμῳδία τοῦ Σαρδοῦ «Ὁ Ραμπαγᾶς», ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐσατυρίζετο δι' αὐτῆς ὁ φιλέλλην πολιτικὸς Γαμβέττας.

Τὸ περιλάλητον ἆσμα τοῦ Ραμπαγᾶ γραφὲν ἀπὸ τὸν Τριαντάφυλλον ἔσκωψε τὴν ἀπαγόρευσιν:

Εἶμαι τέλος σβοῦρος·
κρῖνέ με ἰδού!
Ὡς ὁ Κουμουνδοῦρος
κρίνει τὸν Σαρδοῦ·
Ἔπαν τοῦ Γαμβέττα
μοιάζω· ἀμὴ δέ!
Ραμπαγᾶ πορτραῖτα,
γύρω σου ἰδέ κ.τ.λ.

Τὰ Βουλγαρικὰ ἦσαν καὶ τότε εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ὁ λαὸς ἔνεκα αὐτῶν εἶχε ψυχρανθῇ κατὰ τῆς Βασιλείας καὶ ὁ «Ραμπαγᾶς» ὕβρισεν αὐτήν, συλληφθεὶς δὲ ἐφυλακίσθη ὁ Τριαντάφυλλος, καταδιωχθεὶς καὶ ἄλλας δύο φορὰς ἔπειτα, ἐνῷ αἱ καταδιώξεις ηὔξανον τὴν δημοτικότητά του.

Ὁ κ. Γαβριηλίδης ἴδρυσε, δύο ἔτη μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ «Ραμπαγᾶ» τὸ «Μὴ Χάνεσαι», τὸν πρόδρομον τῆς σημερινῆς «Ἀκροπόλεως». Αἱ δύο δὲ αὐταὶ ἐφημερίδες ἔδωσαν νέαν τροπὴν εἰς τὸ νεοελληνικὸν πνεῦμα, νέαν χάριν καὶ νέον αἷμα.

Ὁ Τριαντάφυλλος ἐξηκολούθησε τὴν ἔκδοσιν τοῦ «Ραμπαγᾶ» ἐπὶ ἐννέα ἀκόμη ἔτη. Οἱ δημοκράται φίλοι του, ὑπὲρ ὧν εἶχε φυλακισθῇ καὶ μαρτυρήσῃ, τὸν ὤθουν εἰς τὰ παράτολμα καὶ τὸν ἐγκατέλειπον.

Ἀκούραστος ἐκεῖνος εἰργάζετο ἐργασίαν πνευματικὴν τεραστίαν, ἐνῷ συγχρόνως διεσκέδαζε, Μποὲμ τέλειος.

*

Ὁ κ. Ταγκόπουλος περιγράφει μὲ τὰ ἑξῆς τὴν ζωὴν τοῦ Τριανταφύλλου: «Ὁ Κλεάνθης ἐπανεῦρεν ἐδῶ τὰς καλὰς ἡμέρας τῆς Κων/πόλεως. Ἡ καλή του καρδιά, ὁ εὔθυμος χαρακτήρ του, ἡ πλουσία εὐφυΐα του, ἡ ἰδιόρρυθμος ζωή τὴν ὁποίαν διῆγε—ζωὴ ἀληθινοῦ ἥρωος τοῦ Mürger —καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τὴν ὁποίαν ἐνέπνεεν ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ γλυκεῖα καὶ πρωτότυπος μορφή του, τὸν κατέστησαν ἕνα τῶν συμπαθεστέρων ἀθηναϊκῶν τύπων. Τ' ὄνομά του συνεπτύχθη εἰς ἓν μὲ τὸν τίτλον τῆς ἐφημερίδος του καὶ ὁ Ραμπαγᾶς ἔγεινε δημοτικώτατος. Πίλοι—τοῦ συρμοῦ τότε—ὠνομάσθησαν Ραμπαγάδες καὶ καφεῖα—ὡς ἤθελεν αὐτὸς καὶ δικαίως τὰ καφενεῖα—μὲ τὸν τίτλον αὐτὸν ἐστολίσθησαν. Ὁ κ. Γαβριηλίδης, ἂν καὶ ἦτο ὁ κυριώτερος παράγων τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Ραμπαγᾶ, ὑπεχώρησε πρὸ τοῦ Κλεάνθους, ἐπεσκιάσθη ὑπὸ τῆς δημοτικότητος αὐτοῦ, ὁ δὲ λαὸς λέγων Ραμπαγᾶν ἐνόει τὸν Κλεάνθη μόνον, ὁ ὁποῖος κατελθὼν ἐκ Κων/πόλεως, φυγὰς καὶ ἄγνωστος, ἐξεπόρθησε κυριολεκτικῶς τὰς Ἀθήνας καὶ τοὺς Ἀθηναίους· ἀληθὴς Λούκουλλος, φίλος τοῦ καλοῦ φαγητοῦ, τῆς καλῆς παρέας καὶ τῶν θορύβων, ἔσπευδε παντοῦ ὅπου ὑπῆρχε διασκέδασις, καὶ ἐκεῖ διὰ τῶν ἀβιάστων χαριτολογημάτων του, τῆς ἐνθουσιώδους φαιδροτήτος του, τῶν παροινιῶν ἁσμάτων του, καὶ τῶν τριαετείων ᾠδῶν του, ἔχυνε τὴν ζωὴν καὶ τὴν διασκέδασιν, ἐνεθουσία, ἐγοήτευε καὶ καθίστατο ὁ καλλίτερος συνδαιτημὼν τὸν ὁποῖον ὅλοι ὁμοφώνως ἀνεκήρυττον ὡς τὸν βασιλέα τοῦ συμποσίου των. Δὲν ἐξήταζέ ποτε τὴν κοινωνικὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατεῖχον οἱ προσκαλοῦντες αὐτόν. Δὲν τὸν ἔμελεν ἂν ἦσαν λόγιοι ἢ ἀμαξηλάται, τραπεζῖται ἢ οἰνοπῶλαι. Δὲν ἠρώτα ἂν θὰ διεσκέδαζον ἐν τῷ ἑστιατο-

ρίῳ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἢ ἐν τῇ μᾶλλον ἀποκέντρῳ ταβέρνᾳ τῆς Πλάκας. Ἐφρόντιζε μόνον νὰ μάθῃ ἂν οἱ ἀμφιτρύονες ἦσαν ἀνοιχτόκαρδοι ἄνθρωποι καὶ ἂν «τὰ φαγητά των ἦσαν ἐκλεκτὰ ὅσον καὶ ἡ καρδιά των!». Καὶ τὸ συμπέρασμα τῶν ἀνωτέρω: ὁ Κλεάνθης ἂν ἠγάπα τὴν ποίησιν καὶ τὴν δημοκρατίαν, ἠγάπα πολὺ περισσότερον τοὺς καλοὺς κιεφτέδες καὶ τὸ παληὸ ρετσινάτο!

Ἡ πνευματική του ἐργασία ἦτο οἱονεὶ συνέχεια τῆς εὐθύμου ζωῆς του. Ἰδέα τις ριφθεῖσα τυχαίως ἐν τῷ θορύβῳ τῶν συγκρουομένων ποτηρίων καὶ τῶν ὁμηρικῶν γελώτων, ἐμορφοῦτο εἰς τέλειον ἄρθρον πρὸ τοῦ γραφείου του τοῦ ὁποίου ὁ καλλίτερος στολισμὸς ἦτο ἡ πλήρης ρητινίτου φιάλη. Ἕνα ὁλόκληρον χειμῶνα—τὸν χειμῶνα τοῦ 1887 πρὸς τὸ 1888—διήλθομεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ἐργαζόμενοι καὶ διασκεδάζοντες συνηντώμεθα ἑκάστην σχεδὸν ἑσπέραν ἐν τῷ κάτωθι τοῦ Δημαρχείου γραφείῳ ὁ Κλεάνθης, ἐγὼ καὶ ὁ Ἰωάννης Ν. Κοτσάνης—ὁ ἐνθουσιώδης καὶ χρυσὸς ἐκεῖνος φίλος, ὁ κατέχων τὸ μέγα προσὸν νὰ διατηρῇ, παρὰ τὴν κυκλοῦσαν αὐτὸν παγερότητα, ἄπτωτον πρὸς τὴν πατρίδα λατρείαν τοῦ ἀρχαίου Ρωμαίου πολίτου καὶ νὰ ἐμπνέῃ τὸν Κλεάνθη πλειότερον εἴκοσι τοὐλάχιστον πατριωτικῶν ρητόρων! Καὶ συνηντώμεθα ἐκεῖ ὅπως ἐργασθῶμεν· ἀλλ' ἡ μαγικὴ φιάλη, τὰ ἄφθονα ὀρεκτικά, τὰ φαιδρὰ ἀνέκδοτα καὶ αἱ παροίνοι στροφαί:

Ψέμα πῶς ἡ ἀνθρωπότης
θὲ νὰ δημοκρατηθῇ.
Μόνον μὲ ρετσίνα πρώτης
στὸ μεθύσι ἂν στρωθῇ
εἶν' ἐλπὶς ν' ἀδελφωθῇ!

τὰς ὁποίας ὁ Κλεάνθης, ἀνακύπτων αἴφνης ἐκ τῆς ἐργασίας, ἐτραγουδοῦσε μὲ τὸν ἰδιάζοντα καὶ ἐκφραστικὸν ἐκεῖνον τόνον του, μετέβαλλον τὴν ἐργασίαν εἰς διασκέδασιν. Ἡ ἐργασία κατέπαυεν ἀμέσως, ἡ πέννα ἐρρίπτετο μακράν, καὶ ἐσπεύδομεν ὅπως συνεχίσωμεν ἔξω, μέχρι τοῦ λυκαυγοῦς, τὴν διασκέδασίν μας, εὔθυμοι, ζωηροί, ἀδελφωμένοι, ἡμεῖς οἱ δύο μὲ ὅλην τὴν ἀμεριμνησίαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς χρυσῆς νεότητος, καὶ ὁ Κλεάνθης ζωηρότατος καὶ φαιδρότατος καὶ νεαρώτερος ἡμῶν, μὲ ὅλον τὸ βάρος τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν του!...

Τότε ὁ ἐνθουσιασμός του ὑψοῦτο εἰς τὸ κατακόρυφον, ἐλησμόνει τὴν κατάπτωσιν τοῦ φύλλου του, καὶ ἔμπλεως ἐλπίδων καὶ χαρᾶς ἀνεφώνει:

— Βρέ, ὅ,τι καὶ νὰ πῆτε, ὁ Ραμπαγᾶς θὰ πεθάνῃ μαζῆ μὲ τὸν Κλεάνθη!...

Ἀλλ' αἱ καλαὶ αὐταὶ ἡμέραι δὲν ἦσαν διαρκεῖς. Ἤρχοντο ἄλλαι κατὰ τὰς ὁποίας ὑφίστατο τελείαν μεταμόρφωσιν, ἔπιπτεν εἰς τοὺς ἀντίποδας, ὡς ἔλεγε. Καὶ αὐτός, ὁ φίλος τοῦ θορύβου καὶ τῆς ζωῆς, ἔφευγε τὸν κόσμον, κλειόμενος ἐν τῷ γραφείῳ του ἢ τρεπόμενος εἰς μονήρεις ἐξοχικοὺς περιπάτους. Τὰς ἡμέρας αὐτὰς—τὰς ὁποίας ἀπεκάλει στιγμάς του—ἦτο δύστροπος, ἀπότομος, σκαιός, ἀπροσπέλαστος, μὴ φροντίζων διὰ τίποτε καὶ δυσαρεστῶν πολλοὺς φίλους του, ἰδίως ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀνέμενον τὰς περιοδικὰς αὐτὰς στιγμάς του διὰ νὰ κρίνωσι τὸν χαρακτῆρά του».

✱

Οἱ δημοκράται ὅμως τῆς ἐποχῆς τὸν ἐξώθουν—οἱ δημοκράται, οἵτινες δὲν ἔδιδον οὔτε 100 δραχμὰς διὰ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἔκδοσις τοῦ «Ραμπαγᾶ» ὅταν διεκόπη τῷ 1887—καὶ ὁ μακαρίτης Ρόκκος Χοϊδᾶς ἤρχισε γράφων εἰς τὸ φύλλον τοῦ Τριανταφύλλου τόσας ὕβρεις, ὥστε συνελήφθη καὶ πάλιν οὗτος.

Ὅταν ἐξῆλθε τῆς φυλακῆς ἠθέλησε νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐργασίαν του τὴν ἁγνὴν καὶ φιλοπάτριδα καίτοι διεξαγομένην μὲ ὑπερβολικὴν ὀξύτητα, ἀλλ' ἦτον ἤδη ἀσθενής.

«Εἰργάζετο—γράφει ὁ κ. Ταγκόπουλος—ὀλιγώτερον ἢ μᾶλλον δὲν ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ πλειότερον καὶ ἔπρεπε νὰ ἰδῆτε τὴν χαράν του ὅταν κατώρθου νὰ συνθέσῃ τι, ἔστω κ' ἐλάχιστον. Τὴν ἑσπέραν τῆς 13 Μαρτίου τοῦ παρελθόντος ἔτους—τοῦ 1889—τὴν ὁποίαν εἴχομεν ὁρίσει διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν δελτίων τοῦ ποιητικοῦ διαγωνίσματός μας, ἦλθεν εὐθυμότατος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φίλου κ. Ἀντ. Ν. Φραντζῆ, διότι, καθ' ὁδὸν συνέθεσε τοὺς ἀκολούθους στίχους:

Λιλὴ τὴν λέγανε, Λιλή·
κ' ἦταν τρελλή, πολὺ τρελλή.
Ἐτρέλλαινε τὴν γειτονειά,
ἐτρέλλαινε τὴν πόλι,
καὶ ὅσοι τὴν ἀγάπησαν
ἐτρελλαθῆκαν ὅλοι.

— Ἄμ' τί θαρρεῖς, μοῦ εἶπε γελῶν, ἀφοῦ τοὺς ἔγραψα καθ' ὑπαγόρευσίν του, ἄμ' τί θαρρεῖς! Ἐδῶ σὲ θέλω! Νὰ κάνῃς στίχους στὸν δρόμο, ἂν 'μπορῇς, κι' ὄχι σκυμμένος στὸ γραφεῖό σου! Νὰ τί θὰ εἰπῇ Ραμπαγᾶς μιὰ φορά!.. Κ' ἐγέλα τὸν ὁμηρικόν του γέλωτα, ἴσως διὰ τελευταίαν φοράν, διότι μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀκριβῶς, ἡ ἐπάρατος νόσος τὸν γέλωτα εἰς θρήνους μετέβαλε!

Ἡ ἡμέρ' αὐτὴ πόσον βαθέως ἔχει ἐγχαραχθῇ εἰς τὴν μνήμην μου! Ἦτο ἡ 20 Ἀπριλίου. Πέμπτη, ἡμέρα δηλαδὴ ἐκδόσεως τοῦ φύλλου κ' ἔμενον ἐν τῷ τυπογραφείῳ τοῦ Τρίμη, ἐπιβλέπων εἰς τὴν κατάταξιν τῆς ὕλης καὶ τὴν σελιδοποίησιν. Μέχρι τῆς 11ης π.μ. ὅλα ἦσαν ἕτοιμα καὶ ἀνεμένομεν μόνον νὰ μᾶς στείλῃ ὁ Κλεάνθης τὸ διὰ τὴν πρώτην σελίδα ποίημα, ὅπως προβῶμεν εἰς τὴν ἐκτύπωσιν. Ἀλλ' ὁ Κλεάνθης, ὅστις μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἶχεν ἀποστείλει δύο μόνον τετράστιχα, ἐβράδυνεν. Ἡ ὥρα παρήρχετο, οἱ στοιχειοθέται ἐδυσανασχέτουν, ἐγὼ πλειότερον, διότι ἂν καὶ εἶχε σημάνει πρὸ πολλοῦ ἡ μεσημβρία, τὸ πρῶτον μέρος—κατὰ τὴν φρασεολογίαν τῶν τυπογράφων—δὲν εἶχε 'μπῆ ἀκόμη ἐπάνω. Ἀπελπισθεὶς ν' ἀναμένω ἐπὶ πλέον ἀσκόπως, ἔσπευσα εἰς τὸ γραφεῖον, ἀλλὰ μόλις ὠθήσας τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθον ἐν αὐτῷ, εὗρον τὸν Κλεάνθη ἐξηπλωμένον πρηνῆ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ θρηνοῦντα γοερώτατα.

Μείνας ὡσεὶ κεραυνόπληκτος πρὸ τοῦ σπαρακτικοῦ αὐτοῦ θεάματος, ἐνθυμοῦμαι, ὅτι μόλις καὶ μετὰ βίας κατώρθωσα μίαν καὶ μόνην λέξιν ν' ἀρθρώσω καὶ νὰ τὸν ἐρωτήσω τί ἔπαθε.

— Τί ἔπαθα; μοῦ ἀπήντησεν ὑπὸ λυγμῶν διακοπτόμενος. Καὶ τί ἄλλο ἤθελα νὰ πάθω; Ἔσβυσα, χάθηκα, ἀδελφέ μου!... Δὲν μπορῶ νὰ γράψω μιὰ λέξι, ἕνα στίχο!... Ἀπ' τὸ πρωῒ προσπαθῶ, μὰ τοῦ κάκου! Τώξερα 'γὼ πῶς ἔτσι θὰ τελειώσῃ! Ἔχασα τὸ μυαλό μου... θὰ χάσω τὸ ψωμί μου! Ἄχ, καϋμένε Κλεάνθη, τί σοῦ 'μελλε!...

Κ' ἐξηκολούθει νὰ ὁμιλῇ, νὰ κλαίῃ νὰ καταρᾶται! Προσεπάθησα νὰ τὸν παρηγορήσω, ἀλλὰ δὲν εἶχον τὴν ἀπαιτουμένην εὐγλωττίαν διὰ τοιαύτην κρίσιμον περίστασιν· ἡ συμφορά του ἦτο τόσον μεγάλη καὶ οἱ λόγοι μου τόσον ἀσθενεῖς!... Οὐχ ἧττον, ἀφοῦ ἡσύχασεν ὀλίγον κατώρθωσα νὰ τὸν πείσω νὰ πορευθῇ εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἀναπαυθῇ.

Ἐξεδόθη τὸ φύλλον ἐκεῖνο, ἐν τῷ ὁποίῳ ὑπῆρχον οἱ τελευταῖοι στίχοι του, ἐξεδόθησαν καὶ τέσσαρα ἀκόμη φύλλα, τὰ τελευταῖα φύλλα τοῦ Ραμπαγᾶ...

Ἡ κατάστασίς του ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐδεινοῦτο, καὶ ὁσάκις τὸν συνήντων μετὰ ταῦτα πάντοτε περὶ αὐτῆς μοὶ ὡμίλει· τὸν ἐτρόμαζε τὸ μέλλον. Τῷ εἶχον ὑποσχεθῆ νὰ τῷ ἐξεύρωσι χρήματα ὅπως ἀπέλθῃ εἰς Παρισίους παρὰ τῷ Charcot, πρὸς νοσηλείαν, ἀλλὰ κ' ἐδῶ ἀποτυχία! Δύο ἡμέρας πρὸ τῆς αὐτοκτονίας του, συναντήσας με ἔξωθεν τοῦ Ταχυδρομείου, μοῦ εἶπεν, ὅτι ἀπωλέσθη καὶ ἡ τελευταία ἐλπὶς καὶ ἀδύνατον νὰ εὑρεθοῦν χρήματα, προσθέτων:

— Τώρα νὰ δοῦμε!...

Τὴν ἑπομένην ἡμέραν, ὡς μ' ἐπληροφόρησε κατόπιν ὁ ἀδελφός του, ἐπώλησε τὰ ἔπιπλα τοῦ γραφείου του· περὶ αὐτοκτονίας οὐδὲ λέξις.

Ἡ ἰδέα φαίνεται ὅτι συνελήφθη στιγμιαίως. Τὴν πρωΐαν τῆς 25 Μαΐου, μετὰ τὸ τακτικὸν λουτρόν του καὶ τὸν τακτικὸν περίπατον μέχρι τοῦ Β' Νεκροταφείου, ἐκλείσθη ἐν τῷ δωματίῳ του, κ' ἐκεῖ, περὶ ὥραν 9 π. μ. ηὐτοκτόνησε, στηρίξας τὴν κάννην τοῦ πολυκρότου ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κροτάφου του...

Ἡ δικαιολογία τῆς αὐτοκτονίας του ὡς καὶ ἡ διαθήκη του περιείχοντο ἐν τῇ ἁπλῇ καὶ συντόμῳ πρὸς τὸν ἀδελφόν του ἐπιστολῇ:

Ἀδελφὲ Γιώργη,

«Αὐτὴν τὴν ζωὴν δὲν τὴν ὑποφέρω πλέον καὶ αὐτοκτονῶ. Μέσα εἰς τὸν μικρὸν σάκκον τοῦ ταξειδιοῦ, εἰς τὴν δουλάπαν, θὰ εὕρῃς τὰ χρήματά μου περὶ τὰ 300 φράγκα, καθὼς καὶ τὸ ρολόγι μου μὲ τὴν ἁλυσσίδα μου. Τὸ τουφέκι δὲν ἐπωλήθη. Ἀπὸ τὸν Σαράντην Οἰκονόμου παίρνεις 100 δρ. τὸ ἀντίτιμον τῶν πρὸς πώλησιν δοθέντων εἰς αὐτὸν πραγμάτων. Ἀφοῦ ὅλοι μὲ ἐγκατέλιπον τί νὰ κάμω; Σὲ φιλῶ ὑγείαινε

Ὁ ἀδελφός σου

ΚΛΕΑΝΘΗΣ Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ

Ἀφοῦ ἐνόμισεν ὅτι ὅλοι τὸν ἐγκατέλιπον καὶ ἀφοῦ ἔβλεπε τὸ λογικόν του ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ τὸν ἐγκαταλείπῃ καὶ αὐτό, τί νὰ κάμῃ; Ἡ ἀπάντησις δὲν ἤργησε· τὴν ἔδωκεν ἡ σφαῖρα τοῦ πολυκρότου.

Καλλίτερα!

Ἡ αὐτοκτονία τὸν ἔσωσεν ἐκ τοῦ Φρενοκομείου!»

✱

Μία κρίσις τοῦ κ. Ταγκοπούλου καὶ ἓν ἐπεισόδιον ἐρωτικὸν ἂς κλείσῃ τὸ μνημόσυνον τοῦ φιλοπάτριδος Τριανταφύλλου:

«Ἡ κυριωτέρα κ' ἐπιτυχεστέρα ἐργασία τὴν ὁποίαν εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ ὁ Κλεάνθης ἦτο τὰ ποιήματά του, καὶ περὶ αὐτῶν, φρονῶ, ὅτι δευτέρα γνώμη ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ, διότι ὅσοι τ' ἀνέγνωσαν καὶ τὰ ᾐσθάνθησαν δὲν ἠδύναντο ἢ νὰ τὰ ἐκτιμήσουν. Τὰ φαιδρὰ τραγούδιά του θὰ παραμείνουν ἐπὶ πολὺ ἀκόμη ἐν τῇ ᾀσματολογίᾳ τοῦ λαοῦ. Τὰ ἐπὶ ζητημάτων τῆς ἡμέρας ἢ ἄλλων ποικίλων θεμάτων, πολιτικά, ἐθνικὰ καὶ σατυρικὰ ποιήματά του, τὰ κοσμοῦντα τακτικώτατα τὴν πρώτην σελίδα τοῦ Ραμπαγᾶ καὶ διακρινόμενα διὰ τὰς τολμηρὰς καὶ πρωτοτύπους ἐμπνεύσεις, τὰς παραδόξους καὶ πλουσίας εἰκόνας, τὴν ζωντανὴν γλῶσσαν, τὴν ρέουσαν στιχουργίαν, συνεκίνουν ἢ ἐφαίδρυνον, ἀναλόγως τῆς φύσεώς των, τοὺς ἐντρυφῶντας εἰς αὐτά. Αἱ δὲ ἐπιτυχεῖς μιμήσεις τοῦ Βερανζέρου, τοῦ Δερουλὲδ καὶ ἄλλων Γάλλων ποιητῶν, ἀνωμολογήθησαν ὑφ' ὅλων ὡς ἀληθῆ κομψοτεχνήματα τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς φιλολογίας. Βεβαίως ὅλα τὰ ποιήματά του δὲν τὰ ἐχαρακτήριζεν ἡ αὐτὴ πάντοτε δύναμις καὶ ἡ αὐτὴ χάρις. Μερικὰ ἐξ αὐτῶν—κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως ἔτη—οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ ἁπλαῖ ὁμοιοκαταληξίαι καὶ ἄλλα ἀναδημοσιεύσεις ἐκ προηγουμένων φύλλων, *μαρινᾶτα* παρ' αὐτοῦ ἀποκαλούμενα. Ἀλλ' ὁ ἐπιφέρων τὴν ἀνωτέρω παρατήρησιν, διὰ νὰ εἶνε δίκαιος, πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του ὅτι καὶ θέματα κατάλληλα δὲν παρουσιάζοντο καθ' ἑκάστην, καὶ ἡ φαντασία ἦτο ἀδύνατον νὰ μένῃ διαρκῶς ὑπ' ἀτμὸν καὶ ὁ Κλεάνθης ἐξ ἄλλου δὲν ἠδύνατο, μ' ὅλην τὴν καλήν του θέλησιν, ν' ἀφιεροῦται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ πρῶτον ποίημα, διότι ἦτο ἠναγκασμένος, ὡς πολλάκις συνέβαινε, ὁ ἴδιος νὰ γράφῃ καὶ πρῶτον ποίημα καὶ ἄρθρον καὶ πὶφ—πάφ, ἐν ἑνὶ λόγῳ ὁλόκληρον τὸ διπλοῦν φύλλον, μεταφράζων συγχρόνως δύο μυθιστορήματα καὶ φροντίζων διὰ τὴν διαχείρισιν καὶ διάδοσιν αὐτοῦ.

Καὶ ὅμως! Μ' ὅλα ταῦτα καὶ μ' ὅλην τὴν συμπαρομαρτοῦσαν ἀπογοήτευσιν, ἔγραψε πολλὰ ἐπιτυχῆ ποιήματα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ ἰδίως τὴν σειρὰν ἐκείνην τῶν ἐρωτικῶν ἐπιγραμμάτων, τὰ ὁποῖα τῷ ἐνέπνευσε ὁ ὅσον παράδοξος τόσον ἁγνὸς καὶ ποιητικώτατος ἔρως, τὸν ὁποῖον συνέλαβεν, ὀλίγους μῆνας πρὸ τῆς τελευταίας φυλακίσεώς του, πρὸς.... δωδεκαετῆ κορασίδα!

Ἡ ἀθώα καὶ ἀπέριττος ἐκείνη κορασὶς ἦτο ἡ νεράϊδα ποῦ τὸν ἐπότισε τὸ ἀθάνατο νερὸ καὶ ἀνεβίωσεν, ὡς ὁ Φάουστ, καὶ ἐπανεῦρε τὰς

παιδικάς του συγκινήσεις, τὴν πρώτην φαιδρότητα, τὰ περασμένα νειᾶτά του, τὰ ὁποῖα τόσον ἡδέως καὶ τόσον μελαγχολικῶς ἐτραγούδησε:

Τὰ περασμένα νειᾶτά μου ἡ νειότη της ποτίζει,
καὶ τῆς ζωῆς μου τὸ δενδρὶ θαρρεῖς καὶ ξαναθίζει.
Τὰ μαραμένα φύλλα του νά! πάλιν πρασινίζουν,
ξεχνοῦνε τὸ χινόπωρο καὶ στὰ κλαριὰ χαρίζουν,
τὴ φορεσιὰ τῆς ἄνοιξις, τὴ γύμνια του στολίζουν,
καὶ χαίρονται μαγιάπριλα δροσᾶτα, μυρωδάτα,
καὶ γλυκοκελαδήματα τὰ περασμένα νειᾶτα!

Ἴσως ἄλλοι ν' ἀνεγίνωσκον ἁπλῶς ἢ νὰ εὕρισκον φορτικὰς τὰς ἀφελεῖς καὶ γλυκείας αὐτὰς ἐρωτικὰς ἐκμυστηρεύσεις. Ἀλλ' ἐγώ, ὅστις παρηκολούθουν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ περιέργου αὐτοῦ αἰσθήματος, κ' ἐγνώριζον τὴν ἱστορίαν ἑνὸς ἑκάστου ἐκ τῶν ποιημάτων αὐτῶν, εὕρισκον τροφὴν καὶ ἀγνώστους συγκινήσεις εἰς τὴν ἀνάγνωσίν των, καὶ—διὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινὴς—ἐνῷ ὀλίγον ἐφρόντιζον διὰ τὰ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν δημοσιευόμενα ἐν τῷ «Ραμπαγᾷ» πολιτικὰ καὶ πατριωτικὰ ποιήματα, καὶ ἐνῷ οὔτ' ἀνεγίνωσκον κἂν τὰ ἄρθρα τοῦ Ρόκκου καὶ τὰ νεροπλύματα τῶν ἄλλων πατριωτῶν, ἀπεστήθιζον ἐξ ἐναντίας τὰ τρυφερὰ αὐτὰ ποιήματα τοῦ Μεσοκόπου καὶ τοῦ Φυλακισμένου καὶ συνεπάθουν κ' ἐγὼ πρὸς τὴν μικρὰν καὶ ἄκακον αὐτὴν κόρην, ἥτις, χωρὶς νὰ περικοσμῆται ὑπὸ ἐκτάκτου καλλονῆς καὶ σπανίων προτερημάτων, ἔγεινεν—ἀκουσίως καὶ ἐν ἀγνοίᾳ της—τὸ γλυκὺ καὶ παρήγορον ἄστρον, τὸ σελαγίζον μόνον αὐτό, καὶ σκορπίζον τὰς συμπαθεῖς καὶ γοητευτικὰς ἀκτῖνάς του, μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς, ἐν τῷ ζοφερῷ οὐρανῷ τοῦ ἀτυχοῦς φίλου μου!»

ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΕΙΤΟΝΑ ΜΑΣ

ΤΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ ΤΗΣ Α. Α. Μ. ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ

Ἀλλεπάλληλα γεγονότα τώρα, ἡ ἀναγγελία ἀσθενείας τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου, ἔπειτα αἱ παρασκευαὶ κατὰ τῆς Βουλγαρίας, μετ' ὀλίγον ἡ ἐπανάληψις τοῦ διακοπέντος προσκυνήματος, ἑλκύουν πάλιν τὴν προσοχὴν πρὸς τὴν γειτονά μας ἐπικράτειαν καὶ τὰ ἤθη της, διὰ τὰ ὁποῖα εἶνε ἐπίκαιροι ὀλίγαι σημειώσεις καὶ ἰδίως αἱ ἀφορῶσαι τὰς ἡμέρας τῶν προσκυνημάτων τοῦ Πατισάχ, ἡ παράλειψις ἑνὸς τῶν ὁποίων ἀνεστάτωσε τὴν Εὐρώπην.

Γέβμιλ Τζουμαά. *Γέβμιλ Τζουμαὰ εἶνε ἡ Παρασκευὴ ἡ ἡμέρα τοῦ προσκυνήματος, εὑρίσκομεν δὲ δι' αὐτὴν τὰ ἑξῆς:*

Ὁ Μωάμεθ, βλέπων ὅτι οἱ Χριστιανοὶ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι εἶχον ἰδίᾳ ἡμέραν τινὰ τῆς ἑβδομάδος ὡρισμένην πρὸς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ὁρίσῃ εἰς τὸ ἔθνος αὐτοῦ τοιαύτην τινά. Ὅθεν, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ἄλλων θρησκειῶν, ὤφειλε νὰ ὑποδείξῃ εἰς τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ ἡμέραν διάφορον ἐκείνων, ἃς εἶχον καθιερώσει πρὸς τοῦτο αἱ εἰρημέναι θρησκεῖαι καὶ ὡς τοιαύτην ἐξελέξατο τὴν Παρασκευήν, ὀνομασθεῖσαν ἐκ τούτου γέμβιλ τζουμαά, ἤτοι ἡμέραν συναθροίσεως. Διάφοροι λόγοι φέρονται διὰ τὴν παρὰ τοῦ Μωάμεθ προτίμησιν τῆς ἡμέρας ταύτης ἀντὶ ἄλλης τινός. Κατά τινας, φαίνεται ὅτι ὁ Προφήτης προετίμησεν αὐτήν, διότι πολὺ πρὸ αὐτοῦ ὁ λαὸς συνήθιζε νὰ συνέρχηται κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν, καίτοι οὐχὶ χάριν θρησκευτικῶν λόγων, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς πολιτικὸν σκοπόν. Ἡ ἡμέρα αὕτη ἐκαλεῖτο πρότερον Ἒλ-Ἀρουμπά. Τινὲς λέγουσιν ὅτι ἑωρτάζετο ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἔφθασεν ὁ Μωάμεθ εἰς τὴν Μεδινάν, εἰς ἣν εἰσῆλθεν ἡμέραν Παρασκευήν, ἄλλοι δὲ ὅτι ὁ Καὰβ-Ἲπν-Ἀββά, ἀρχηγὸς φυλῆς καὶ εἷς τῶν προγόνων τοῦ Μωάμεθ, ἔδωκεν εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην, τὸ σημερινὸν αὐτῆς ὄνομα, διότι κατὰ ταύτην ὁ λαὸς συνήθιζε νὰ συνέρχηται ἐνώπιον αὐτοῦ. Μεταξὺ τῶν λόγων τούτων ἠδύνατό τις νὰ προσθέσῃ ὅτι μόνος ὁ Μωάμεθ ἐξελέξατο ταύτην τὴν ἡμέραν, διότι κατ' αὐτὴν ὁ Θεὸς κατέπαυσε τὸ ἔργον τῆς δημιουργίας. Οἱ Μωαμεθανοὶ τιμῶσι λίαν τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ ἀποδίδουσιν αὐτῇ πλεῖστα ὅσα ἐγκώμια, ἀποκαλοῦντες αὐτὴν ἡγεμονίδα τῶν ἡμερῶν καὶ τὴν ἐξοχωτέραν πασῶν τῶν ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος, ἐφ' ὧν ἀνατέλλει ὁ ἥλιος. Διϊσχυρίζονται μάλιστα ὅτι ἡ ἐσχάτη κρίσις θέλει γείνει ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ θεωροῦσιν ὡς ἰδιαιτέραν πρὸς αὐτοὺς τιμὴν τὸ ὅτι ὁ Θεὸς ηὐδόκησε νὰ ὁρίσῃ τὴν Παρασκευὴν ὡς ἡμέραν ἑορτῆς τοῖς Μουσουλμάνοις. Ἡ προσευχὴ τῆς Παρασκευῆς λέγεται σελάτουλ-τζουμά, ἐξ οὗ καὶ ὀνομάζεται παρ αὐτοῖς τζαμί, ἤτοι μέρος, ὅπου συναθροίζει τοὺς πιστούς, ἢ ἔνθα συνέρχονται πρὸς δημοσίαν λατρείαν.

Συγκρίνων τις τὴν ἡμέραν ταύτην πρὸς τὰς παρ' ἄλλοις ἔθνεσι πρὸς δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ καθιερωμένας ἡμέρας, παρατηρεῖ ὅτι οἱ Μωαμεθανοὶ δὲν εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ ἑορτάζωσι τὴν ἡμέραν ταύτην μετὰ τοσαύτης ἱερότητος, ὡς εἰσὶ πρὸς τοῦτο οἱ Ἑβραῖοι, ἑορτάζοντες τὸ Σάββατον καὶ οἱ Χριστιανοὶ τὴν Κυριακήν· διότι ἔν τινι ἐδαφίῳ τοῦ Κορανίου (Κεφ. ΞΓ') ρητῶς ἐπιτρέπεται αὐτοῖς, νὰ ἐπιστρέφωσιν εἰς τὰ ἔργα αὐτῶν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς προσευχῆς, καίτοι πολλοὶ τῶν λίαν εὐλαβῶν ἀποδοκιμάζουσι τὸ νὰ δαπανᾶται μέρος τῆς ἡμέρας ταύτης εἰς κοσμικὰς ὑποθέσεις καὶ ἀπαιτοῦσι νὰ ἀφιερῶνται ὅλως εἰς ἔργα τῆς μελλούσης ζωῆς.

Ἐκτὸς τῆς παρασκευῆς, ὀνομαζομένης ὡς ἀνωτέρω, καὶ τοῦ Σαββάτου καλουμένου γέβμιλ-σέπτ, ἤτοι ἡμέρα ἀναπαύσεως, αἱ λοιπαὶ τῆς ἑβδομάδος ἡμέραι βαίνουσι κατ' ἀριθμητικὴν τάξιν, ἤτοι λέγονται γέβμιλ-ἀχάδ, πρώτη ἡμέρα, ἡ Κυριακή· γέβμιλ-ἰσνέϊν, δευτέρα ἡμέρα· γέβμιλ-σελασέ, τρίτη ἡμέρα· γέβμιλ-ἐρμπαά, τετάρτη ἡμέρα· γέβμιλ-χαμίς, πέμπτη ἡμέρα.

Ἀφορμὰς εἰς ἄλλα προσκυνήματα καὶ ἑορτὰς εἰς ἃς πρέπει νὰ παρίσταται ἡ Α. Α. Μ. ὁ Σουλτᾶνος δίδουσιν καὶ ἄλλα ἱερὰ ἀντικείμενα ἀνήκοντα εἰς τὸν Μωάμεθ.

Τὰ κειμήλια ταῦτα εἶνε τὰ ἑξῆς:

Τὸ ***Σαντζὰκ-Σερίφ,*** *ἤτοι ἡ ἱερὰ σημαία. Ὁ προφήτης τῶν Ὀθωμανῶν Μωάμεθ ἀναφέρεται ὅτι εἶχε πολλὰς σημαίας, ὧν τινες μὲν ἦσαν λευκαί, τινὲς δὲ μέλαιναι. Ἡ σωζομένη σημαία εἶναι ἐκ τριχὸς καμήλου καὶ διατηρεῖται ἐντὸς ἑτέρας, ἣν εἶχεν ὁ Χαλίφης Ὁμάρ. Τὸ Σαντζὰκ-Σερὶφ εἶναι περιτετυλιγμένον ἐντὸς τεσσαράκοντα λεπτῶν μεταξωτῶν ὑφασμάτων, περικλειόμενον ἐν πολυτίμῳ κυανῇ πυξίδι. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν περιειλιμάτων ὑπάρχει Κοράνιον, περικεκοσμημένον διὰ μαργαριτῶν καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, γραφὲν δὲ ὑπὸ τοῦ Χαλίφη Ὁμάρ. Ὑπάρχει προσέτι ἀργυροῦν κλειδίον τοῦ Κιαμπὲ τῆς Μέκκας, ὅπερ ἐδόθη εἰς σημεῖον ὑποταγῆς ὑπὸ τοῦ Σερίφη τῆς πόλεως ταύτης εἰς τὸν Σουλτᾶνον Σελὴμ Α'. Τὸ Σαντζὰκ-Σερὶφ ἔχει ἔκτασιν δώδεκα ποδῶν, κατὰ δὲ τὸ ἄνω μέρος εἶδός τι μήλου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου περικλείεται Κοράνιον, γραφὲν ὑπὸ τοῦ Χαλίφη Ὀσμάν. Τὸ Σαντζὰκ-Σερὶφ ἐκαλεῖτο Οὐ-Ἐπικὰβ καὶ ἐπὶ τοῦ Μωάμεθ ἐφέρετο ἐν πολέμῳ ὑπὸ ἰδιαιτέρων στρατηγῶν προπορευομένων, οἵτινες διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἐμάχοντο, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἐκράτουν τὴν σημαίαν ταύτην. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Μωάμεθ καὶ τῶν πρώτων Χαλιφῶν, ἐφυλάσσετο ἐν Δαμασκῷ, Βαγδατίῳ καὶ Καΐρῳ. Ὅτε ὁ Σουλτᾶνος Σελὴμ Α' ἐκυρίευσε τὴν Αἴγυπτον, μεταξὺ ἄλλων λαφύρων ἔλαβε καὶ τὴν ἱερὰν ταύτην σημαίαν, ἥτις μετεκομίσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπὶ τοῦ Σουλτάνου Μουρὰτ Γ', ἐξήγαγον δὲ αὐτὴν τὸ πρῶτον ἐπὶ τῆς ἀποστασίας τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Μιχαήλ, καὶ ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ τῶν Ὀθωμανῶν κατὰ τῶν Αὐστριακῶν. Κατόπιν οὐδεμία πλέον αὐτῆς ἐγένετο χρῆσις, διότι τότε μόνον χρῶνται αὐτῇ, ὅταν ὑπάρχῃ ὁ περὶ τῶν ὅλων κίνδυνος. Ἡ ἔξοδος τῆς ἱερᾶς σημαίας ἐγίνετο διὰ μεγάλης καὶ ἐξαιρετικῆς πομπῆς. Ἐτελοῦντο προσευχαὶ καὶ λιτανεῖαι ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐθυμιάζετο δι' ἀλόης ἢ ἀμβάρου λευκοῦ. Παρηκολούθουν δ' αὐτὴν τεσσαράκοντα σημαιοφόροι τοῦ χαρὲμ καπουτζιλαρί, προωρισμένοι νὰ φέρωσιν αὐτὴν ἐναλλάξ. Συνώδευον ταύτην προσέτι διάφορα σώματα ἱππέων καὶ πολλοὶ ἐκ τῆς θεραπείας τῶν ἀνακτόρων. Τὸ δόρυ, ἐφ' οὗ ὑψοῦτο, εἶναι ἐξ ἐβένου καὶ ἡ σημαία προσδένεται ἐπ' αὐτῶν δι' ἀργυρῶν κρίκων. Τὸ Σαντζὰκ-Σερὶφ οὐδέποτε ἐκτίθεται εἰς τὰ ὄμματα τοῦ λαοῦ.*

Τὸ ***Χιρκάϊ-Σερίφ,*** *ἤτοι ὁ ἱερὸς μανδύας. Τὸ ὕφασμα αὐτοῦ εἶναι ἐκ μαύρης μετάξης, εἶνε δὲ ὁ μανδύας, ὃν ἔφερεν ὁ προφήτης Μωάμεθ. Ὁ μανδύας οὗτος φυλάσσεται ἐντὸς τεσσαράκοντα χρυσοϋφάντων περικαλυμμάτων, καὶ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, κατὰ τὴν 15 τοῦ μηνὸς Ραμαζάν, ἐκτιθέμενος εἰς προσκύνησιν. Τοῦτο γίνεται μετὰ μεγαλοπρεποῦς παρατάξεως. Ὁ Σουλτᾶνος, ὑπὸ πολυαρίθμου θεραπείας συνοδευόμενος, μεταβαίνει εἰς προσκύνησιν τοῦ Χιρκάϊ-Σερίφ. Ἐν τῇ τελετῇ παρευρίσκεται ὁ μέγας βεζύρης, ὁ Σεΐχ-οὐλ-ἰσλάμης, ὁ μουφτῆς, καὶ ἅπαντες οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους. Μετὰ τὴν συνήθη ἀνάγνωσιν τῶν ἐπὶ τούτῳ ὡρισμένων προσευχῶν ἐκτυλίσσουσι τὸν μανδύαν, ὃν πρῶτος μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ ἀσπάζεται ὁ Σουλτᾶνος, ἱστάμενος ὄρθιος, κατόπιν δὲ οἱ λοιποὶ τῶν παρόντων. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην εἷς τῶν ὑπασπιστῶν τοῦ Σουλτάνου, ὁ Σιλιχτὰρ-ἀγᾶς καλούμενος, κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα μεταξωτὸν μανδύλιον, καθαρίζει τὸν ἐπενδύτην. Πλὴν τοῦ Σιλιχτὰρ-ἀγᾶ, ἕτερος ἀξιωματικὸς κρατεῖ μανδύλια, ἅτινα διανέμει εἰς τοὺς παρευρισκομένους. Μετὰ τὴν προσκύνησιν τοῦ μανδύου, ὁ μουφτῆς καὶ ὁ νάκιπ-οὐλ-ἐσράφ (πρῶτος τῶν ἐμιρῶν), πλύνουσιν ἐντὸς ἀργυρᾶς λεκάνης τὸ ἀσπασθὲν μέρος, τὸ δὲ ὕδωρ τοῦτο, φυλαττόμενον ἐντὸς ὑαλίνου ἀγγείου, διανέμεται ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἀρχιευνούχου τῶν ἀνακτόρων εἰς τὰς οἰκίας τῶν παρευρεθέντων μεγιστάνων. Ἐκτὸς τοῦ ἐν τοῖς ἀνακτόροις ἱεροῦ μανδύου, ὑπάρχει καὶ ἕτερος, ὃν πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ὁ Μωάμεθ ἀφῆκεν εἴς τινα προσήλυτον καλούμενον Οὐβὲκ-οὐλ-Ἀρεμίν. Ὁ μανδύας οὗτος εἶναι ἐκ τοῦ αὐτοῦ, ὡς ὁ πρῶτος, ὑφάσματος, φυλασσόμενος ὑπὸ τοῦ πρωτοτόκου τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἄραβος προσηλύτου, ἐκτιθέμενος καὶ οὗτος εἰς προσκύνησιν ἐπὶ 15 ἡμέρας τοῦ Ραμαζάν.*

Τὸ ***Σίρι-Σερίφ,*** *ἤτοι οἱ ἱεροὶ ὀδόντες τοῦ προφήτου. Εἶναι δύο καὶ φυλάσσονται ὁ μὲν ἐν τοῖς ἀνακτόροις, ὁ δὲ ἐν τῷ μαυσωλείῳ Μωάμεθ τοῦ Β' ἐκτιθέμενος εἰς προσκύνησιν κατὰ τὴν 27 τοῦ Ραμαζάν.*

Τὸ ***Λιχεΐ-Σερίφ,*** *ἤτοι ὁ ἱερὸς πώγων τοῦ Προφήτου, ἐκτιθέμενος εἰς προσκύνησιν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Ραμαζάν.*

Τὸ ***Καδὲμ-Σερίφ,*** *ἤτοι ὁ ἅγιος πούς. Εἶναι λίθος, ἐφ' οὗ φαίνεται ἐγγεγλυμμένος ἀνθρώπινος πούς. Οἱ Ὀθωμανοὶ λέγουσιν ὅτι ὁ Προφήτης αὐτῶν ἐπάτησεν ἐπὶ τοῦ λίθου τούτου πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ. Ὁ λίθος οὗτος φυλάσσεται ἐν τῷ τεμένει τοῦ Ἐγιούπ. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω, φυλάσσονται ἐν τοῖς αὐτοκρατορικοῖς ἀνακτόροις καί τινα εἰσέτι ἔπιπλα, ἀγγεῖα, ὅπλα καὶ ἀρχαῖα κοσμήματα τοῦ Κιαμπὲ τῆς Μέκκας. Μεταξὺ τῶν ἀρχαίων τούτων λειψάνων δυνάμεθα νὰ συγκαταριθμήσωμεν καὶ τὰ δύο πρασινόχροα χρυσοΰφαντα καλύμματα, ὧν τὸ μὲν καλύπτει τὸν τάφον τοῦ Μωάμεθ ἐν Μεδίνῃ, τὸ δὲ εὑρίσκεται ἐν τῷ Κιαμπὲ τῆς Μέκκας.*

Ἡ προξενήτρα.—Εἶνε τρεῖς ἀδελφές. Τῆς μικρότερης τῆς δίνει ὁ πατέρας της σαράντα χιλιάδες, τῆς δεύτερης πενῆντα, τῆς πρώτης ἐπειδὴ εἶνε ἀλλοίθωρη ἀπὸ τὸ ἕνα μάτι τῆς δίνει ἑβδομῆντα χιλιάδες.

Ὁ γαμβρός.—Μήπως ἔχει καὶ ἄλλη κόρη νὰ εἶνε καὶ ἀπὸ τὰ δύο μάτια ἀλλοίθωρη;

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ

Ο ΝΕΟΣ ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

(Σύγκρισις τῶν ὅπλων Φ. Α. Φιλιππίδου πρὸς τὰ τῶν Μάουζερ καὶ Μάννλιχερ)

Λυπούμεθα πολύ, μὴ δυνάμενοι νὰ γράψωμεν, ἐλλείψει χώρου, ἐν ἐκτάσει περὶ τῶν ἐξόχων ἐπινοήσεων τοῦ ἀστόργως ὑπὸ τῆς Ἑλλ. Πολιτείας ἐγκαταλειφθέντος νεαροῦ Ἕλληνος Φιλιππίδου, ὅστις, εἰς τόσον μικρὰν ἡλικίαν, ἐτίμησε τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα. Ἐὰν εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτοῦ ἐργασίαν δὲν παρενεβάλλοντο τοσαῦτα προσκόμματα ὑπὸ ἰσχυρῶν ἀντιπάλων, σήμερον ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς θὰ ἔφερεν ὑπερηφάνως τὰ τελειότερα πάντων ὅπλα του.

Ἐπίλεκτος ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ, ἔδωκεν ἡμῖν μετὰ τῶν σχεδίων τῶν προλεχθέντων ὅπλων καὶ τῶν ἀντιγράφων τῶν προνομίων, ὧν ἔτυχεν ὁ κ. Φιλιππίδης ἐν Γαλλίᾳ, Γερμανίᾳ, Αὐστρίᾳ, Βελγίῳ καὶ Ἀγγλίᾳ, καὶ τὰς ἑξῆς πληροφορίας, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὅπλα Φιλιππίδου, Μάουζερ καὶ Μάννλιχερ.

Φ. Α. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ

Ὁ νεαρὸς ἐφευρέτης τῶν ὁμωνύμων ὅπλων.

«Τὸ ὑφ' ἡμῶν παραδεδεγμένον ὅπλον Μάννλιχερ Σενάουερ, γράφει ἡμῖν ὁ ἐν λόγῳ ἀξιωματικός, ἀνήκει, ὡς καὶ τὰ ὅπλα Φιλιππίδου καὶ Μάουζερ, εἰς τὴν σειρὰν τῶν ζυγωθρωτῶν, ἡ δὲ ἀποθήκη αὐτοῦ εἶνε ἐκ τῶν καλουμένων βικιοφόρων, αἵτινες ὑφίστανται πρὸ 25ετίας, δὲν ἐγένοντο ὅμως παραδεκταὶ ἄχρις ὥρας ὑπὸ οὐδενὸς στρατοῦ, ἕνεκα τῶν ἀτελειῶν αὐτῶν. Τελευταίως τελειοποιηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ Savage καὶ τοῦ Pieper, ἤρθησαν εἰς ὕψος ἀμέμπτου τελειότητος, ἰδίᾳ δὲ ἡ ἀποθήκη τοῦ ὅπλου ἡμῶν. Ἀλλ' ἡ τελειοποίησις τῆς βικιοφόρου ἀποθήκης ὑπὸ τοῦ κ. Φιλιππίδου, καὶ ἡ νεωτάτη αὐτῆς καὶ εὐφυὴς διάταξις, δι' ἧς ἀνετράπη ἡ παλαιὰ πολύπλοκος μέθοδος τῆς προσαρτήσεως τῆς ἀποθήκης δι' ἀνοίγματος κάτωθεν τοῦ ξυστοῦ, ἔχάραξε νέαν ὁδὸν διὰ τὸ μέλλον τῶν ἀποθηκῶν τῶν φορητῶν ὅπλων. Διὰ τῆς ἀποθήκης τοῦ δευτέρου του ὅπλου, ἥτις ἀνήκει εἰς τὴν σειρὰν τῶν μετὰ σταθεροῦ ἀνυψωτοῦ ἀποθηκῶν, ὁ κ. Φιλιππίδης κατώρθωσε νὰ ἄρῃ πάντα τὰ ἀποδιδόμενα ἐλαττώματα εἰς τὰς ἀποθήκας ταύτας, καὶ νὰ τάξῃ αὐτὴν πολὺ ἄνωθεν τῶν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς εὐρωπαϊκοῖς στρατοῖς.

Οἱ μηχανισμοὶ τῶν κινητῶν οὐραίων Φιλιππίδου, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς τῶν Μάουζερ καὶ Μάννλιχερ, εἶνε κατὰ 4-5 τεμάχια ἁπλούστεροι καὶ ἑπομένως στερεώτεροι, λύονται δὲ καὶ ἁρμολογοῦνται μετὰ θαυμαστῆς ταχύτητος. Ἐν γένει ὁ ἀτυχὴς πρὸς τὸ παρόν, ἀλλὰ δαιμόνιος νέος, διὰ τῶν διατάξεων τῶν ὅπλων αὐτοῦ, ἀνέτρεψεν ἄρδην τὰς ἐσκωριασμένας ἰδέας τῶν νομιζόντων ὅτι οἱ μηχανισμοὶ τῶν φορητῶν ὅπλων ἤρθησαν εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς τελειότητος, καὶ ἀπέδειξεν ὅτι πολὺ οὔτοι ἔτι ὑπελείποντο τοῦ τελείου.

Παραβάλλων τις τὸ προνομιοῦχον ὅπλον Φιλιππίδου (ἀρ. 1) μετὰ κινητοῦ οὐραίου ἄνευ ἐπωστρίδος καὶ ἀποθήκης μετ' ἀνυψωτοῦ, πρὸς τὸ τοῦ Μάουζερ (Σχ. Α), παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς:

α΄) ***Ἐν τῇ ἀποθήκῃ.*** 1) Αὕτη ἔχει ἰσάριθμα τεμάχια μὲ τὴν τοῦ Μάουζερ, (σημειωτέον ὅτι ἡ ἀποθήκη Μάουζερ εἶνε καὶ ἔσται ἡ ἁπλουστέρα πασῶν) ἀλλ' εἶνε ἀπηλλαγμένη τῶν ἐλαττωμάτων τῆς τελευταίας, κέκτηται δὲ τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα:

2) Ὁ ἀνασταλτικὸς μηχανισμὸς τῆς ὑποφρακτικῆς πλακὸς τῆς ἀποθήκης, εἶνε κατὰ δύο τεμάχια ἁπλούστερος.

3) Ὁ ἀνυψωτὴς εἶνε σταθερός (Σχ. Γ), ἀνυψούμενος δι' ἐλατηρίου ἐπιπέδου, κατὰ πολὺ στερεωτέρου, ὅπερ ἐνεργεῖ καὶ ἐπὶ τῆς πλακὸς αὐτοῦ. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης αἴρεται ἡ εἰς τὰ ὅπλα Μάουζερ ἀπαντῶσα λίκνισις τῶν φυσιγγίων καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς ἀπευκταῖαι ἐμπλοκαί, πρὸς δέ, λόγῳ ἀπομονώσεως τῶν φυσιγγίων (Σχ. Δ), καὶ ἡ εἰσαγωγὴ ἐν τῇ θαλάμῃ δύο συγχρόνως τοιούτων.

4) Ἡ πλὰξ τοῦ ἀνυψωτοῦ ἀνέρχεται καὶ κατέρχεται *ὁριζοντίως ἄνευ οὐδεμιᾶς παρεκκλίσεως.*

5) Τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἀποθήκην μέρη ἀλληλοσυνδέονται δι' εὐφυοῦς διατάξεως ἄνευ βλήτρων ἢ κοχλιῶν.

6) Ἰδιαιτέρα διάταξις τῶν ἀνεστραμμένων χειλέων τῆς ἀποθήκης δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐκπήδησιν ἐξ αὐτῆς τοῦ φυσιγγίου, ἢ ἐν δεδομένῃ στιγμῇ, ὅτε, δεξιόθεν μὲν ἡ στεφάνη αὐτοῦ ἔχει ἤδη συλληφθῇ ὑπὸ τοῦ ὄνυχος τοῦ ἐξολκέως, ἀριστερόθεν δὲ ὑπὸ τοῦ ὄνυχος τῆς προεκτάσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ κυλίνδρου ἀριστεροῦ ἀσφαλιστικοῦ τόρμου.

β΄) ***Ἐν τῷ κινητῷ οὐραίῳ.*** 1) Τοῦτο σύγκειται ἐξ 7 τεμαχίων ἐνῷ τὸ τοῦ Μάουζερ ἐκ 10.

2) Ἡ λειτουργία του εἶνε εὐκολοτέρα, ἡ δὲ λύσις καὶ ἁρμολόγησις κατὰ πολὺ ταχύτεραι.

3) Τὸ κινητὸν οὐραῖον ὀλισθαίνει δι' ἰδίας προστριβῆς καὶ δὲν κυλινδεῖται ὅταν ᾖ ἀνοικτόν.

4) Ἡ παράλυσις τοῦ κινητοῦ οὐραίου, ὅταν τοῦτο εὕρηται ἐπὶ τοῦ ὅπλου, εἶνε παντελῶς ἀδύνατος.

5) Ἡ λειτουργία τοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ στηριζομένου ἐπὶ τοῦ κυλίνδρου ἐξολκέως, ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως δακτυλίου, εἶνε ἀσφαλεστέρα, ἡ δὲ ἀπόσπασις αὐτοῦ ὡς καὶ ἡ τοποθέτησις κατὰ πολὺ εὐχερέστεραι.

6) Ἡ στερέωσις τῆς σφύρας ἐπὶ τοῦ ἐπικρουστῆρος, διὰ τῆς ἐμπλοκῆς τόρμων διακεκομμένου κοχλίου, παρουσιαζόντων μεγάλην ἐπιφάνειαν στηρίξεως, κατὰ πολὺ ἀσφαλεστέρα καὶ μετὰ ὑπηρεσίαν παρατεταμένην.

7) Ἡ παράλυσις ὡς καὶ τὸ ἄνοιγμα τοῦ μηχανισμοῦ, ὅταν οὗτος ᾖ ἠσφαλισμένος, εἶνε ἀδύνατος, ἄνευ τῆς τελείας ἐπαναφορᾶς τοῦ ἀσφαλίστρου εἰς τὴν προσήκουσαν αὐτῷ θέσιν.

8) Ὁ ἐκβολεὺς λειτουργεῖ ἐπὶ τῆς οὐραιοδόχης εὑρισκόμενος, λίαν ἀσφαλῶς, ὑπακούων εἰς τὸν ἀριστερὸν τοῦ κυλίνδρου τόρμον, καὶ οὐχὶ τῇ ἐνεργείᾳ ὑπόπτου ἀσφαλείας ἐλατηρίου.

9) Ἡ ἁρμονία τῶν γραμμῶν τοῦ συνόλου τοῦ ὅπλου ἐν γένει καλλιτέρα, ἡ δὲ κατασκευὴ τῶν μερῶν καὶ ἀνταλλακτικῶν αὐτῶν εὐκολοτέρα καὶ ἧττον δαπανηρά.

10) Τὸ βάρος τοῦ ὅπλου πολὺ ὀλιγότερον.

11) Τὸ κλεῖστρον, μερικῶς λυόμενον πρὸς καθαρισμόν, ἔχει 5 τεμάχια, ἐνῷ τὸ τοῦ Μάουζερ 7.

*

Παραβάλλων τις ἀκολούθως τὸ ἕτερον προνομιοῦχον ὅπλον Φιλιππίδου μετὰ κινητοῦ οὐραίου μετ' ἐπωστρίδος (ἀρ. 3 καὶ 4), καὶ ἀποθήκης βικιοφόρου (ἀρ. 2), πρὸς τὸ τοῦ Μάννλιχερ-Σενάουερ (Σχ. Β), παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς:

1) Μεγαλειτέρα ἁπλότης καὶ στερεότης τῶν μηχανισμῶν, λύσις, κάθαρσις καὶ ἁρμολόγησις αὐτῶν ταχύτεραι καὶ ἀσφαλέστεραι.

2) Τὸ κινητὸν οὐραῖον, μερικῶς μὲν λυόμενον, φέρει 5 τεμάχια, ἀντὶ 8, ἐντελῶς δὲ 8, ἀντὶ 11 ὡς φέρει τὸ τοῦ Μάννλιχερ. Ὡσαύτως ἡ ἀποθήκη, μερικῶς λυομένη, πρὸς καθαρισμὸν καὶ λίπανσιν, φέρει 3 τεμάχια, ἀντὶ 6, ἐντελῶς δὲ 6 ἀντὶ 11 ὡς φέρει ἡ τοῦ Μάννλιχερ.

3) Τὸ κοντάκιον εἶνε στερεώτερον πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀποθήκης (Σχ. Ε), ἕνεκα τῆς ἀποφυγῆς διατρήσεως ἐξασθενούσης αὐτὸ αἰσθητῶς, πρὸς δὲ ἡ προφύλαξις τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἀποθήκης ἀπὸ φθορῶν καὶ ἀκαθαρσιῶν, εἶνε ἀσφαλεστέρα.

4) Ἡ σκανδάλη συρομένη ἀνέρχεται φυσικῶς κατὰ τὴν

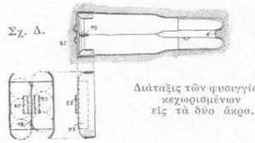

Σχ. Δ.

Διάταξις τῶν φυσιγγίων κεχωρισμένων εἰς τὰ δύο ἄκρα.

Δεσμὶς φυσιγγίων.

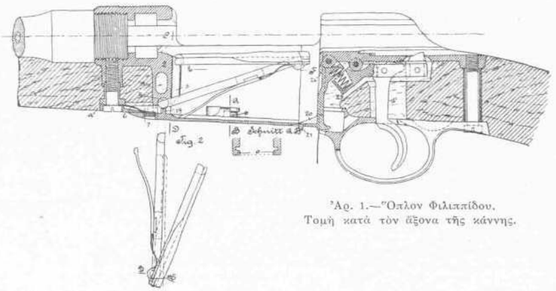

Ἀρ. 1.—Ὅπλον Φιλιππίδου. Τομὴ κατὰ τὸν ἄξονα τῆς κάννης.

Σχ. Γ. Θέσις ἀνυψωτοῦ πρὸς εἰσαγωγὴν ἐν τῇ ἀποθήκῃ.

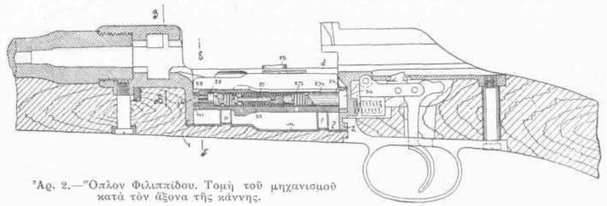

Ἀρ. 2.—Ὅπλον Φιλιππίδου. Τομὴ τοῦ μηχανισμοῦ κατὰ τὸν ἄξονα τῆς κάννης.

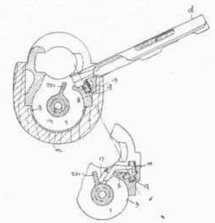

Σχ. Ε. Θέσις ἐπικαλυπτικῆς πλακὸς πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ βικίου ἄνωθεν.

Σχ. Α.—Ὅπλον Μάουζερ. Τομὴ κατὰ τὸν ἄξονα τῆς κάννης.

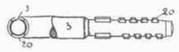

Σχ. Ζ΄. Ἑλικοειδεῖς τόρμοι ἐπικρουστῆρος.

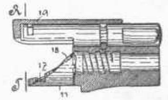

Σχ. Ζ. Τομὴ τῆς σφύρας.

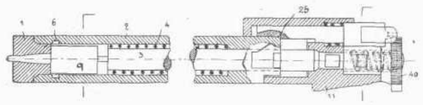

Κλεῖστρον Φιλιππίδου ὑπ' ἀρ. 3.

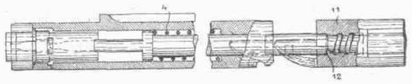

Κλεῖστρον Φιλιππίδου ὑπ' ἀρ. 4.

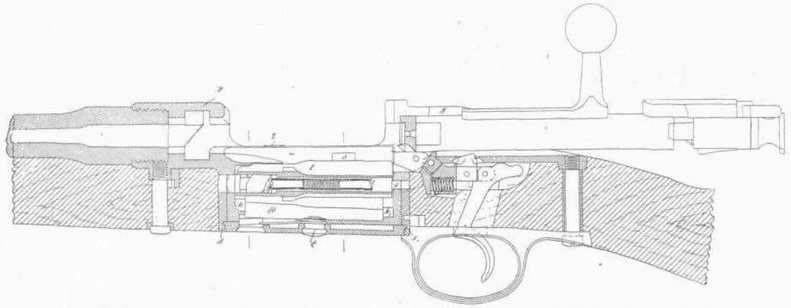

Σχ. Β. Τομὴ κατὰ μῆκος τῆς κάννης τοῦ ὅπλου Μάννλιχερ-Σενάουερ δι' οὗ ὁπλίζεται ἤδη ὁ Ἑλληνικὸς στρατός.

φοραν τοῦ δακτύλου, ἐνῷ ἡ τοῦ Μάννλιχερ τοὐναντίον κατέρχεται ἀντικανονικῶς, δυσαρεστοῦσα οὕτω τὸν σκοπευτήν.

5) Τὸ ἐκ ξύλου ἐπικάλυμμα τοῦ ὅπλου Φιλιππίδου ἐπεκτείνεται καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ μῆκος τῆς κάννης, ἐπιτρέπων ἐλευθέρως τὰς παλμικὰς κατὰ τὴν βολὴν δονήσεις αὐτῆς καὶ προφυλάσσον αὐτὴν ἐκ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἐπιδράσεων, ὁ δ' ὁπλίτης δράττει τὸ ὅπλον πανταχόθεν, οἱαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ θερμοκρασία τῆς κάννης.

6) Τὰ ψέλλια εἶνε πλατέα καὶ ἐλαστικά, ἐπιτρέποντα οὕτω τὴν σύσφιγξιν αὐτῶν ἐν περιπτώσει χαλαρώσεως.

7) Τὸ βάρος τοῦ ὅπλου κατά τι ὀλιγώτερον, ἡ δ' ἁρμονία τῶν γραμμῶν αὐτοῦ θελκτικωτέρα.

8) Τὰ μέρη τῶν μηχανισμῶν σύγκεινται ἐκ μεγάλων τεμαχίων καὶ εἶνε *ἀλληλένδετα*, οὐχὶ δὲ μεμονωμένα, οὕτως ὥστε ν' ἀποκλείηται ἡ ἀπώλεια ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, αἱ κατὰ μῆκος τριβαὶ ἠλαττωμέναι, ἐνῷ *αἱ κάθετοι τῷ ἄξονι τῆς κάννης τοιαῦται ηὐξημέναι*, ὅπερ εἶνε λίαν οὐσιῶδες διὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηχανισμοῦ. Αἱ ἀρχαὶ αὗται μόνον εἰς τὰ ὅπλα Φιλιππίδου ἀπαντῶσιν.

Διαφορὰ τῆς ἀποθήκης καὶ πλεονεκτήματα αὐτῆς. 1) Ἡ εὐφυὴς διάταξις τῶν στροφαλίγγων τοῦ κινητηρίου ἐλατηρίου τοῦ βικίου, ἀποκλείει τὴν κάμψιν αὐτοῦ, ἥτις συμβαίνει εἰς τὸ Μάννλιχερ.

2) Αἱ νευραὶ τοῦ ἡμικυκλικοῦ τυμπάνου τῆς ἀποθήκης, ὑποβαστάζουσι τὰ ἐν αὐτῇ φυσίγγια εἰς δύο ἡττον ἀπομεμακρυσμένα ἢ εἰς τὸ ὅπλον Μάννλιχερ σημεῖα, ἵνα ἀποφεύγηται οὕτω ἡ διὰ τῆς εἰσχωρήσεως τυχὸν βολίδος τινὸς ἐν τῷ φυσιγγίῳ, πλέον τοῦ συνήθους, ἐμπλοκὴ τοῦ ἐπαναληπτικοῦ μηχανισμοῦ. Αἱ νευραὶ αὗται, ὡς καὶ αἱ τοῦ ὅπλου Μάννλιχερ, δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν τριβὴν τῶν φυσιγγίων καὶ ἀφίνουσι χῶρον ἀρκετόν, ἵνα, αἱ τυχὸν εἰσχωροῦσαι ξέναι ὕλαι μὴ ἐμποδίζωσι τὴν λειτουργίαν τῆς ἀποθήκης.

3) Ἐν περιπτώσει παρουσιάσεως ἐλαττώματος, τῆς ἀποθήκης οὔσης πλήρους, ἡ ἀπογέμισις αὐτῆς, διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ἐπικαλυπτικῆς πλακός, εἶνε εὐχερεστέρα (Σχ. Ε).

4) Ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἀναστάλτικοῦ μηχανισμοῦ τῶν φυσιγγίων (ὡς καὶ τοῦ βλήτρου τοῦ ἀναστολέως τοῦ κινητοῦ οὐραίου) δὲν ἀπαιτεῖ τὸν ἀποχωρισμὸν τῆς κάννης ἐκ τοῦ κοντακίου, ὡς συμβαίνει εἰς τὸ Μάννλιχερ.

5) Αἱ παρειαὶ τοῦ διατρήτου παρὰ τὴν ἀποθήκην κοντακίου Μάννλιχερ, ἐκτίθενται, κατὰ τρόπον ἀσύγγνωστον, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἀποθήκης, καί, ὡς εἶνε λεπταί, κινδυνεύουσι νὰ θραυσθῶσιν ἐπὶ τυχαίᾳ προσκρούσει.

6) Ἐκ τοῦ μικροσκοπικοῦ συνδετικοῦ ἐλατηρίου τῆς πλακὸς καὶ τοῦ *σκαφιδίου* ἢ φορέως τοῦ βικίου (ὅπερ ἁρμολογεῖται καὶ κατ' ἀντίστροφον τρόπον ἐλαττωματικῶς, ὡς καὶ τὸ ἀνασταλτικὸν αὐτῆς ἐλατήριον) ἐξαρτᾶται ὁ μηχανισμὸς τῆς ἀποθήκης Μάννλιχερ.

7) Ἡ οὐραιοδόχη αὐτοῦ πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀναστολέως τῶν φυσιγγίων εἶνε ἀσθενής, ὁ δὲ φορεὺς φέρει ἐπιπρόσθετα βλῆτρα ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αὐτοῦ, ὧν τὸ ἓν εἶνε ὑπόπτου στερεότητος.

8) Τὸ ἀνασταλτικὸν τῆς πλακὸς αὐτοῦ ἐλατήριον εἶνε ἀσθενές, μὴ κρίζον καλῶς (appeler bien), ἐξ οὗ φόβος ἀπωλείας τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἀποθήκης, ἐξ ἀνεπαρκοῦς εἴτε ταχείας περιστροφῆς τῆς πλακός, ἥτις τότε δὲν ἐπιτρέπει τὴν πτῶσιν τοῦ ἐλατηρίου ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ ὑποδοχῇ, ὅτε τοῦτο ὑπερπηδᾷ αὐτήν.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΟΥΡΑΙΩΝ

Πλεονεκτήματα τοῦ ὅπλου Φιλιππίδου. 1) Ἀδύνατος ἁρμολόγησις αὐτοῦ ἄνευ ἐπωστρίδος ἢ σφύρας, πρὸς δὲ καὶ παράλυσις τοῦ μηχανισμοῦ ἐπὶ τοῦ ὅπλου εὑρισκομένου.

2) Ἀποφυγὴ τοῦ ἐλύματος, ἀνεπαρκῶς συνδέοντος τὴν σφῦραν πρὸς τὸν ἐπικρουστῆρα εἰς τὸ ὅπλον Μάννλιχερ, (τὸ τοιοῦτον γίνεται καταφανὲς ἐπὶ τοῦ Μάννλιχερ διὰ τῆς ἀνυψώσεως κατὰ 90° τοῦ ἀσφαλίστρου, τοῦ οὐραίου ὄντος ὡπλισμένου) ὡς καὶ τοῦ ἐλατηρίου τοῦ ἀσφαλίστρου, καὶ ἀτ' εὐθείας ἕνωσις τῆς σφύρας, φερούσης τὸ ἀσφάλιστρον, — ὅπερ, τεμάχιον δευτερευούσης σημασίας ὄν, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὸν μηχανισμὸν — ἐπὶ τοῦ ἐπικρουστῆρος, διὰ πλειοτέρων διακεκομμένων ἑλικοειδῶν τόρμων, παρουσιαζόντων μεγάλην ἐπιφάνειαν στηρίξεως (Σχ. Ζ καὶ Ζ) οὕτω ἡ σφῦρα συντελεῖ ἀλανθάστως διὰ τοῦ βάρους αὐτῆς εἰς τὴν ἀσφαλῆ ἀνάφλεξιν τοῦ ἐμπυρεύματος. (Ἐν περιπτώσει παραδοχῆς ἐλύματος ἐν τῇ σφύρᾳ (κλεῖστρον ἀρ. 3), τοῦτο, δι' ἰδιαιτέρας διατάξεως, ἐξάγεται, κατὰ τὴν λύσιν τοῦ μηχανισμοῦ, ὡς ἓν τεμάχιον στερρῶς συνδεδεμένον μετὰ τῆς σφύρας καὶ ἀσφαλίστρου καὶ καθαρίζεται, ἀποχωρίζεται δὲ κατὰ βούλησιν διὰ περιστροφῆς ἐπὶ πλέον 90°, οὕτως ὥστε οὐδὲν τῶν τεσσάρων τούτων μερῶν εἶνε δυνατὸν ν' ἀπολεσθῇ, ὡς συμβαίνει εἰς τὸ Μάννλιχερ, παρ' ᾧ τὰ τεμάχια ταῦτα προώρως ἀποχωρίζονται ἄνευ λόγου.)

3) Ἡ σφαλερὰ ἁρμολόγησις τῶν μερῶν τοῦ οὐραίου εἶνε ἀδύνατος, ὡς ἐκ τῆς διατάξεως τῶν ἑλίκων καὶ τοῦ κωνοειδοῦς σχήματος τοῦ ἐπικρουστῆρος, μὴ ἐπιτρέποντος ἀντίστροφον εἰσαγωγὴν τῆς ἐπωστρίδος.

4) Ἐνίσχυσις τοῦ ὄνυχος τοῦ ἐξολκέως, ὡς ἐκ τῆς τοξοειδοῦς μετὰ τοῦ κορμοῦ αὐτοῦ συνοχῆς.

5) Ὁ ἐξωστὴρ εὕρηται ἐπὶ τῆς οὐραιοδόχης, μὴ αὐξάνων οὕτω τὸν ἀριθμὸν τῶν μερῶν τοῦ κλείστρου, ὡς τοῦτο συμβαίνει εἰς τὸ Μάννλιχερ, παρ' ᾧ ὁ ἐκβολεὺς εὕρηται ἐπὶ τῆς ἐπωστρίδος καὶ στηρίζεται διὰ μικροσκοπικοῦ κοχλίου ἐπ' αὐτῆς.

6) Κατασκευὴ τῆς ἑλικοειδοῦς ἐντατικῆς ἀνατομῆς ἀριστερόθεν τοῦ κυλίνδρου, οὕτως ὥστε, κατὰ τὰς κινήσεις τοῦ κλείστρου, ἀδύνατος ν' ἀποβαίνῃ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ κορμοῦ τοῦ ἀσφαλίστρου ἐν αὐτῇ καὶ ἑπομένως ἡ ἐμπλοκὴ τοῦ μηχανισμοῦ, ὡς τοῦτο δύναται νὰ συμβῇ εἰς τὸ Μάννλιχερ.

Ἐν τέλει παρατηρεῖ τις ἐπὶ τοῦ Μάννλιχερ τὰ ἑξῆς:

Δυνατὴν ἀντίστροφον εἰσαγωγὴν τῆς ἐπωστρίδος καὶ τοῦ ἐπικρουστῆρος ἐν τῷ κυλίνδρῳ, ἄγουσαν εἰς ἐλαττώματα δευτερευούσης σημασίας, ἅπερ χάριν συντομίας παραλείπομεν, δυνατὴν εἰσαγωγὴν τοῦ κλείστρου ἐν τῇ οὐραιοδόχῃ ἄνευ ἐπωστρίδος, δυνατὴν ἁρμολόγησιν αὐτοῦ ἄνευ ἀσφαλίστρου ἢ τοῦ ἐλατηρίου αὐτοῦ (ἐκ τοῦ ἐλατηρίου τούτου ὡς καὶ ἐκ τοῦ ἀσφαλίστρου ἐξαρτᾶται μέγα μέρος τῆς καλῆς λειτουργίας τοῦ μηχανισμοῦ) ἢ τῆς ἐπωστρίδος, δυναμένης οὕτω νὰ λησμονηθῇ, δυνατὴν ἁρμολόγησιν τοῦ ἐλύματος εἰς δύο θέσεις ἐλαττωματικῶς, συχνὴν πρόσκρουσιν τοῦ ἀσφαλίστρου κατὰ τὸ κλείσιμον τοῦ οὐραίου ἐπὶ τοῦ τορμίσκου τοῦ κυλίνδρου, λόγῳ τῆς ἀδρανείας αὐτοῦ, ἐλαττωματικὴν ἁρμολόγησιν τοῦ κλείστρου, τῆς ἐπωστρίδος εἰσαγομένης χωρὶς νὰ περιστραφῇ· πρὸς δὲ ἡ σφῦρα, ἐὰν δὲν τεθῇ ὡς δεῖ ἐπὶ τοῦ ἐπικρουστῆρος καὶ οὕτως ἔχουσα ἀχθῇ εἶτα εἰς τὴν προσήκουσαν αὐτῇ θέσιν, συμπαρασύρει μεθ' ἑαυτῆς τὸν ἐπικρουστῆρα καὶ τὴν ἐπωστρίδα, ἅτινα ἐκτινάσσονται τοῦ κυλίνδρου, προβαλλόμενα διὰ τοῦ κοχλιοειδοῦς ἐλατηρίου ἀπροόπτως καὶ ἐπιφόβως.

Ὡς τὸ κινητὸν οὐραῖον τοῦ Μάουζερ, οὕτω καὶ τὸ τοῦ Μάννλιχερ, στερεῖται τῶν ὑπ' ἀρ. 2, 4, 7 καὶ 9 εἰς τὴν προηγηθεῖσαν παραβολὴν τοῦ κινητοῦ οὐραίου Φιλιππίδου πρὸς τὸ τοῦ Μάουζερ, ἀναφερομένων πλεονεκτημάτων τῶν κινητῶν οὐραίων Φιλιππίδου.»

Παρὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, μᾶς γράφει ἐν τέλει ὁ εὐπαίδευτος ἀξιωματικός, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὸ ὑφ' ἡμῶν παραδεδεγμένον ὅπλον, ἂν καὶ ὑστερεῖ κατὰ τὸν μηχανισμὸν τῶν ὅπλων Φιλιππίδου, εἶνε ὅμως ἀνώτερον τοῦ Μάουζερ, τὸ δὲ περιώνυμον ὁπλουργεῖον Steyr, εἰς ὃ ἀνετέθη ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ, ἐγγυᾶται καλλιτέραν κατασκευὴν παντὸς ἄλλου ἐργοστασίου.

*

Καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὸν πανηγυρικὸν αὐτὸν τὸν ὁποῖον πλέκει ὁ ἐπίλεκτος φίλος τῆς «Εἰκονογραφημένης», ὁ διακρινόμενος μεταξὺ τῶν κατωτέρων ἀξιωματικῶν, ὑπὲρ τῶν ὅπλων Φιλιππίδου, δικαίως τίθεται τὸ ἐρώτημα: Διατὶ λοιπὸν δὲν προετιμήθη διὰ τὸν στρατόν μας τὸ ἑλληνικῆς ἐπινοήσεως ὅπλον, τὸ μὴ ἐλαττωματικόν, τὸ ἀσυγκρίτου, κατὰ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν, ὑπεροχῆς ἐπὶ τῶν ἄλλων δύο συστημάτων, ἅτινα θεωροῦνται ὡς τὰ τελειότερα, ἀφοῦ μάλιστα τὰ χορηγηθέντα εἰς τὸν νέον προνόμια ἀπέδειξαν ψευδῆ τὸν ἰσχυρισμὸν περὶ θιγομένων δῆθεν ὑπὸ τῶν ὅπλων του ξένων προνομίων.

Καὶ ὅμως τὸ θαυμάσιον αὐτὸ παιδὶ — διότι εἶναι παιδὶ ὁ Φιλιππίδης, μόλις 22 ἐτῶν — κινδυνεύει νὰ χάσῃ τὰ προνόμιά του, διότι στερεῖται χρημάτων νὰ ἀνανεώσῃ τὰ προνόμια ταῦτα.

Οὔτε ἐρωτᾷ κανεὶς πῶς ζῇ! Ἂν ἔχῃ νὰ φάγῃ!

Μόνον διὰ νὰ μὴ μᾶς μισήσῃ, νὰ μὴ μισήσῃ τὴν πατρίδα του, νὰ μὴ ἰδιοποιηθῇ ἄλλος τὴν ἐφεύρεσίν του, ἡ «Εἰκονογραφημένη» εἰσφέρει 50 φρ. χρ. καὶ δέχεται διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν πᾶσαν εἰσφοράν. Ἀπὸ τῆς εὐτελεστέρας.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΘΕΛΓΗΤΡΩΝ ΜΑΣ

[Εἰμεθα εὐτυχεῖς διότι συνεισφέρει διὰ τὴν «Εἰκονογραφημένην» τὴν εὐφυΐαν της, τὰς μελέτας της καὶ τὴν δρόσον τοῦ ὕφους της, μία ἀπὸ τὰς πλέον χαριτωμένας Ἀτθίδας τῆς ἀριστοκρατίας μας ἀναλαβοῦσα τὴν «Σελίδα τῶν Κυριῶν». Ἀρχίζει ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου μὲ τὴν «Ἱστορίαν τῶν θελγήτρων μας», ἐν κεφάλαιον τῆς ὁποίας θὰ ἀπολαμβάνουν κάθε μῆνα αἱ ἀναγνῶστριαι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Εἰκονογραφημένης»].

Ο ΚΟΡΣΕΣ

Ὁ Πάολο Μοντεγκάτσα ἔγραφεν ἄλλοτε διὰ τὴν φιλαρέσκειαν τοῦ φύλου μας τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς γυναικός:

— Θέλω ν' ἀποθάνω, ἀλλὰ ν' ἀποθάνω ὡραία.

Ὁ Ἰταλὸς συγγραφεὺς ἔγραψε ταῦτα ἀναφορικῶς πρὸς τὸν κορσέν, τὴν ἱστορίαν του δὲ θὰ σᾶς διηγηθῶ τώρα, ἀγαπηταὶ ὁμόφυλοι, χωρὶς νὰ παραλείψω, ὅτι ἡ κατάχρησις βλάπτει καὶ ὅτι πρέπει ὅλαι μας ν' ἀναζητῶμεν μεθόδους, νὰ βλαπτώμεθα ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸ «ἐργαλεῖον αὐτὸ τῆς κολάσεως», ὡς ἀπεκάλεσαν οἱ ἐχθροί του τὸν κορσέν.

Ἀρχαῖοι στηθόδεσμοι «Κάστουλα».

Οἱ ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι μᾶς μέμφονται διὰ τὸν κορσὲν ἂς κάμουν τὴν σκέψιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἄλλοτε χειριζόμενος μὲ δηκτικότητα τὰ τῶν ψευδῶν θελγήτρων μας ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ἡ ἐπισκευὴ τῶν γυναικῶν», εἰς ἡμερησίαν ἐφημερίδα, ὁ κ. Δῆμερ, ὁ ὁποῖος ἔγραψεν:

«Ἐπὶ τέλους εἶμαι ὑπερήφανος, ὅταν βλέπω ἑκατοντάδας γυναικῶν νὰ ὑποφέρουν τὰ πάνδεινα διὰ νὰ μοῦ ἀρέσουν.»

Ὁ κορσές, μάθετέ το μὲ ὑπερηφάνειαν, ἔχει ἑλληνικὴν καταγωγὴν καὶ μάλιστα Ὀλύμπιον.

Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει τὸν περίφημον «κεστὸν» τῆς Ἀφροδίτης, ὁ ὁποῖος δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ ἀπαρχὴ τοῦ κορσὲ καὶ τὸν ὁποῖον ἡ Ἥρα ζητεῖ ἀπὸ τὴν μητέρα τοῦ Ἔρωτος, διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν τὸν σύζυγόν της Δία.

Ὁ Γαλλο-ρωμαϊκὸς στηθόδεσμος.

Ἡ «ζώνη» ἐφέρετο ἀπὸ τὰς θνητὰς εἰς εἶδος ἀρχεγόνου κορσὲ καὶ ἡ «κάστουλα» τῶν Ρωμαίων δεσποινῶν ἐπίσης.

Εἰς τὴν Ρώμην μάλιστα ὑπῆρχον εἰδικοὶ ἔμποροι, οἱ «στροπλιάριοι», οἱ ὁποῖοι κατεσκεύαζον καὶ ἐπώλουν τοὺς κορσέδες τῆς ἐποχῆς.

Δὲν κρατοῦμαι ἐδῶ νὰ ῥίψω κατὰ πρόσωπον τοῦ ἄλλου φύλου τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν ὅτι καὶ ἄνδρες ἐφόρουν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην κορσέν.

Ὁ Ἀριστοφάνης σατυρίζει ἕνα κομψευόμενον τῆς ἐποχῆς του, ὁ ὁποῖος—ἄκουσον! ἄκουσον!—ἐφόρει κορσὲν ἀπὸ λεπτὰς σανίδας διὰ νὰ συγκρατῇ τὸν κορμόν του καὶ ὁ Γαληνὸς λέγει, ὅτι αἱ νεανίαι τῆς ἰδικῆς του ἐποχῆς ἔφερον ἐπιδέσμους, σφίγγοντες τὸ στῆθός των.

Ἀφίνω τὸν Ῥωμαῖον Αὐτοκράτορα Ἀντωνῖνον καὶ ἄλλους ἄνδρας, βασιλεῖς καὶ εὐγενεῖς τῆς Γαλλίας κορσεδοφοροῦντας.

Ὅπως δήποτε ὁ κορσὲς ἐξελίσσεται διὰ μέσου τῶν αἰώνων, διαδίδεται ὑπὸ διαφόρους μορφὰς καὶ εἰς τὰς συζύγους τῶν Γαλατῶν ἀκόμη, φέρεται καὶ ἔξω τῶν ἐνδυμάτων χρυσοκόσμητος καὶ λιθοκόσμητος καὶ βαρύς—τῆς Ἰουδηθ τῆς συζύγου τοῦ Λουδοβίκου δὲ Ντεμπονναὶρ εἶχε βάρος τριῶν λιτρῶν — καὶ φθάνει τέλος εἰς τὴν Αἰκατερίνην τῶν Μεδίκων, ἡ ὁποία τῷ ἔδωκε τὴν σεμερινήν του μορφήν.

Στηθόδεσμος τοῦ XVI αἰῶνος.

Κατασκευάζεται τώρα πλέον ἀπὸ ἐλάσματα σιδηρᾶ, ξύλινα ἢ καὶ ἐξ ἐλεφαντίνου, χρησιμεύοντα ἀντὶ τῶν σημερινῶν μπαλενῶν καὶ λέγεται «σῶμα» (corps).

Μαίνονται οἱ σατυρογράφοι εἰς ἐπιγράμματα, ἀλλ' αἱ κυρίαι περιφρονοῦν τὰ πάντα χάριν τοῦ ὡραίου καὶ παρασύρουν καὶ τὸν Ἐρρῖκον Γ΄ τῆς Γαλλίας νὰ φορέσῃ κορσέν.

Μέχρι τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ὁ κορσὲς δὲν παύει νὰ σφίγγει τὸ γυναικεῖον σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μετὰ πρόσκαιρον ἐκθρόνισιν ἐπανακτᾷ τὸ κράτος του.

Τὴν ἐξέλιξίν του τὴν εἴδατε εἰς τὰς εἰκόνας μας, τὸν ἐναντίον του πόλεμον τὸν ἀκούετε καθημερινῶς. Μὴ ταράττεσθε. Ὁ κορσὲς δὲν θὰ λείψῃ ποτὲ καὶ ἀπὸ πουθενά.

Αὐταὶ αἱ σεμναὶ ἱέρειαι τοῦ σοφοῦ Βράμα κορσεδοφοροῦν.

«Τίποτε δὲν εἰμπορεῖ νὰ παραστήσῃ —λέγει ὁ φιλόσοφος Ραϋνὰλ—τὰς φροντίδας, τὰς ὁποίας καταβάλλουν διὰ τὸ στῆθός των. Κλείουν τὸν θώρακά των εἰς λεπτὰ ξύλα τὰ ὁποῖα ἔξωθεν εἶνε κοσμημένα μὲ χρυσόν».

Ὁ κορσὲς λοιπὸν δὲν θὰ πέσῃ.

Ἂς φροντίσωμεν μόνον νὰ μὴ εἶνε ἀνθυγιεινὸς καὶ αὐτὸ κατορθοῦται.

Ἂς εἶνε τοιοῦτος ὥστε νὰ δικαιολογεῖται καὶ ὁ ὑπερασπιστής μας δόκτωρ Μπουβιὲ λέγων:

«Ὁ κορσὲς καταλλήλως φερόμενος, ὄχι μόνον δύναται νὰ εἶναι ἀνεκτός, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἀναγκαῖος πρὸς σκοπὸν ὑγιεινὸν καὶ ἰατρικόν».

Κατασκευαστὴς κορσέδων XVII αἰῶνος.

*

Τὰ καλλυντικὰ μέσα ἔχουν τὴν ἱστορίαν των, περίεργον ἱστορίαν μάλιστα καὶ ἀρχαίαν, ὡς θὰ ἴδουν ὅσαι θὰ μὲ παρακολουθήσουν εἰς τὴν στήλην αὐτὴν εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ γράψω τὴν ἱστορίαν τοῦ ψιμμυθίων μὲ πληθώραν ἀνεκδότων.

Ἡ γυνή, ὡς τὸ ῥόδον, ζῇ διὰ νὰ εἶναι ὡραία.

Ἀρκεῖ τὰ μέσα εἰς τὰ ὁποῖα ζητεῖ τὴν διατήρησιν καὶ ἔξαρσιν τῆς καλλονῆς της νὰ μὴ φονεύουν τὴν ὑγείαν της, διότι τότε φονεύουν καὶ τὸ κάλλος.

ΜΙΑ

PIERRE LOTTI

ΨΑΡΑΣ ΤΗΣ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος)

Ἐγνώριζεν ὅτι ἦτο ὡραία εἰς τὴν μορφήν, ἀλλὰ δὲν εἶχε συνείδησιν τῆς ὡραιότητος τοῦ σώματός της. Καὶ ἀφοῦ ἔπλεξε καὶ διηυθέτησε τὰ εὔμορφά της μαλλιά, ὁ ὕπνος ἦλθε μόνος του, παρὰ τὸν ἔρωτα καὶ παρὰ τὸν πόθον νὰ κλαύσῃ καὶ ἔπεσεν ἡ Γκὼδ ἀποτόμως εἰς τὴν κλίνην της, κρύπτουσα τὴν μορφήν της εἰς τὴν χαριτωμένην μάζαν τῶν μαλλιῶν, τὰ ὁποῖα εἶχον ἁπλωθῇ τώρα σὰν πέπλος....

Τὴν ἰδίαν ὥραν εἰς τὸ κατάστρωμα τῆς «Μαρίας» ...

Εἰς τὴν καλύβην τοῦ Πλουμπαζλανέκ, ἡ γιαγιὰ - Μοὰν εἶχε κοιμηθῇ ἐπίσης τὸν παγωμένον ὕπνον τῶν γερόντων, σκεπτομένη τὸν ἔγγονόν της καὶ τὸν θάνατον.

Τὴν ἰδίαν ὥραν εἰς τὸ κατάστρωμα τῆς «Μαρίας» ὁ Γιὰν καὶ ὁ Συλβέστρ ἐτραγουδοῦσαν, ἐνῷ ἐψάρευαν εἰς τὸ ἀτελείωτον φῶς τῆς ἡμέρας.

. . . .

Ἕνα μῆνα ἀργότερα· τὸν Ἰούνιον. Γύρω ἀπὸ τὴν Ἰσλανδίαν ἐκεῖνο τὸ σπάνιον εἶδος τοῦ καιροῦ, τὸ ὁποῖον οἱ ναῦται ὀνομάζουν «ἄσπρη κάλμα». Τίποτε δὲν κινεῖται γύρω ὡσὰν ὁ ἄνεμος νὰ ἔχῃ ἐξαντληθῇ. Διαρκὴς ἑσπέρα ἢ διαρκὴς πρωΐα; Ἦτον ἀδύνατον νὰ εἴπῃ κανείς. Ἕνας ἥλιος ὁ ὁποῖος δὲν ἐδείκνυε καμμίαν ὥραν, ἔμενεν ἐκεῖ κάτω. Ὁ Γιὰν καὶ ὁ Συλβέστρ ἐτραγουδοῦσαν τὸ ἀτελείωτον τραγοῦδι τοῦ Γιάννη Φρανσοὰ τῆς Νάντης.

Ἡ «Μαρία» ἔρριπτε μίαν σκιὰν ἡ ὁποία ἦτο μακροτάτη καὶ ἐφαίνετο πρασίνη. Γύρω της τὰ ψάρια εἰς μυριάδας καὶ μυριάδας, ὅλα ὅμοια, ὠλίσθαινον ἁπαλὰ πρὸς τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, ὡσὰν νὰ εἶχον ἕνα σκοπὸν εἰς τὸ αἰώνιόν των ταξείδιον. Ὁ ἥλιος, χαμηλωμένος ἤδη, ἐχαμήλωνε περισσότερον· ἦτο λοιπὸν ἀσφαλῶς ἑσπέρα. Ἐφώτιζεν ἐν τούτοις. Θὰ ἔλεγεν ὅμως κανεὶς ὅτι δὲν ἦτο πολὺ μακρὰν εἰς τὸ κενόν. Ἐφαίνετο ὅτι ἂν ἐπροχώρει κανεὶς μὲ ἕνα πλοῖον μέχρι τοῦ ἄκρου τοῦ ὁρίζοντος, θὰ συνήντα ἐκεῖ τὸ μεγάλο αὐτὸ μπαλόνι, κολυμβῶν εἰς τὸν ἀέρα ὀλίγα μέτρα ἐπάνω ἀπὸ τὰ ὕδατα.

Τὸ ψάρευμα ἐπροχωροῦσε ἀρκετὰ γρήγωρα καὶ ὁ στολίσκος τοῦ Παιμπὸλ ἦτο σκορπισμένος ἐπάνω εἰς τὸν ἥσυχον αὐτὸν καθρέπτην, δίδων ζωὴν εἰς τὴν ἔρημον ἐκείνην. Ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐφαίνοντο τὰ μικρὰ πανιὰ κατάλευκα.

Αὐτὴν τὴν ἡμέραν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ψαρᾶ τῆς Ἰσλανδίας ἐφαίνετο τόσον ἤρεμον, τόσον εὔκολον — ἕνα ἐπάγγελμα διὰ δεσποινίδα....

Γιάννη — Φρανσοὰ τῆς Νάντης
Γιάννη — Φρανσοά,
Γιάννη — Φρανσοά!

Ἐτραγουδοῦσαν τὰ δύο μεγάλα παιδιά.

Ὁ Γιὰν ἦτο παιδὶ μόνον μὲ τὸν Συλβέστρ, μὴ τραγουδῶν καὶ μὴ παίζων ποτὲ παρὰ μόνον μὲ αὐτόν, σοβαρὸς ἐξ ἐναντίου μὲ τοὺς ἄλλους, γλυκύτατος δὲ ὅταν εἶχον ἀνάγκην ἀπ' αὐτόν, πάντοτε καλὸς ὅταν δὲν τὸν ἐθύμωναν.

Καὶ ἔψαλλον ὅλοι, οἱ δύο αὐτοὶ τὸν Ἰωάννην — Φρανσοὰ τῆς Νάντης, ἄλλοι παρέκει ἄλλο τραγοῦδι. Παρετήρουν τώρα, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντός των, κάτι δυσδιάκριτον, ἕνα μικρὸν καπνόν, ἀναθρώσκοντα ἀπὸ τὰ ὕδατα ὡσὰν μία μικροσκοπικὴ οὐρά, ἑνὸς ὄντος φαιοῦ. Μὲ τοὺς ἐξησκημένους ὀφθαλμούς των, διέκριναν ἀμέσως.

— Ἕνα βαπόρι ἐκεῖ κάτω!

— Ἔχω τὴν ἰδέαν, εἶπεν ὁ καπετάνιος, παρατηρῶν καλῶς, ὅτι εἶνε τὸ πολεμικὸ ποῦ κάνει τὸν γῦρο του νὰ μοιράσῃ τὸ ταχυδρομεῖο.

Ὁ καπνὸς αὐτὸς ἔφερεν εἰς τοὺς ψαράδες νέα ἀπὸ τὴν Γαλλίαν καὶ μεταξὺ ἄλλων, κάποιο γράμμα ἀπὸ τὴν γρηὰν μητέρα γραμμένο μὲ τὸ χέρι μιᾶς εὔμορφης δεσποινίδος. Ἀπὸ διάφορα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, τὰ διάφορα μέρη τοῦ ἐκτενοῦς, ἤρχοντο ἁλιευτικὰ πλοῖα γύρω ἀπὸ τὸ καταδρομικὸν καὶ ἐφαίνοντο σὰν πτηνὰ τὰ ὁποῖα συναθροίζονται εἰς μίαν πρόσκλησιν. Ἀπὸ ὅλα τὰ πλοῖα ἀπεσπῶντο λέμβοι. Ὅλοι εἶχον νὰ ζητήσουν κἄτι. Φάρμακα διὰ τὰς μικρὰς πληγάς, ὑλικὰ ἐπιδιορθώσεων, τρόφιμα, γράμματα. Ἄλλοι ἤρχοντο ἀπὸ τὸν καπετάνιον των νὰ δεσμευθοῦν διὰ κἄποιαν στάσιν τὴν ὁποίαν εἶχον κάμῃ. Ἀφοῦ ἦσαν ὅλοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους εὕρισκον τὸ τοιοῦτον φυσικόν.

Εἶχε πολλὰ γράμματα αὐτὴν τὴν φορὰν διὰ τοὺς ψαράδες. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, δύο διὰ τὴν «Μαρίαν τοῦ Πλοιάρχου Γκερμέρ», τὸ ἓν διὰ τὸν «κύριον Γκαός, Γιάν», τὸ δεύτερον διὰ τὸν «κύριον Μοάν, Συλβέστρ», αὐτὸ ἐλθὸν διὰ Δανίας εἰς Ρεϊκκάβικ, ὅπου τὸ εἶχε παραλάβῃ τὸ καταδρομικόν. Ὁ ταχυδρόμος ἐξῆγε τὰς ἐπιστολὰς ἐκ τοῦ ἀπὸ ὕφασμα πανιοῦ σάκκου του καὶ ἔκαμε τὴν διανομήν, κυττάζων πολλάκις νὰ ἀναγινώσκῃ τὰς διευθύνσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν ἦσαν γραμμέναι ὅλαι μὲ ἐξησκημένην χεῖρα.

Καὶ ὁ κυβερνήτης ἔλεγε:

— Γρήγωρα, γρήγωρα, πέφτει τὸ βαρόμετρον.

Ὁ Γιὰν καὶ ὁ Συλβέστρ εἶχον τὴν συνήθειαν νὰ διαβάζουν μαζὺ τὰς ἐπιστολάς των. Καθήμενοι εἰς μίαν γωνίαν τῆς κουβέρτας ἐδιάβασαν τὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα ἔλαβον, βραδέως, ὡσὰν διὰ νὰ ἐνωτισθοῦν καλλίτερα τὰ πράγματα τοῦ τόπου των ποῦ τοὺς ἔλεγαν. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Γιάν, ὁ Συλβέστρ εὗρε νέα διὰ τὴν Μαρίαν Γκαός, τὴν μνηστήν του. Εἰς τοῦ Συλβέστρ ὁ Γιὰν ἐδιάβασεν τὰς φαιδρὰς ἱστορίας τῆς γρηᾶς Ὑβόννε, ἡ ὁποία δὲν εἶχε τὴν ὁμοίαν της εἰς τὸ νὰ διασκεδάζῃ τοὺς ἀπόντας· καὶ ἔπειτα τὴν τελευταίαν παράγραφον ἡ ὁποία τὸν ἀφεώρα: «Τὴν καλημέρα εἰς τὸ παλληκαράκι τὸν Γκαός». Καὶ ὅταν ἐτελείωσεν ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐπιστολῆς ὁ Συλβέστρ δειλὰ ἐδείκνυε τὴν ἰδικήν του εἰς τὸν φίλον του, διὰ νὰ προσπαθήσῃ νὰ τὸν κάμῃ νὰ μαντεύσῃ τὴν χεῖρα ποῦ τὴν εἶχε γράψῃ.

— Γιὰ κύτταξε. Πολὺ ὡραῖο γράψιμο. Δὲν εἶνε ἔτσι Γιάν;

Ἀλλ' ὁ Γιάν, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε πολὺ καλὰ ποίας κόρης χεὶρ εἶχε γράψῃ τὴν ἐπιστολήν, ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν ὑψώνων τοὺς ὤμους, ὡς διὰ νὰ εἴπῃ ὅτι τὸν ἐστενοχώρουν ἐπὶ τέλους μὲ αὐτὴν τὴν Γκώδ. Τότε ὁ Συλβέστρ ἐδίπλωσε μὲ προσοχὴν τὸ μικρὸ περιφρονημένο χαρτί, τὸ ἔβαλε εἰς τὸν φάκελλον καὶ τὸ ἔχωσεν κάτω ἀπὸ τὸ τρικό του εἰς τὸ στῆθος του καὶ λέγων θλιβερά:

— Στ' ἀληθινά, δὲν θὰ πανδρευθοῦν ποτέ. Μὰ τί ἔχει μ' αὐτήν;

Ἐσήμανε μεσονύκτιον ὁ κώδων τοῦ καταδρομικοῦ καὶ ἐκεῖνοι ἔμενον ἐκεῖ, καθήμενοι, συλλογιζόμενοι τὸν τόπον των, τοὺς ἀπόντας, χίλια πράγματα, ὡς ἐν ὀνείρῳ....

Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὁ διαρκὴς ἥλιος, ὁ ὁποῖος εἶχε βυθισθῇ ὀλίγον εἰς τὰ ὕδατα, ἤρχισε νὰ ἀναβαίνῃ βραδέως.

Καὶ ἐξημέρωσε...

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

I

.... Εἶχεν ἀλλάξῃ ὄψιν καὶ χρῶμα ὁ ἥλιος τῆς Ἰσλανδίας καὶ ἤρχιζε τὴν νέαν ἡμέραν μὲ μίαν δυσοίωνον πρωΐαν. Ἐλευθερωθεὶς ἔξαφνα ἀπὸ τὸν πέπλον του, ἔρριπτε ζωηρὰς ἀκτῖνας, ἀγγέλλων προσεχῆ τὸν κακὸν καιρόν. Εἶχε κάμῃ πολὺ καλὸν καιρὸν ἀπό τινων ἡμερῶν καὶ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τελειώσῃ. Ὁ ἄνεμος ἤρχισε τώρα νὰ πνέῃ, ὡσεὶ θέλων νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν θάλασσαν ἀπὸ τὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα ἤρχισαν νὰ σκορπίζωνται, νὰ φεύγουν ὡς κατεστραμμένος στρατός, πρὸ αὐτῆς τῆς γραμμένης εἰς τὸν ἀέρα ἀπειλῆς, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἠδύνατο ν' ἀπατηθῇ κανείς. Ἔπνεε δυνατώτερα καὶ ἔκαμε νὰ φρικιοῦν ἄνθρωποι καὶ πλοῖα.

Δὲν ἐσκέπτετο κανεὶς πλέον τὸ ψάρευμα. Τὰ νέφη ἐγέμιζον τὸν οὐρανὸν καὶ ὁ ἄνεμος τὰ ἐξέτεινε εἰς παραπετάσματα σκοτεινά, τὰ ὁποῖα ἥπλωνεν ἐπάνω. Πάντοτε δυνατώτερος ὁ ἄνεμος, ὁ ὁποῖος ἐτάρασσε τὰ πάντα. Τὸ καταδρομικὸν εἶχε φύγῃ πρὸς τὴν Ἰσλανδίαν. Οἱ ψαράδες ἔμενον μόνοι εἰς τὴν μανιώδη ἐκείνην θάλασσαν, ἡ ὁποία ἐλάμβανε ἀπαισίαν χροιάν. Μεταξύ των αἱ ἀποστάσεις ηὔξανον. Ἔφευγε κάθε πλοῖον ὅπου ἐνόμιζεν ἀσφαλέστερον. Δὲν ἐφαίνοντο πλέον μεταξύ των.

Τὴν μεσημβρίαν ἡ «Μαρία» εἶχεν ὅλα της διευθετήσῃ διὰ τὸν κακὸν καιρόν. Ἔφευγε πρὸ τοῦ καιροῦ ἡ «Μαρία», ἔφευγε πάντοτε ταχύτερα καὶ ὁ καιρὸς ἔφευγεν ἐπίσης πρὸ τίς οἶδε τίνος μυστηριώδους καὶ τρομεροῦ. Ὁ ἄνεμος, ἡ θάλασσα, ἡ «Μαρία», τὰ νέφη ὅλα εἶχον καταληφθῇ ἀπὸ τὴν αὐτὴν μανίαν τῆς φυγῆς καὶ τῆς ταχύτητος. Τὰ κύματα κατεδίωκον τὸ πλοῖον. Καὶ εἰς τὴν φυγὴν αὐτὴν ἐπεκράτει μία γενικὴ ἐλαφρότης. Χωρὶς κόπον καὶ προσπάθειαν ἐπηδοῦσαν ὅλα. Ἀλλὰ τὰ πράγματα ἐχειροτέρευον. Τὰ κύματα διεδέχοντο τὸ ἓν τὸ ἄλλο, ὑπερμεγεθέστερα, ἁλύσσεις ὀρέων. Καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ μανία τῆς κινήσεως ἐπεταχύνετο, ὑπὸ ἕνα οὐρανόν, ὁ ὁποῖος ἐγίνετο σκοτεινότερος, μέσα εἰς ἕνα πάταγον, ὁ ὁποῖος ἐγίνετο μεγαλήτερος. (Ἕπεται συνέχεια)

ΕΡΡΙΚΟΥ ΣΙΕΓΓΕΒΙΤΣ

QUO VADIS?

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

«Τὸν ἐμίσει.... Πόθεν ἡ Ἀκτὴ ἠδύνατο νὰ τὸ γνωρίζῃ; Μετὰ μιᾶς ἡμέρας οἰκειότητα ἡ Λιγύα τῆς ἔκαμεν ὁμολογίας; Καὶ τί ἔρως ἦτον αὐτὸς λοιπὸν ὅστις προυτίμα τὸν πλάνητα βίον, τὴν ἔνδειαν, τὴν ἀβεβαιότητα περὶ τῆς αὔριον καὶ ἴσως τὸν ἄθλιον θάνατον ἀπὸ βίον χλιδῆς ἢ χαρᾶς; Τί ἔρως ἦτον ἐκεῖνος, ὅστις ἐφοβεῖτο τὴν ἡδονὴν καὶ ἐδίψα τὴν βάσανον;»

Ἡ Ἀκτή, ἡ τόσον ἤρεμος συνήθως, ὠργίσθη: «Πῶς προσεπάθησεν ἐκεῖνος νὰ τὴν κερδίσῃ; Ἀντὶ νὰ τὴν ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Πομπωνίαν καὶ τὸν Αὖλον, τὴν εἶχεν αἰφνηδίως ἁρπάσῃ. Ἤθελεν αὐτήν, ὄχι γυναῖκα του, ἀλλὰ παλλακίδα του· αὐτήν, κόρην βασιλέως. Ἐπλήγωσε τοὺς ἀθώους της ὀφαλμοὺς μὲ τὸ θέαμα ὀργίων. Εἶχε λησμονήσῃ λοιπὸν τί ἦτο ἡ οἰκία τῶν Αὔλων; Τίς ἦτο ἡ Πομπωνία, ἡ θετὴ μήτηρ τῆς Λιγύας; Δὲν ἐνόει ὅτι αὐτὴ θὰ προτιμήσῃ τὸν θάνατον ἀπὸ τὴν ἀτιμίαν; Λοιπὸν ὄχι. Ἡ Λιγύα δὲν εἶχε κάμῃ ὁμολογίας εἰς αὐτήν, ἀλλὰ τῆς εἶχεν εἰπῇ ὅτι ἀνέμενε τὴν σωτηρίαν ἀπὸ ἐκεῖνον· τὸν Βινίκιον. Καὶ ὅταν ὡμίλει δι' αὐτὸν ἐκοκκίνιζεν. Ἡ καρδία της ἔπαλλε δι' αὐτόν· ἀλλ' αὐτὸς τὴν ἐτρόμαξε, τὴν περιεφρόνησε, τὴν προσέβαλε».

— Εἶνε πολὺ ἀργά, ἐστέναζεν ὁ Βινίκιος.

Ἄβυσσος ἠνοίγετο ἐμπρός του. Δὲν ἐγνώριζε τί νὰ κάμῃ· ποῦ ν' ἀπευθυνθῇ. Ἡ Ἀκτὴ ἐπανέλαβεν ὡσεὶ ἠχώ: «Εἶνε πολὺ ἀργά». Ἠγέρθη διὰ νὰ φύγῃ χωρὶς μάλιστα νὰ χαιρετίσῃ τὴν Ἀκτὴν ὅταν εἰς τὴν θύραν ἐφάνη πενθηφόρος ἡ Πομπωνία Γραικίνα. Εἶχε μάθῃ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς Λιγύας καὶ ἦλθεν εἰς τῆς Ἀκτῆς νὰ μάθῃ νεώτερα. Διακρίνασα τὸν Βινίκιον ἐστράφη πρὸς αὐτὸν κάτωχρος:

— Μάρκε, ὁ Θεὸς ἂς συγχωρήσῃ τὸ ἄδικον, τὸ ὁποῖον ἔκαμες εἰς ἡμᾶς καὶ τὴν Λιγύαν.

Ἐκεῖνος ἔμενεν ἀκίνητος, μὲ τὸ μέτωπον κάτω, μὲ τὸ συναίσθημα τῆς δυστυχίας καὶ τῆς εὐθύνης, ἀδυνατῶν νὰ ἐννοήσῃ ποῖος Θεὸς θὰ ἠδύνατο νὰ τὸν συγχωρήσῃ καὶ διατί ἡ Πομπωνία ὡμίλει περὶ συγγνώμης, καθ' ἣν στιγμὴν ἔπρεπε νὰ ὁμιλῇ περὶ ἐκδικήσεως. Ἐπὶ τέλους ἐξῆλθεν ἄπελπις, σκεπτικός. Εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ὑπὸ τὴν στοὰν συνωθοῦντο γερουσιασταὶ καὶ ἱππεῖς ἐλθόντες νὰ μάθουν νεώτερα διὰ τὴν μικρὰν Αὐγούσταν ἢ τοὐλάχιστον νὰ δείξουν τὸ ἐνδιαφέρων των ἔστω καὶ πρὸ τῶν δούλων τοῦ Αὐτοκράτορος. Ὅλοι τοῦ ἐζήτουν πληροφορίας καὶ ἐκεῖνος ἐπροχώρει χωρὶς νὰ ἀπαντᾷ. Ἔξαφνα ὁ Πετρώνιος τὸν ἐσταμάτησε.

Η ΕΥΝΙΚΗ

Κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, οὗτινος τὸ στρατήγημα ἔσχε δι' αὐτὸν τόσον καταστρεπτικὰς συνεπείας, ὁ Βινίκιος θὰ ἄφινε νὰ ἐκσπάσῃ ἡ μανία του ἤρχετο ὅμως ἀπὸ τὴν Ἀκτὴν τόσον καταβεβλημένος ὥστε ὁ θυμός του ἐφαίνετο παραλυόμενος. Ἐν τούτοις ἀπώθησε τὸν Πετρώνιον καὶ ἠθέλησε νὰ φύγῃ. Οὗτος τὸν ἐσταμάτησε.

— Πῶς ἔχει ἡ μικρὰ Αὐγούστα;

Δυσαρεστηθεὶς διότι τὸν ἐσταμάτησεν ὁ Βινίκιος ἠρεθίσθη πάλιν.

— Ἡ κόλασις νὰ καταπίῃ καὶ αὐτὴν καὶ ὅλην αὐτὴν τὴν οἰκίαν· ἀπήντησε.

— Σιώπα δυστυχῆ! εἶπεν ὁ Πετρώνιος καὶ ρίπτων γύρω του βλέμμα περιδεὲς προσέθεσε ταχέως. Ἂν θέλῃς νὰ μάθῃς κἄτι διὰ τὴν Λιγύαν ἔλα μαζύ μου. Δὲν θὰ σοῦ εἴπω τίποτε ἐδῶ. Ἔλα μαζύ μου θὰ σοῦ ἀνακοινώσω τὰς ὑποψίας μου.

Πράγματι δὲν εἶχε νέον τι νὰ εἴπῃ, ἐπειδὴ ὅμως συνῃσθάνετο εὐθύνην δι' ὅσα ἀπήλπιζον τώρα τὸν Βινίκιον εἶχεν ἐπιχειρήσῃ κἄτι καὶ ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὸ φορεῖον, εἶπε:

— Ἐπιβλέπω ὅλας τὰς πύλας μὲ τοὺς δούλους μου εἰς τοὺς ὁποίους ἔδωσα ἀκριβῆ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς νέας καὶ ἐκείνου τοῦ γίγαντος ὁ ὁποῖος την ἐξήγαγεν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν τοῦ συμποσίου. Ἀναμφιβόλως αὐτὸς τὴν ἥρπασε χθές. Ἂν οἱ ἄνθρωποί μου δὲν τὴν ἴδουν εἰς τὰς πύλας, αὐτὸ θὰ εἶνε ἀπόδειξις ὅτι ἔμεινεν εἰς τὴν πόλιν, θὰ ἀρχίσωμεν δὲ τὰς ἀναζητήσεις μας καὶ σήμερον μάλιστα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ XII

Ὅταν κατῆλθον τοῦ φορείου πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Πετρωνίου τοῖς ἀνήγγειλαν ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν σταλέντων εἰς τὰς πύλας δούλων εἶχεν ἐπανέλθῃ.

— Βλέπεις, εἶπεν ὁ Πετρώνιος, ἀναμφιβόλως εἶνε ἀκόμη ἐντὸς τῶν τειχῶν καὶ θὰ τοὺς εὕρωμεν. Ἡ ἁρπαγή, ἐξηκολούθησεν ὁ Πετρώνιος, ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν περιστύλιον καὶ ἐκάθησαν ἐπὶ μαρμαρίνου θώκου διὰ νὰ συζητήσουν, ἔγινε κατὰ μυστηριώδη τρόπον. Δὲν τὴν ἔκαμεν οὔτε ὁ Καῖσαρ οὔτε ὁ Αὖλος. Ὁ Λίγυς δὲν ἠδύνατο μόνος νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τοῦτο. Τὸν ἐβοήθησαν λοιπόν...

— Ἀλλὰ ποῖος;

— Οἱ ὁμόθρησκοί του.

— Ποῖοι ὁμόθρησκοι; Ποῖοι εἶνε οἱ θεοί του;

— Δὲν ὑπάρχει γυνὴ εἰς τὴν Ρώμην ἡ ὁποία νὰ μὴ ἔχῃ τοὺς θεούς της. Φυσικὰ ἡ Πομπωνία τὴν ἀνέθρεψε εἰς τὴν λατρείαν τῆς θεότητος εἰς τὴν ὁποίαν πιστεύει ἡ ἰδία. Ποία εἶνε ἡ λατρεία αὐτή; Δὲν γνωρίζω τίποτε. Τοῦτο εἶνε βέβαιον: δὲν τὴν ἔχουν ἴδῃ ποτὲ νὰ θυσιάζῃ εἰς κανένα ναόν, εἰς κανένα ἀπὸ τοὺς θεούς μας.

— Θὰ προσέφερον ἑκατόμβην εἰς τὸν θεόν της, εἶπεν ὁ Βινίκιος, ἂν μοῦ ἀπέδιδε τὴν Λιγύαν.

Ὁ Πετρώνιος τὸν παρετήρησε μὲ συμπάθειαν. Οἱ ὀφθαλμοί του ἔκαιον. Τρίχες δύο ἡμερῶν ἐκάλυπτον τὸ πρόσωπόν του. Ἡ κόμη του ἦτο ἐν ἀταξίᾳ καὶ ἐφαίνετο πάσχων. Ἡ Ἰρὰς καὶ ἡ Εὐνίκη τὸν παρετήρουν καὶ αὐταὶ μὲ οἶκτον. Ἀλλ' ὅπως καὶ διὰ τὸν Πετρώνιον, οὕτω καὶ δι' αὐτάς, ὁ Βινίκιος ἔδιδεν ὀλιγωτέραν προσοχὴν ἢ εἰς τοὺς μικροὺς κύνας οἱ ὁποῖοι ἵσταντο γύρω του.

— Ἔχεις πυρετόν, εἶπεν ὁ Πετρώνιος. Ἄκουσε λοιπόν.... Δὲν γνωρίζω τί θὰ σοῦ ἔλεγεν ὁ ἰατρός, γνωρίζω ὅμως τί θὰ ἔκαμνα ἐγὼ εἰς τὴν θέσιν σου. Λοιπόν! Ἕως ὅτου εὑρεθῇ ἡ μία θὰ ἐζήτουν πλησίον μιᾶς ἄλλης ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ μοῦ ἔλειπε πρὸς τὸ παρόν. Εἶδα εἰς τὴν ἔπαυλίν σου ἐκλεκτὰ σώματα. Μὴ ἀρνεῖσαι... Ναί. Γνωρίζω τί ἐστὶ ἔρως καὶ ὅτι ὅταν ποθῇ κανεὶς μίαν γυναῖκα, μία ἄλλη δὲν δύναται νὰ τὴν ἀναπληρώσῃ, εἰμπορεῖ ὅμως κανεὶς νὰ εὕρῃ παροδικὴν διασκέδασιν εἰς μίαν δούλην.

— Δὲν θέλω, ἀπεκρίθη ὁ Βινίκιος.

— Ἴσως αἱ ἰδικαί σου δὲν ἔχουν διὰ σὲ τὴν ἕλξιν τοῦ νέου. Ἀλλὰ — καὶ παρετήρησεν ἀλληλοδιαδόχως τὴν Εὐνίκην καὶ τὴν Ἰράδα, θέσας τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς πρώτης — παρατήρησε ὀλίγον τὴν Χάριτα αὐτήν. Δὲν ἐννοῶ πῶς ἐγὼ ἕως τώρα ἔμεινα ἀσυγκίνητος ἀπὸ τὰ θέλγητρά της. Λοιπὸν σοῦ τὴν δίδω. Λάβε την!

Ἡ Εὐνίκη ὠχρίασεν καὶ ρίπτουσα εἰς τὸν Βινίκιον περίφοβα βλέμματα, ἀνέμενε τὴν ἀπάντησίν του. Ἐκεῖνος σφίγγων τοὺς κροτάφους του, ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ ταχέως:

— Ὄχι! Ὄχι! Δὲν τὴν θέλω. Δὲν θέλω καμμίαν! Σὲ εὐχαριστῶ, ἀλλὰ δὲν θέλω. Θὰ ζητήσω τὴν ἄλλην εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Δός μου ἕνα γαλατικὸν μανδύαν μὲ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς... Ἆ! Ἂν εἰμποροῦσα νὰ ἴδω τὸν Οὖρσον. Ἂν ἠμποροῦσα νὰ τὸν ἴδω.

Ἐξῆλθεν ὁρμητικῶς. Ὁ Πετρώνιος δὲν ἐδοκίμασε νὰ τὸν κρατήσῃ. Ἐκλαμβάνων ὅμως τὴν ἄρνησιν ὡς στιγμιαίαν ἐστράφη πρὸς τὴν δούλην καὶ τὴν διέταξε νὰ λουσθῇ, νὰ ἀλείψῃ μὲ μῦρα τὸ σῶμά της καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τοῦ Βινικίου. Ἐκείνη ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν ἐξώρκιζε νὰ μὴ τὴν ἀπομακρύνῃ. Δὲν θὰ μετέβαινεν εἰς τοῦ Βινικίου καὶ θὰ προετίμα νὰ μεταφέρῃ ἐδῶ ξύλα διὰ τὸ ὑπόκαυστον, παρὰ νὰ εἶνε ἐκεῖ ἡ πρώτη τῶν δούλων. Δὲν ἤθελε! Δὲν ἠδύνατο. Καὶ παρεκάλει νὰ τὴν λυπηθοῦν. Ἂς τὴν ἐμάστιζον καθημερινῶς, ἀρκεῖ νὰ μὴ τὴν ἀπεμάκρυνον. Ὁ Πετρώνιος ἤκουεν ἔκπληκτος τὴν δούλην αὐτήν, ἥτις ἐτόλμα νὰ ἀντισταθῇ εἰς διαταγήν του καὶ ἔλεγε: «Δὲν θέλω! Δὲν θέλω!» Ἦτο τοῦτο τόσον ἀνήκουστον ἐν Ρώμῃ, ὥστε ἐπίστευσεν ὅτι ἤκουε κακῶς. Παρετήρησε τὴν γονυκλινῆ γυναῖκα καὶ τῆς εἶπε:

— Πήγαινε νὰ εὕρῃς τὸν Τειρεσίαν.

Μετὰ μίαν στιγμὴν αὕτη ὡδήγει τὸν Κρῆτα:

— Λάβε τὴν Εὐνίκην, εἶπεν ὁ Πετρώνιος καὶ δός της εἴκοσι πέντε ραβδισμοὺς ἀλλὰ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ βλάψῃς τὸ δέρμα της.

Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην του. Ἐξῆλθε μετ' ὀλίγον μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐργασθῇ. Διερχόμενος πρὸ τοῦ διαδρόμου τῶν δούλων διέκρινε τὴν Εὐνίκην καὶ λησμονῶν ὅτι δὲν εἶχε δώσῃ ἄλλην διαταγὴν εἰς τὸν Τειρεσίαν παρὰ νὰ τὴν μαστιγώσῃ, συνέσπασε τὰς ὀφρεῖς καὶ τὸν ἐζήτησε διὰ τοῦ βλέμματος. Δὲν τὸν εἶδε καὶ ἀπηυθύνθη εἰς τὴν Εὐνίκην:

— Ἐμαστιγώθης;

Ἐκείνη ἐρρίφθη εἰς τοὺς πόδας του καὶ ἐφίλησε τὴν τήβεννόν του:

— Ναί, αὐθέντα, ἐμαστιγώθην. Ναί, αὐθέντα.

Ἐφαντάζετο ὅτι τὸ γεγονὸς ὅτι ἐμαστιγώθη ἠσφάλιζε τὴν διαμονήν της εἰς τὴν οἰκίαν. Ὁ Πετρώνιος, ὅστις τὸ ἐνόησε, ἐξεπλάγη διὰ τὴν ἀπεγνωσμένην αὐτὴν ἐπιμονήν. Ἐνόησεν ὅτι ὁ ἔρως ἦτον ἡ αἰτία τῆς ἐπιμονῆς αὐτῆς.

— Ἔχεις λοιπὸν ἐδῶ ἐραστήν; ἠρώτησεν, ἐνῷ ἐκείνη ὑψοῦσα τοὺς γεμάτους ἀπὸ δάκρυα γαλανούς της ὀφθαλμοὺς ἀπήντα:

— Ναί, αὐθέντα!

Οἱ ὀφθαλμοί της, ἡ χρυσῆ κόμη της, τὸ συγκεκινημένον πρόσωπόν της, ἦσαν τόσον ὡραῖα, ὥστε ὁ Πετρώνιος συνεκινήθη.

— Ποῖος εἶνε ὁ ἐραστής σου; ἠρώτησε, δεικνύων τοὺς δούλους.

Ἐκείνη δὲν ἀπήντησε. Ἔκλινε τὸ πρόσωπόν της μέχρι τῶν ποδῶν τοῦ κυρίου της καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος. Παρετήρησεν ὁ Πετρώνιος γύρω τοὺς δούλους καὶ εἰς οὐδενὸς τὴν μορφὴν διέκρινέ τι τὸ ἀποκαλυπτικόν. Παρετήρησε τὴν Εὐνίκην πρὸ τῶν ποδῶν του καὶ ἐξῆλθε χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ. Μετὰ τὸ φαγητόν, διέταξε νὰ τὸν φέρουν εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ἔπειτα εἰς τὴν Χρυσόθεμιν, ὅπου ἔμεινεν ἀργά. Ὅταν ἐπέστρεψεν ἠρώτησε τὸν Τειρεσίαν ἂν ἐγνώριζε ποῖον ἀπὸ τοὺς δούλους εἶχεν ἐραστὴν ἡ Εὐνίκη. Δὲν ἔμαθε τίποτε, εἰμὴ μόνον ὅτι ἡ Εὐνίκη δὲν ἄφινε ποτὲ τὴν νύκτα τὸν θάλαμον ὅπου ἐκοιμᾶτο μὲ τὴν γραῖαν Ἀκριστόνην καὶ τὴν Ἴφιδα, ὅτι αἱ ἄλλαι γυναῖκες τὴν ἐμπαίζουν ἀποκαλοῦσαι αὐτὴν εἰρωνικῶς Ἀρτέμιδα. Διέταξε νὰ μένῃ εἰς τὸν οἶκόν του ἡ Εὐνίκη. Ὁ Τειρεσίας ἐζήτησε τὴν ἄδειαν καὶ προσέθεσε:

— Ὅλοι ὁμιλοῦν, αὐθέντα, διὰ τὴν φυγὴν ἐκείνης τῆς κόρης ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ κατοικήσῃ εἰς τοῦ εὐγενοῦς Βινικίου. Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν σου, ἡ Εὐνίκη ἦλθε καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι ἐγνώριζεν ἕνα ὅστις θὰ εἰμποροῦσε νὰ τὴν εὕρῃ.

— Ἆ! Ποῖος εἶνε αὐτός;

— Δὲν τὸν γνωρίζω, αὐθέντα.

— Καλῶς. Αὔριον ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς νὰ περιμένῃ ἐδῶ τὸν Βινίκιον, τὸν ὁποῖον θὰ παρακαλέσῃς ἐξ ὀνόματός μου νὰ ἔλθῃ τὴν πρωΐαν.

(Ἕπεται συνέχεια).

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ ΜΑΣ

Ὀλίγοι βέβαια γνωρίζουν πότε ἱδρύθη ταχυδρομεῖον εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἄς μάθουν λοιπὸν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ταχυδρομεῖον ἱδρύθη διὰ ψηφίσματος τοῦ ἀειμνήστου Καποδίστρια ἐκδοθέντος ἐν Πόρῳ τὴν 24 Σεπτεμβρίου τοῦ 1828.

Τὸ ψήφισμα ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν τὸν Μάϊον τοῦ 1829 καὶ πρῶτος Γεν. Διευθυντὴς διωρίσθη ὁ Ἀλέξιος Λουκόπουλος.

Ἡ πρώτη ταχυδρομικὴ σύμβασις τῆς Ἑλλάδος, μὲ ξένον Κράτος, ἔγινε τῷ 1834 μετὰ τῆς Αὐστρίας, ἡ μεθ' ἧς συγκοινωνία ἐξυπηρετεῖτο δι' ἱστιοφόρων πλοίων.

ΜΙΑ ΔΙΑΛΕΞΙΣ

Εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς «Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας» ἐνώπιον ζημοσιογράφων μόνον ὁ κ. Δ. Δῆμερ ἔκαμε διάλεξιν θερμῶς χειροκροτηθεῖσαν, ὡς ἔχει-ροκροτήθησαν πάντοτε αἱ διαλέξεις του, τῆς ὁποίας μάλιστα ἡ ἔφημερὶς «Σκρίπ» ἐπὶ τριήμερον ἐδημοσίευε μέρη.

Ὁ κ. Δῆμερ ἔσχε τὴν πρωτότυπον ἰδέαν νὰ συγκρίνῃ τὸν ἑλληνικὸν καὶ τὸν βουλγαρικὸν λαὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ζημωδῶν των ἀσμάτων πολλὰ τῶν ὁποίων ἀνέγνωσεν, ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς δὲ τῶν αἰσθημάτων τῶν δύο λαῶν, τοῦ μὲν αἱμοχαροῦς, λυριτικοῦ καὶ ξένου πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς Πατρίδος καὶ τῆς στοργῆς, τοῦ δὲ εὐγενοῦς, ἀδόλου, πατριώτου καὶ στοργικοῦ, ἐξήγαγε πολυσήμαντα συμπεράσματα.

Μαζὶ μὲ τὸν καθημερινὸν τύπον ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι εἶνε κρῖμα διότι, ἡ διάλεξις «ἠκούσθη ἀπὸ εὐαρίθμους μόνον Ἕλληνας καὶ ὄχι ἀπὸ ὅλους».

ΤΙ ΕΙΜΠΟΡΟΥΝ ΤΑ ΕΝΤΟΜΑ

Ὑπολογίσατε τὰς ἑξῆς ἀναλογίας καὶ θαυμάσατε τὴν δύναμιν τῶν ἐντόμων τὴν ὁποίαν δὲν ἔχει οὔτε ὁ ἄνθρωπος οὔτε κανὲν ζῶον ἐκ τῶν ᾠμιζομένων διὰ τὴν ἰσχύν του.

Μερικὰ ἔντομα τρέχουν τόσον ταχέως ὥστε ἂν κατ' ἀναλογίαν ὁ ἄνθρωπος εἶχε τὴν αὐτὴν ταχύτητα θὰ διέτρεχε 30 ἀγγλικὰ μίλλια εἰς ἓν λεπτὸν τῆς ὥρας, ἤγουν ἑξήκοντα φορὰς ταχύτερα τοῦ σιδηροδρόμου.

Ἡ ἀκρὶς πηδᾷ διάστημα ἴσον πρὸς τὸ διακοσιαπλάσιον τοῦ σώματός της. Ἂν ὁ ἄνθρωπος ἐπήδα κατ' ἀναλογίαν, τὸ ἁπλοῦν ἅλμα του ἔπρεπε νὰ ἔχῃ μῆκος ἑνὸς τετάρτου τοῦ μιλλίου.

Ὁ ψύλλος πηδᾷ περίπου πάλιν μῆκος διακοσιαπλάσιον τοῦ σώματός του· ἂν ὁ ἵππος ἐπήδα ἀναλόγως, ἔπρεπε μὲ ἓν ἅλμα νὰ πηδᾷ ὄρος.

Ὑπάρχουν μυῖαι εἰς τὴν Ἀφρικὴν αἱ ὁποῖαι ἐπισκέπτονται πλοῖα ἀπέχοντα 500 μίλλια τῆς ἀκτῆς.

Μέα μέλισσα ἠκολούθησε κάποτε σιδηρόδρομον. Ἔτρεχεν εἴκοσι μίλλια τὴν ὥραν μὲ ἀναντίον ἄνεμον.

Αὐτὰς τὰς ἀναλογίας τὰς κάμνει ἀγγλικὸν περιοδικὸν καὶ οἱ παλαιοὶ ὅμως φυσιοδίφαι παρετήρησαν τὸ πρᾶγμα.

Ὁ Πλίνιος λέγει ὅτι ἂν συγκριθῇ τὸ βάρος τὸ ὁποῖον σηκώνει ὁ μύρμηξ πρὸς τὸ βάρος τοῦ σώματός του πρέπει νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οὐδὲν ζῶον εἶνε ἰσχυρότερον αὐτοῦ.

Ἡ Δυναίος δὲ πάλιν—ὅστις διγγεῖται ὅτι μία χρυσαλλὶς διέτρεξε χωρὶς νὰ σταθῇ ἑκατὸν μίλλια—βεβαιοῖ ὅτι ἂν ἡ προβοσκὶς τοῦ ἐλέφαντος εἶχε κατ' ἀναλογίαν ὅσην δύναμιν ἔχει ἡ κεραία τοῦ κανθάρου, ὁ ἐλέφας θὰ ἠδύνατο νὰ μετακινήσῃ ὄρη!

Η ΛΕΞΙΣ ΒΕΒΕ . . . . ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Ὁ Φώτιος ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως γράφων περὶ τοῦ φιλοσόφου Ἑρμείου λέγει ὅτι οὗτος εἶχε γυναῖκα τὴν Αἰβεσίαν ἡ ὁποία ἀπέκτησεν υἱὸν ὃν ὑπεργράπα.

Τὸν ἀπεκάλει «τὸ παιδίον μου» καὶ ὑποκορίζουσα καὶ θωπευτικῶς «τὸ *βάβιόν μου*».

Ἀπὸ τὸ *βάβιον* αὐτὸ βεβαιοῦν τώρα οἱ φιλόλογοι ὅτι παράγεται τὸ ξενότροπον bébé.

Ἄς μάθουν ὅμως καὶ τοῦτο. Ὅτι ἑπτὰ ἐτῶν ὁ υἱὸς τοῦ Ἑρμείου, ὅστις καὶ ἀπέθανεν διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν καὶ πρόωρον πνευματικὴν ἀνάπτυξίν του, ἠγανάκτει ὅταν ἤκουε τὴν μητέρα του νὰ τὸν ὀνομάζῃ *βάβιον*. Τώρα πεντηκονταετεῖς κολακεύονται νὰ ὀνομάζωνται «μπεμπέ»!

ΕΝΑ ΠΡΟΓΟΝΙΚΟΝ ΚΑΛΑΜΠΟΥΡΙ

Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος ἀπολιόρκει τὴν Τύρον καὶ εἶδε καθ' ὕπνον ἕνα Σάτυρον. Ἐκάλεσε τὸν ὀνειροκρίτην διὰ νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ τὸ ὄνειρον.

Καὶ ἐκεῖνος τὸ ἐξήγησε λογοπαικτῶν.

— Σάτυρος σημαίνει σὰ *(σὴ=ἰδική σου ἡ) Τύρος.*

ΤΑ ΣΥΚΑ ΜΑΣ

Ὁ Αὔγουστος εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν συκοφόρος μὴν καὶ ἀξίζει νὰ μάθωμεν τί σημασίαν ἀπέδιδον οἱ πρόγονοί μας εἰς τὰ σῦκα.

Ἐν πρώτοις μάθετε ὅτι αἱ Ἀθῆναι παρῆγον καὶ εἰς τὴν ἀρχαιότητα τὰ καλλίτερα σῦκα τὰ ὁποῖα εἶχον ποικιλίαν ὀνομάτων. Τὰ ἔλεγον «ἀττικὰς ἰσχάδας», «χελιδονίους ἰσχάδας», ἁπλῶς «χελιδόνας», «βασιλεῖα» κ.τ.λ.

Τόσον δὲ τὰ ἐξετίμων οἱ ἀρχαῖοι τὰ σῦκα ὥστε ὁ Ἡρόδοτος γράφων διὰ τοὺς Πέρσας λέγει:

«Οὐ σῦκα ἔχουσι τρώγειν οὐδ' ἄλλο *ἀγαθὸν* οὐδέν».

ΚΑΤΙ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ

Μίαν ἡμέραν — ἔγραψεν ὁ Ἕρρικος Ἄϊνε — τὰ ἐπάνω σκαλοπάτια μιᾶς σκάλας ἔλεγον πρὸς τὰ ἄλλα: «Μὴ νομίζετε πῶς εἰσθὲ ἴσα μὲ ἡμᾶς; Σεῖς εἰσθὲ εἰς τὴν λάσπην ἐνῷ ἡμεῖς ἀπὸ τὴν φύσιν, τὸν χρόνον καὶ τὸν νόμον ἐτάχθημεν εἰς τὴν ἀνωτέραν ἱεραρχίαν».

Διέθαινεν εἰς φιλόσοφος, ἤκουσε τὴν εὐγενῆ αὐτὴν γλῶσσαν, ἐμειδίασε καὶ ἀνέστρεψε τὴν κλίμακα.

ΠΟΙΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΟΔΟΝ

Πρόκειται περὶ τοῦ Παραδείσου. Ποῖοι δηλαδὴ — κατὰ τοὺς καθολικοὺς — θὰ ἔχουν εἴσοδον εἰς τὸν Παράδεισον.

Ἕνας καθολικὸς παρουσιάσθη κάποτε εἰς τὸν πυλῶνα τοῦ Παραδείσου.

— Ἐπέρασες ἀπὸ τὸ Καθαρτήριον; τὸν ἐρωτᾷ ὁ Ἅγιος Πέτρος.

— Ὄχι· ἀπαντᾷ ὁ ἁμαρτωλός. Ἔζησα ὅμως *τράνα χρόνια* πανδρευμένος.

— Τότε πέρνα· τοῦ λέγει ὁ Ἀπόστολος. Ἀρκετὰ ἐδασανίσθηκες.

Κάποιος ἄλλος ποῦ ἔστεκε παρέκει ἤκουσε τὸν διάλογον καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸν Ἀπόστολον.

— Καὶ σὺ ἤσουν πανδρευμένος; τὸν ἐρωτᾷ ὁ Ἅγιος.

— Δύω φορές· τοῦ λέγει ἐκεῖνος θριαμβευτικῶς.

— Ἀ νὰ χαθῇς· τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Ἀπόστολος. Ἐδῶ δεχόμεθα μόνον τοὺς δυστυχεῖς, ὄχι καὶ τοὺς βλάκας.

Καὶ τοῦ ἔκλεισε τὴν πόρτα.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΜΕ ΔΑΚΤΥΛΙΔΙΑ

Ὑπῆρχεν ἄλλοτε καὶ ἡ δοξασία ὅτι τὰ δακτυλίδια ἐνασκοῦν κάποιαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ὑγείας. Οἱ ἀρχαῖοι ἰατροὶ διέτασσον ὡρισμένα διὰ διαφόρους ἀσθενείας δακτυλίδια εἰς τὸν παράμεσον δάκτυλον καὶ ἐπίστευον ἐξ ἄλλου αἴφνης τότε οἱ ἄνθρωποι ὅτι ὁ ἀδάμας δυναμώνει τὴν καρδίαν καὶ βοηθεῖ τὸν τοκετόν, ὅτι τὸ ρουβίνιον ὑποδοηθεῖ τὴν ἀγνότητα, ὅτι ὁ ἀμέθυστος διαλύει τὴν μέθην, ὅτι τὸ τοπάζιον κατευνάζει τὴν ἐξημμένην φαντασίαν καὶ τὴν ὀργήν, ὅτι ὁ σάπφειρος καθιστᾷ ἀγαπητὸν τὸν φέροντα αὐτόν, ὅτι ὁ ἄνθραξ καθαρίζει τὸν ἀέρα, ὅτι ὁ σμάραγδος θρυμματίζεται εἰς τὸν δάκτυλον τῆς παρθένου, ἤτις ἔχασε τὸν θησαυρόν της.

Ὁ Πλίνιος μᾶς δίδει μίαν ἐξήγησιν. Λέγει ὅτι ἡ συνήθεια τοῦ νὰ φοροῦν τὰ δακτυλίδια εἰς τὸν παράμεσον τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι μία φλὲψ ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ δακτύλου τούτου καὶ διήκει μέχρι τῆς καρδίας.

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

— Κύτταξε, σερί, ἀρχίζει ἡ σίζον καὶ δὲν ἔχω, καθὼς βλέπεις, τίποτε νὰ φορέσω.

ΔΙΑΤΙ ΠΑΝΔΡΕΥΟΝΤΑΙ ΑΙ ΧΗΡΑΙ

Συνεζήτουν τρεῖς χῆραι περὶ γάμου καὶ περὶ τῶν διαθέσεών των νὰ ἔλθωσιν ἐκ νέου εἰς γάμου κοινωνίαν.

Ἀκούσατε τὰ συμπεράσματά των;

Ἡ πρώτη. — Ἤμουν πολὺ εὐτυχὴς μὲ τὸν ἄνδρα μου καὶ ἐπειδὴ ἐλπίζω νὰ εἶμαι καὶ πάλιν εὐτυχὴς θὰ ξαναπανδρευθῶ.

Ἡ δευτέρα. — Ὑπῆρξα δυστυχὴς εἰς τὸν πρῶτον γάμον μου. Ἐλπίζω ὅμως νὰ εἶμαι εὐτυχὴς εἰς τὸν δεύτερον. Θὰ δοκιμάσω λοιπόν.

Ἡ τρίτη. — Εἰς τὸν πρῶτον γάμον μου ἤμουν εὐτυχής, ἀλλὰ πολὺ ἄτυχη εἰς τὸν δεύτερον. Γιὰ νὰ ἰδοῦμε ὁ τρίτος . . . .

ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΑΣ

Ὁ Κάϊζερ τρελλαίνεται διὰ τὰ θαλασσινὰ ταξείδια. Ἀλλὰ καὶ ζαλίζεται. Διὰ νὰ ἀποφεύγῃ λοιπὸν τὴν ναυτίαν, εἰς τὴν θαλαμηγόν του «Χοενζόλλερν» ἔβαλε καὶ τοῦ κατασκεύασαν δωμάτιον αἰωρούμενον τὸ ὁποῖον ὅσον καὶ ἂν κλυδωνίζεται τὸ σκάφος μένει πάντοτε εἰς τὴν κατακόρυφον θέσιν.

ΑΛΛΟΙ ΕΧΟΥΝ ΤΟ ΟΝΟΜΑ . . . .

Ὅλοι θεωροῦν τοὺς Γερμανοὺς ὡς ζυθοπότας καὶ ἔπειτα τοὺς Ἄγγλους. Ἐδῶ ἐφαρμόζεται ἡ παροιμία «Ἄλλοι ἔχουν τὸ ὄνομα κι' ἄλλοι ἔχουν τὴν χάρι». Ἀπὸ τὴν στατιστικὴν βεβαιοῦται ὅτι πρῶτοι καὶ φοβερώτεροι ἔρχονται οἱ Βέλγοι. Ἕνας Βέλγος ἐτησίως πίνει κατὰ μέσον ὅρον 200 λίτρας ζύθου. Κατόπιν ἔρχεται ὁ Ἄγγλος πίνων 150 λίτρας καὶ τρίτος ὁ καθυμένος ὁ Γερμανὸς πίνων 125 λίτρας. Κατόπιν ἔρχεται ὁ Δανὸς μὲ 100 λίτρας κατὰ μέσον ὅρον, ὁ Ἑλβετὸς μὲ 60, ὁ Αὐστριακὸς μὲ 50 καὶ ὁ Γάλλος μὲ 25 μόνον. Ὁ Ἕλλην τώρα ντεμπουτάρει.

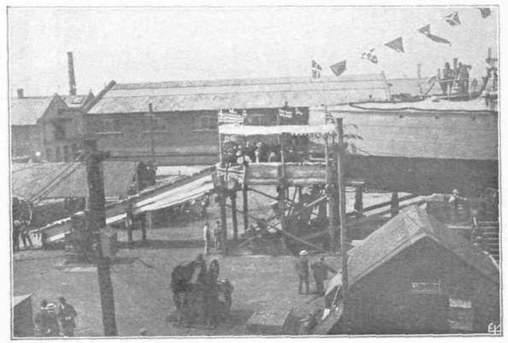

Η ΚΑΘΕΛΚΥΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΤΟΡΠΙΛΛΙΚΟΥ ΜΑΣ "ΘΥΕΛΛΑ,, ΕΚ ΤΩΝ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΝΑΥΠΗΓΕΙΩΝ ΓΙΑΡΡΟ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

Μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν καὶ μὲ ὑπερηφάνειαν ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἀναγγέλλει τὴν προσεχῆ ἔκδοσιν μελέτης ἐμβριθοῦς ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ «Ἑλληνικὸς Αὐτοκρατορικὸς Στόλος». Συνεργάτης της προσφιλὴς εἶναι ὁ συγγραφεὺς κ. Κων. Σαράφης, ἐκ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ πολεμικοῦ ἡμῶν ναυτικοῦ ἀξιωματικῶν, ἐγκύψας εἰς πονηρὰς καὶ μακρὰς μελέτας διὰ νὰ φέρῃ εἰς φῶς τὸ πόνημά του.

Ἡ ὑπερηφάνεια τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν δικαιολογεῖται καθόσον πρώτη ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἠτύχησε νὰ δημοσιεύσῃ περικοπὰς ἐκ τοῦ σπανίου τούτου συγγράμματος.

Καὶ εἶναι ἀληθῶς ἀξία πολλοῦ λόγου ἡ μελέτη αὕτη τόσον ὑπὸ ἔποψιν ἐπιστημονικήν, ὅσον καὶ ὑπὸ καλλιτεχνικήν.

Οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ τῆς «Εἰκονογραφημένης» οἱ ὁποῖοι ἔχουν μίαν ἰδέαν αὐτῆς ἐκ τῶν δημοσιευθεισῶν περικοπῶν θὰ ἀνομολογήσουν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ξηρᾶς τεχνικῆς μελέτης, ἀλλὰ περὶ ἐγκυκλοπαιδικωτάτης τοιαύτης, ἐπισκοπούσης τὴν μακραίωνα ἐξέλιξιν τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας, ὄχι μόνον κατὰ θάλασσαν, ἀλλὰ καθ' ἁπάσας αὐτῆς τὰς ἐκφάνσεις καὶ ἐρευνώσης πολλὰ σημεῖα καὶ φωτιζούσης σκοτεινὰ τοιαῦτα. Θὰ εἶναι δὲ καὶ διὰ Βιβλιοθήκην ἀπόκτημα ὑπέροχον, καθόσον τὴν ἐκτύπωσιν αὐτοῦ ἀνέλαβε τὸ ἀπαράμιλλον κατὰ τὴν Ἀνατολὴν πᾶσαν Τυπογραφεῖον τῆς «Εἰκονογραφημένης», ἡ «Ἑστία» τῶν κ. κ. Μάϊσνερ καὶ Καργαδούρη.

Καὶ προβαίνει ἡ ἐκτύπωσις, ἐπιμελείᾳ τῆς «Εἰκονογραφημένης» μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ φιλοκαλίας, ἐπὶ θαυμασίου χάρτου, κοσμουμένη δι' ἀπειρίας εἰκόνων.

ΑΠΟΚΡΗΕΣ

Ὅταν ἔρχονται ἡ ἀπόκρηες μὲ τρέλλα
ποῦ τὰ μυαλὰ καὶ τῶν φρονίμων ὅλων κλέβουν
μὴ λησμονεῖς, ὡραῖά μου κοπέλλα,
πῶς ἄρραστοι πολλοὶ χαροπαλαίβουν.

Κι' ὅταν μπαίνεις σὲ φωτισμένες σάλες
ποῦ μουσικὲς ἀκούονται καὶ γέλοια,
γύρισε πίσω καὶ κύτταξε στῆς σκάλες·
θὰ δῇς φτωχοὺς νὰ κλαῖνε μὲ κουρέλια.

Κι' ὅταν γελᾷ στὴν ὥμορφη ματιά σου
ἔρως κι' ἐλπὶς σὰν τοῦ Ἠλίου ἀχτίδα,
ὡραία μου ἀναγνώστρια, στοχάσου,
πῶς δὲν γελᾷ στοὺς ἄμοιρους ἡ ἐλπίδα.

Καὶ τέλος σκέψου, σὰν κυττᾷς μὲ χάρι,
τὸ περιδέραιο ποῦσαι στολισμένη,
πῶς μ' ἕνα του μικρὸ μαργαριτάρι
κόσμο μπορεῖς, νὰ σώσῃς, ποῦ πεθαίνει!

(Ἐκ τῶν τοῦ Στεκέτι) DIAMANT

ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ ΔΕΝΔΡΩΝ

Θεωροῦν Μαθουσάλαν τὸν γηραιὸν πλάτανον τῆς Κηφισσιᾶς διότι ἔζησεν ἕως τώρα 825 χρόνια ὡς ὑπολογίζουν.

Ἀκούσατε λοιπόν: Εἰς τὴν Σκωτίαν ὑπάρχει πλάτανος τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ ὑπολογίζεται εἰς 4000 ἔτη. Εἰς τὴν Καλλιφορνίαν ὑπάρχει δένδρον ἡλικίας 5500 ἐτῶν. Εἰς τὴν Τενερίφην ὁ Μπερτελὼ εὗρηκε δένδρον τοῦ ὁποίου ἡ ἡλικία ὑπερβαίνει κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς του, τὰ 6000 ἔτη. Τὸ δένδρον αὐτό, ὅταν ἐκτίζοντο αἱ πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου, θὰ εἶχεν ἤδη χιλίων ἐτῶν ἡλικίαν.

ΑΥΤΟΚΤΟΝΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΖΩΑ

Γερμανὸς φυσιοδίφης ἐξέδωκεν ὁλόκληρον βιβλίον διὰ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι καὶ τὰ ζῶα αὐτοκτονοῦν πολλάκις ὡς ἄνθρωπος.

Ὁ σοφὸς ἐπιστήμων δὲν παραδέχεται ὡς αὐτοκτονίαν τὴν συχνὰ ἐπαναλαμβανομένην ἱστορίαν τῶν σκύλλων, οἱ ὁποῖοι καθήμενοι ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν κυρίων των θνήσκουν τῆς πείνης καὶ τοῦτο διότι — γράφει — ὁ σύλλος δὲν γνωρίζει ὅτι ἂν δὲν λάδῃ τροφὴν θὰ ἀποθάνῃ, ἰδέαν ἡ ὁποία εἶνε ἀπαραίτητος προϋπόθεσις μιᾶς αὐτοκτονίας.

Ὁ σκορπιὸς ὅμως αὐτοκτονεῖ. Ἀναφέρεται σειρὰ μακρὰ παρατηρήσεων καθ' ἃς σκορπιοὶ ηὐτοκτόνησαν ὑπὸ τὰς ἑξῆς συνθήκας:

Οἱ παρατηρηταὶ ἐσχημάτισαν κύκλον ἀπὸ ἀναμμένους ἄνθρακας ἔρριψαν

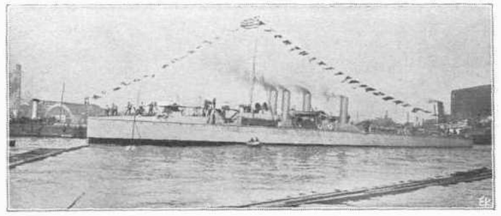

Η "ΘΥΕΛΛΑ,, ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΤΕΜΕΣΕΩΣ

βὲ ἐντὸς αὐτῶν τὸν σκορπιόν. Τὸ ζῶον ἀπεπειράθη νὰ φύγῃ, ἀλλ' εἶδεν ὅτι ἦτο πανταχόθεν περικεκλεισμένον.

Τότε ὁ σκορπιὸς ὑψωσε τὸ εἰς τὴν οὐρὰν ὑπάρχον κέντρον του καὶ ἔπληξε δυνατὰ τὴν κεφαλήν του μένας νεκρός.

Τὸ αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται συχνότατα εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ συλλαμβάνοντες σκορπιοὺς τοὺς σκεπάζουν μὲ ποτήριον. Ἔπειτα πλησιάζουν ἐξωθεν ἀναμμένην λαμπάδα. Ὁ σκορπιὸς εἴτε νομίζων ὅτι ἀπειλεῖται νὰ καῇ, εἴτε διότι, ὅπως εἶπον ἄλλοι φυσιοδίφαι, ἐρεθίζεται τρομερά, κάμπτει πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὰ ἐμπρὸς τὴν οὐρὰν του καὶ κτυπᾷ μὲ τὸ κέντρον τὴν κεφαλήν του μένων ἀμέσως νεκρός.

Η ΚΑΡΔΙΑ

Φυσιολογικῶς μία καρδία ἀνθρωπίνη πάλλει ἑβδομηκοντάκις κατὰ λεπτόν. Ἡ καρδία λοιπὸν ἑνὸς ἀνθρώπου ζήσαντος ἐννενήκοντα ἔτη ἐκτύπησε 3,012,280,000 φοράς.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ὁ Θεὸς παρατηρεῖ ἂν τὰ χέρια σας εἶναι καθαρά, ὄχι ἂν εἶναι γεμάτα.

Ὁ ἄνευ χρημάτων ἄνθρωπος εἶναι νεκρὸς ὁ ὁποῖος περιπατεῖ.

Ὁ ἄβρὸς ἔρως εἶναι θεός, χωρὶς τρόπους εἶναι ζῷον.

Οἱ γονεῖς ἀπατῶνται ἐκ τύχης, οἱ φίλοι κατ' ἐκλογήν.

Ο ΘΘΩΝ (Πέτρος Λέων) "ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΩΣΙΝ ΤΟΥ ΘΘΩΝΟΣ,, Η ΑΜΑΛΙΑ (Χρηστίνα Κουκούλα)

ΑΠΟ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

Δύο μηνῶν θεατρικὸν δελτίον — τὸν Ἰούλιον δὲν ἔγραψεν ἡ «Εἰκονογραφημένη» διὰ τὸ θέατρον — δὲν εἶνε εὔκολον νὰ γραφῇ εἰμὴ σύντομον καὶ μὲ ὀλίγας κρίσεις.

Ὁ Ὀθωνικὸς κύκλος, ἂς τὸν ὀνομάσωμεν οὕτω, κυριαρχεῖ. Τὴν περυσινὴν «Κατοχὴν» τοῦ κ. Βώκου, διαδέχεται ἐφέτος ἡ «Ἔξωσις» τῶν κ. κ. Πολ. Δημητρακοπούλου καὶ Ἀρ. Κυριακοῦ, ἀριθμήσασα ὑπὲρ τὰς τριάκοντα παραστάσεις, πάλιν ὑγράνασα ὀφθαλμοὺς μὲ τὴν μνήμην τοῦ ἀγαθοῦ Βασιλέως, συγκινήσασα, κυριαρχήσασα. Οἱ κ. κ. Δημητρακόπουλος καὶ Κυριακὸς ἔγραψάν τι πλέον τῆς ἀναπαραστάσεως ἱστορικῶν σκηνῶν, ἐχαρακτήρισαν καλῶς λαὸν καὶ Βασιλέα· ἐδίδαξαν. Ἀπὸ τοὺς διερμηνευτὰς τῆς «Ἐξώσεως» ἀξίζουν ἰδιαιτέρας μνείας, ὑπὲρ τοὺς ὅλους ἄλλως τελείως παίζοντας ἠθοποιοὺς τοῦ θεάτρου Νεαπόλεως, ὁ δημιουργήσας τὸν σκηνικὸν τύπον τοῦ Ὄθωνος κ. Πέτρος Λέων καὶ ἡ κ. Χριστίνα Κουκούλα ἡ ὑποδυθεῖσα τὴν Ἀμαλίαν.

Διὰ νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶμεν τοῦ κύκλου ἂς ἀναφέρωμεν ἐδῶ καὶ τὸν «*Θάνατον τοῦ Ὄθωνος*» τοῦ κ. Γαλανοῦ, δοθέντα εἰς τὸ θέατρον Παντοπούλου μὲ Ὄθωνα τὸν κ. Ταβουλάρην καὶ συγκινήσαντα καὶ προκαλέσαντα συρροήν, μολονότι φιλολογικῶς μὴ κριθέντα τέλειον.

Ὀλίγας πλὴν ἐκλεκτὰς λόγῳ φιλολογικῆς ἀξίας παραστάσεις ἠρίθμησαν δύο ἔργα τὰ «*Ῥόδα τῆς Ἱεριχοῦς*» τοῦ κ. Τάκη Δαραλέξη τοῦ κομψογράφου καὶ τοῦ γλυκοῦ ἀληθινὰ ποιητοῦ μας τοῦ κ. Πολέμη τὸ «*Τοῦ βίνκας*». Τὸ πρῶτον κοινωνικὸν δραμάτιον ἔγινε συμπαθὲς καὶ ἐκρίθη εὐμενῶς ἀπὸ ὅλους, ἐκτὸς τινῶν ἀποτυχόντων δραματικῶν συγγραφέων. Γραμμένον μὲ γνῶσιν τῆς σκηνῆς καὶ τῆς γλώσσης, παρουσιάζε τὴν παρθενικὴν ψυχήν, ἡ ὁποία βλέπει εἰς τὸν γάμον τὴν εὐτυχίαν καὶ μίαν πικρίαν ἐκ τῆς πραγματικότητός του. Ἡ ἡρωὶς ἀπελπίζεται ὅταν βλέπῃ τὸν μνηστῆρά της ἐρωτοτροποῦντα καὶ ἀντικρύζει τὴν στυγνότητα τῶν πραγμάτων, συνέρχεται γρήγορα ὅταν ἀκούῃ ὅτι ὁ μνηστήρ της κλαίει, τὸν συγχωρεῖ μὲ ὅλην τὴν πεποίθησιν πλέον ὅτι τὰ πράγματα εἶνε διαφορετικὰ τῶν ὀνείρων, εἰς μίαν ἔξαρσιν φιλοσοφικὴν δυνατὴν καὶ ἐξηγουμένην ὅμως εἰς τὰ «Ῥόδα». Ἡ κ. Κυδέλη Μυρὰτ εἰς τὸ δραμάτιον τοῦ κ. Δαραλέξη διέπλασεν ρόλον δυνατὸν μαζὶ καὶ γοητευτικόν.

Τὸ «*Τοῦ βίνκας*» ἄμεμπτον σκηνικῶς, ἂν ἐξαιρέσῃ κανεὶς τὰς συχνὰς ἐπὶ σκηνῆς ἐμφανίσεις τοῦ Βελισσαρίου τυφλοῦ, ἀμεμπτότατον εἰς γλῶσσαν καὶ στίχους, μὲ δραματικὰς σκηνὰς πολλάς, δυνατὸν ἐδῶ, γλυκὺ ἀλλοῦ, μὲ μίαν θαυμαστὴν ballade θαυμαστὰ διερμηνευομένην ἀπὸ τὸν κ. Μουστάκαν, εἶχεν ὅλα τὰ στοιχεῖα ἔργου, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἀριθμήσῃ σειρὰν παραστάσεων μακράν. Ἡ ἐκτέλεσίς του ἀπὸ τὰ πρωταγωνιστοῦντα πρόσωπα τὴν Δδα Μαρίκαν Κοτοπούλη, τὸν κ. Κοτοπούλην, τὸν κ. Μουστάκαν καὶ τὸν κ. Σάββαν εὐσυνείδητος. Δυστυχῶς τὸ ἔργον — ὅπως καὶ τὰ «Ῥόδα» — εἶχε τὸ ἐλάττωμα νὰ μὴ εἶνε λαϊκόν, νὰ μὴ κάμῃ παραχωρήσεις πρὸς τὸ κοινόν, νὰ μὴ περιέχῃ πομφόλυγας πατριωτικὰς καὶ καλόν, σμιλευτόν, μὲ ἀξίαν ἐγκατελείφθη ἔνωρίς.

Ἂς ἀναφέρωμεν ἐδῶ τὰς ἀξίας λόγου μεταφράσεις. Ἡ «*Κυρὰ τῆς θάλασσας*» τοῦ Ἴψεν, ἡ «*Φραναγιὸν*» τοῦ Δουμᾶ μεταφρασθεῖσα ἀπὸ τὸν κ. Εὐσταθίου καὶ ἡ «*Κυρία Μογκοντέν*».

Τὰ πρῶτα μὲ ἀξιώσεις φιλολογικῶν ἔργων καὶ μὲ ἱκανοποίησιν τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν εἰς ἐπιτυχίαν μεταφράσεως καὶ εἰς διερμήνευσιν ἰδίως ἀπὸ τὴν Δδα Μαρίκαν Κοτοπούλη. Ἡ τρίτη, φάρσα πρόχειρος, κυριαρχεῖ ἐπὶ δεκαπενθήμερον χάρις εἰς τὸ κωμικὸν τάλαντον τοῦ κ. Σαγιὼρ τῆς «Ν. Σκηνῆς», ὁ ὁποῖος ἐφέτος — εἶνε ἡ ἀλήθεια — ἀπέμεινεν ὁ μόνος δυνατὸς κωμικός μας. Ἐγέλασεν ὁ κόσμος μὲ τὴν «Κυρίαν Μογκοντέν» καὶ ἐγέλασε πολὺ τὸν πλατύν, τὸν ἀναψυκτικόν, τὸν εὐεργετικὸν γέλωτα.

Ὁ «*Μαραθώνιος δρόμος*» τοῦ κ. Τίμου Μωραϊτίνη εἶνε ἄλλη ἐπιτυχία τῆς «Ν. Σκηνῆς». Ὁ χιουμοριστὴς χρονογράφος ἔγραψε μίαν ἐξυπνην φάρσαν καὶ συγχρόνως ἔρριψεν εἰς τὴν σκηνὴν ἕνα κομμάτι τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνας μὲ ὅλα τὰ φαιδρά της. Τὴν ἐσατύρισε τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εὐφυέστατα καὶ εἰς ὅλον τὸ Πανελλήνιον, εἰς ὅλα τὰ γεγονότα, μὲ σκηνὰς καὶ φράσεις καὶ μὲ μίαν λέξιν ἀκόμη ζωηρότατα χειροκροτηθεῖσας. Ὁ «Μαραθώνιος» ἐπαίχθη ἐπὶ μακρὰν σειρὰν παραστάσεων, ὑπῆρξε δὲ ἐσπέρα του καθ' ἣν τὸ ταμεῖον του ἔπαυσε νὰ πωλῇ εἰσιτήρια. Ὁ λαός, παρ' ὅσα καὶ ἂν λέγωνται, ὅτι δὲν θέλει ἑλληνικὰ ἔργα, ἠγάπησε τὸν «Μαραθώνιον» διότι εἶδεν εἰς αὐτὸν ὄχι μόνον τὴν εὐφυΐαν τῆς φάρσας, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐφυᾶ λεπτὴν ὅμως καὶ χαριτωμένην σάτυραν ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἐλαττωμάτων του καὶ ὅσων ὁ ἴδιος σατυρίζει. Ὁ κ. Σαγιὼρ ὡς δρομεύς, στήριγμα τοῦ ἔργου πάλιν, καὶ ὁ κ. Κούρτελης ὡς γκαρσόνι δημιουργὸς ἑνὸς καλοῦ τύπου.

«Ὁ Καποδίστριας καὶ οἱ Μαυρομιχαλέοι» τοῦ κ. Σπ. Ποταμιάνου εἶνε τὸ τελευταῖον ἔργον τοῦ μηνός. Ἔξω ἀπὸ τὸν Ὀθωνικὸν κύκλον, σκηνικῶς τέλειον, μὲ ἄφογον γλῶσσαν ἀναπαριστᾷ τὰς πεπλανημένας ἰδέας μιᾶς ἐποχῆς, τὰς καταληξάσας εἰς τὸ δρᾶμα τοῦ Ναυπλίου, καὶ συγκινεῖ μὲ τὰς ὄντως τραγικὰς σκηνάς του, ἐπάνω ἀπὸ τὴν τραγικότητα τῶν ὁποίων ἐπιπνέει ἡ ἄλλη ἐκείνη νὰ παρεξηγηθῇ τόσον ὁ πρῶτος Κυβερνήτης μας ἀπὸ τοὺς συγχρόνους του. Εἰς τὴν τελείαν ἀναπαράστασιν τῆς ἐποχῆς συνέτεινε πολὺ καὶ ἡ ἐπιτυχής, ἡ τελεία δύναται τις εἰπεῖν, ἠθοποιΐα τῆς κ. Βερώνη, τῶν κ. κ. Λέοντος (Καποδίστρια) καὶ Γεννάδη (Μαυρομιχάλη) καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ θιάσου. Αἱ ἀμφιέσεις καὶ τὰ σκηνικὰ τέλεια.

Ἐν Ἀθήναις, Τυπογραφεῖον «Ἑστία» Κ. Μάϊσνερ καὶ Ν. Καργαδούρη — 5576.